

T.C.
SÜLEYMAN DEMİREL ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
İSLÂM TARİHİ VE SANATLARI ANABİLİM DALI

İZMİR VE MANİSA'DAKİ SON DÖNEM
ÖNEMLİ MEVLİDHÂNLAR

M. Efe KAŞIKÇIOĞLU
1230208009

YÜKSEK LİSANS TEZİ

DANIŞMAN
Öğr. Gör. Erdoğan ATEŞ

ISPARTA 2014

T.C.
SÜLEYMAN DEMİREL ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

YÜKSEK LİSANS
TEZ SAVUNMA
SINAV TUTANAĞI

Tez Savunması 1

Tarih: 20/12/2013

Enstitü Yönetim Kurulunun 6/ 12/2013 tarih ve 93389805.302.14.05/2191 sayılı kararıyla oluşturulan jürimiz İslam Tarihi ve Sanatları Anabilim Dalı Türk Din Musikisi Bilim Dalı YÜKSEK LİSANS öğrencisi M. Efe Kaşıkçıoğlu'nun "İzmir ve Manisa'daki Son Dönem Önemli Mevlithanlar" başlıklı tezini incelemek ve değerlendirmek üzere 20/12/2013 tarihinde saat 10.0'da toplanmış ve aday tez savunmasına almıştır.

Lisansüstü Yönetmeliği Madde 25 uyarınca adaya 60 dakika süreyle teziyle ilgili Ek'te sunulan sorular yöneltilmiştir. Yapılan değerlendirmeler sonunda adayın tezinin aşağıda belirtilen sebeplerle,

☒ Tezin kabul edilmesine
(Öğrenci, varsa jüri tarafından gerekli görülen düzeltmeleri yaparak, tezinin onaylı son şeklini bir (1) ay içinde Enstitü'ye teslim etmelidir.)

☐ Tezde düzeltme verilmesine
(Öğrenci, tezde gerekli görülen düzeltmeleri yaptıktan sonra üç (3) ay içinde savunmasını yineleyecektir.)

☐ Tezin reddedilmesine
(Öğrenci, yeni tez konusu belirlemelidir.)

*Tez adı değişikliği yapıldı/yapılmadı.
oy birliği/oy çokluğu ile karar verilmiştir.
Gereği için arz olunur.

Jüri

Adı Soyadı

İmza

Danışman : Ög. Gör. Erdoğan ATEŞ

Üye : Prof. Dr. Murat SARICIK

Üye : Yard.Doç. Dr. Cenk CELASIN

Ek : Herbir jüriye ait tez değerlendirme jüri raporları

Enstitü Yönetim Kurulu Kararı

Tarih:

Karar No:

Bu form danışman tarafından düzenlenerek 3 gün içerisinde ilgili Anabilim Dalı aracılığı ile Enstitüye teslim edilir.

T.C.

SÜLEYMAN DEMİREL ÜNİVERSİTESİ

Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürlüğü

YEMİN METNİ

Yüksek Lisans tezi olarak sunduğum “İZMİR VE MANİSA’DAKİ SON DÖNEM ÖNEMLİ MEVLİDHÂNLAR” adlı çalışmanın, tezin proje safhasından sonuçlanmasına kadar ki bütün süreçlerde bilimsel ahlak ve geleneklere aykırı düşecek bir yardıma başvurulmaksızın yazıldığını ve yararlandığım eserlerin Bibliyografya’da gösterilenlerden oluştuğunu, bunlara atıf yapılarak yararlanılmış olduğunu belirtir ve onurumla beyân ederim.

M. Efe KAŞIKÇIOĞLU

Tarih

02.01.2014

ÖNSÖZ

Türk milletinin özünü yansıtan aynalardan biri olan ve âlemlere rahmet olarak gönderilen Peygamber Efendimiz Hz. Muhammed (s.a.v.)’e olan sevgisinin en güzel ifâdesi olarak kabûl edilen, yazılan bütün mevlidler içerisinde en tanınanı ve en çok okunanı Süleyman Çelebi’nin kaleme almış olduğu ‘kurtuluş yolu vesîlesi’ mânâsına gelen ‘Vesîlet’ün Necât’ adlı eseridir. Bu Mevlid-i Şerif yazılışından günümüze kadar âşk ile okunmuş ve dinleyenleri derinden etkilemiştir. Çünkü bu sıradan bir âşk değil ‘Âşk-ı Muhammedî’dir. Türk halkı altı asırdır okunan bu eserde Hz. Peygamber’e duyduğu bağlılığın, sevginin tam bir ifâdesini bulmuştur.

Giriş bölümünde mevlid kelimesinin mânâsı, ortaya çıkış, okunma ve yazılma sebebi, Süleyman Çelebi’nin hayâtı, birinci bölümde mevlidin icrâsı ve yapısal özelliklerine -mevlidin bahirleri, mûsikîsi ve icrâları bakımından mevlid çeşitleri- , ayrıca ilk mevlid merâsimleri ve Osmanlı’da mevlid şekli, bugünkü merâsimler, mevlidin günümüze kadar geliş sebebi, mevlidhânların özellikleri ve geçmişten günümüze önemli mevlidhânlara, ikinci bölümde cumhûriyet sonrası İzmir-Manisa’da mevlidhânlık geleneğini sürdürmüş ve vefât etmiş olan mevlidhânlara, üçüncü bölümde ise cumhûriyet sonrası İzmir ve Manisa’da mevlidhânlık geleneğini sürdüren ve hayatta olan mevlidhânlara değinilmiştir.

Bu araştırmada İzmir ve Manisa’da yaşamış veya hâlâ yaşamakta olan Mevlid’in günümüze kadar aktarılmasını sağlayan, bu yüce görevi üstlenen, büyük kitlelere ulaşarak ünü şehir sınırlarını aşan ve mûsikî bilgisi olan mevlidhânlar araştırılmıştır. Bu kişilerden İzmir’den Bekir Sıdkı Sezgin, İsmet Yazar, Arif Biçer, Ali Necâti Burs, Nâim Kaya, Vedat Özarpacı, Süleyman Özer, Manisa’dan ise Fahri Kanel, Hüseyin Köroğlu, Hamdi Bilgi ve Ali Rızâ Şâhin, Yusuf Armağan, Eşref Akhisarlı araştırılmıştır.

Sağ olan mevlidhânlar ile görüşülüp ses kaydı yapılarak, vefât edenleri ise gerek yakınları ya da akrabaları ile görüşerek gerekse özel arşiv, kütüphâne, tez, kitap ve internet gibi kaynaklardan, kendileri ile ilgili en doğru bilgiye ulaşılmaya çalışılmıştır. Birebir yapılan görüşmelerde bâzı mevlidhânlar eser bestelediklerini söylemişler ancak farklı sebeplerden dolayı eserlerini vermekten kaçınmışlardır.

Araştırılan mevlidhânların bestelemiş olduğu eserleri, fotoğraflarını ve temin edilebilen en net mevlid ses ya da görüntü kayıtları da son bölüme eklenerek çalışma zenginleştirilmeye çalışılmıştır.

Bu çalışmada en fazla emeği geçen; tashih, sundukları görüş ve tekliflerinden dolayı Prof. Dr. Murat Sarıcık, Yard. Doç. Dr. Cenk Celasin ve Öğr. Gör. Erdoğan Ateş'e, kaynak temini için arşivini açıp tezde yer alan notaların yazımında yardımlarını esirgemeyen İzmir Devlet Klâsik Türk Müziği Korosu Ses Sanatkârı Ümit Yazıcı Ağabey'ime, tezin hazırlanma aşamasındaki teknik desteğinden dolayı Fâruk Eşlik'e, tez araştırma ve yazımı boyunca sabreden nişanlım Sedâ Kocaman Hanımefendi'ye, araştırma boyunca zaman ayırma nezâketini gösteren İzmir ve Manisa'da görev yapan mevlidhânlardan Fahri Kanel, Hüseyin Köroğlu, Ali Rızâ Şâhin, Hamdi Bilgi, Yusuf Armağan, İsmet Yazar, Nâim Kaya, Vedat Özarpacı ve Ali Necâti Burs hakkında bilgi edindiğim oğlu Ahmet Burs'a ve teşekkür etmeyi bir borç bilirim.

Mustafa Efe KAŞIKÇIOĞLU

İzmir-2014

ÖZET

İZMİR VE MANİSA'DAKİ SON DÖNEM ÖNEMLİ MEVLİDHÂNLAR

Mustafa Efe KAŞIKÇIOĞLU

Süleyman Demirel Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İslâm Tarihi ve Sanatları Anabilim Dalı, Türk Din Mûsikîsi Bilim Dalı, 169 Sayfa, Aralık, 2014.

Danışman: Öğr. Gör. Erdoğan Ateş

İslâm âleminde okunmaya başlandığı günden günümüze kadar âşk ile okunup dinleyenleri derinden etkileyen Mevlid-i Şerif, Türk Din Mûsikîsi içinde Câmî Mûsikîsi'nin serbest okunan formları arasında yer almaktadır. Mevlid-i Şerif müslümanların bulunduğu her yerde Peygamber Efendimiz (s.a.v)'in âlemleri şerefleştirmesinden dolayı, O'na duyulan sevginin en güzel ifâdesi olmuş, mevlidhânlar da bu yüce sevgiyi kitlelere aktarmada büyük ve önemli bir misyon üstlenmişlerdir. Bu çalışma İzmir ve Manisa'daki son dönemin önemli mevlidhânlarını araştırmak için yapılmış, Mevlid-i Şerif'in ortaya çıkış sebebinden günümüz icrâ şekillerine kadar incelenmiş, asıl inceleme alanı olan İzmir ve Manisa'da son dönemde yaşamış ya da hâlâ yaşamakta olan mevlidhânların Mevlid-i Şerif'i ne zaman, nerede, nasıl, kimden öğrendikleri araştırılmıştır.

Anahtar Kelime: Mûsikî, Dinî Mûsikî, Mevlid-i Şerif, Mevlid, Mevlidhân.

ABSTRACT

RECENT IMPORTANT MEVLIDHANS IN IZMIR AND MANISA

Mustafa Efe KAŞIKÇIOĞLU

Suleyman Demirel University, Institute of Social Sciences Islamic History and Arts Program, Turkish Religious Music Subdivision, 169 Page, December 2014.

Supervisor: Erdoğan Ateş

Mevlid-i Şerif, read with passion impresses listeners deeply up to now since it was written, takes part among the free readings form of Mosque Music in Turkish Religious Music. Mevlid- i Şerif has become the best expression of Muslim's love of the The Prophet (p.b.u.h.) wherever Muslims are, so Mevlidhâns volunteered a grand and important mission in adopting this almighty love to the masses of people. This research is done to find out recent important mevlidhâns, still alive or dead, in Izmir and Manisa. Also Mevlid-i Şerif is examined from the reason of its existance to the way of performing until today and when, where, how and from whom recent important mevlidhâns, still alive or dead, in Izmir and Manisa that is our main issue, learned Mevlid-i Şerif.

Keywords: Music, Religious Music, Mevlid-i Şerif, Mevlid, Mevlidhân.

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ.....	i
ÖZET.....	iii
ABSTRACT	iv
İÇİNDEKİLER.....	v
KISALTMALAR DİZİNİ.....	viii
ESERLER DİZİNİ.....	ix
EKLER DİZİNİ	xiv
GİRİŞ	1
Çalışmanın Amacı	1
Çalışmanın Önemi	1
Çalışmanın Metodu.....	1
Mevlid Kelimesinin Mânâsı ve Okunma Sebepleri	2
Süleyman Çelebi'nin Hayatı ve Vesîlet'ün Necât'ın Yazılma Sebebi	5
BİRİNCİ BÖLÜM	9
MEVLİD-İ ŞERİF'İN İCRÂSİ VE YAPISAL ÖZELLİKLERİNE GENEL BAKIŞ.....	9
1.1.Geçmişten Günümüze Mevlid Merâsimleri, Mevlid İcrâsı ve Mevlidhânların Özellikleri	9
1.2. Geçmişten Günümüze Önemli Mevlidhânlar	16
1.3. Mevlid-i Şerif'in Bahirleri.....	19
1.4. İcrâları Bakımından Mevlid Çeşitleri.....	22
1.4.1. Besteli Mevlid	22
1.4.2. Hay Hay'lı Mevlid	23
1.4.3. Cumhûr Mevlid	23

İKİNCİ BÖLÜM..... 24

**CUMHURİYET SONRASI İZMİR VE MANİSA'DA MEVLİDHÂNLIK
GELENEĞİNİ SÜRDÜRMÜŞ VE VEFÂT ETMİŞ OLAN ÖNEMLİ
MEVLİDHÂNLAR..... 24**

- 2.1. Cumhuriyet Sonrası İzmir'de Mevlidhânlık Geleneğini Sürdürmüş ve Vefât
Etmiş Olan Önemli Mevlidhânlar..... 24
- 2.1.1. Bekir Sıdkı Sezgin 24
- 2.1.2. İsmet Yazar..... 27
- 2.1.3. Ali Necâti Burs 28
- 2.1.4. Arif Biçer 29
- 2.2. Cumhuriyet Sonrası Manisa'da Mevlidhânlık Geleneğini Sürdürmüş ve Vefât
Etmiş Olan Önemli Mevlidhânlar..... 30
- 2.2.1. Eşref Akhisarlı 30

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM..... 31

**CUMHURİYET SONRASI İZMİR VE MANİSA'DA MEVLİDHÂNLIK
GELENEĞİNİ SÜRDÜREN VE HAYATTA OLAN ÖNEMLİ
MEVLİDHÂNLAR..... 31**

- 3.1. Cumhuriyet Sonrası İzmir'de Mevlidhânlık Geleneğini Sürdüren ve Hayatta
Olan Önemli Mevlidhânlar..... 31
- 3.1.1. Nâim Kaya 31
- 3.1.2. Vedat Özarpacı..... 32
- 3.1.3. Süleyman Özer 33
- 3.2. Cumhuriyet Sonrası Manisa'da Mevlidhânlık Geleneğini Sürdüren ve Hayatta
Olan Önemli Mevlidhânlar..... 34
- 3.2.1. Ali Rızâ Şahin 34
- 3.2.2. Fahri Kanel 36
- 3.2.3. Hamdi Bilgi 38
- 3.2.4. Hüseyin Köroğlu 40
- 3.2.5. Yusuf Armağan..... 42

SONUÇ	43
EKLER.....	44
ESERLER	56
BİBLİYOGRAFYA	165
ÖZGEÇMİŞ	169

KISALTMALAR DİZİNİ

a.g.e	: Adı geçen eser
a.g.m.	: Adı geçen makâle
a.g.mec.	: Adı geçen mecmua
a.g.t.	: Adı geçen tez
M.E.B.	: Millî Eğitim Bakanlığı
SDÜ	: Süleyman Demirel Üniversitesi
D.İ.A.	: Diyânet Vakfı İslâm Ansiklopedisi
Yay.	: Yayın
s.	: Sayfa
S.	: Sayı
s.a.v.	: Sallallahu aleyhi ve sellem
p.b.u.h.	: Peace be upon him
c.	: Cilt
Prof. Dr.	: Profesör Doktor
Yard. Doç. Dr.	: Yardımcı Doçent Doktor
Öğr. Gör.	: Öğretim Görevlisi
Ünv.	: Üniversite
bkz.	: Bakınız
Y.Ö.K.	: Yükseköğretim Kurulu

ESERLER DİZİNİ

Sayfa

Beste 1: Acem Kârçe ‘Bir Yüzü Meh Eyledi Bak Şem’ine’.....	56
Beste 2: Acemaşîran Şarkı ‘Bir O Yana Bir Bu Yana’.....	57
Beste 3: Bestenigâr Şarkı ‘Solgun Yine Ayrıldığıın Akşam Gibi Rengin’.....	58
Beste 4: Beyâtî Durak ‘Şol Demdeki Can Çeşmime Sultan Göründü’.....	59
Beste 5: Beyâtî Tevşih ‘Ey Risâlet Tahtının Hurşîd ü Mâh-ı Enveri’.....	60
Beste 6: Bûselik Âşîrân Şarkı ‘Öyle Bir Âlemdeyim ki Gam Nedir’.....	62
Beste 7: Çargâh İlâhi ‘Ey Bunca Nimetler Veren’.....	63
Beste 8: Evcârâ Ağır Semâi ‘Eyâ Dilber Cemâlin Şem’ine’.....	64
Beste 9: Evcârâ Beste ‘Dil Mi Var Kim, Anda Yoktur Dağ-ı’.....	65
Beste 10: Evcârâ Şarkı ‘Biz Ol Âşıklarız Kim Dağımız’.....	67
Beste 11: Evcârâ Yürük Semâi ‘Yak Sînemi Âteşlere Efgânıma Bakma’.....	68
Beste 12: Ferahnâk İlâhi ‘Âşık-ı Yezdân Zikreder Dâim’.....	70
Beste 13: Gerdâniye İlâhi ‘Ârif Olur Derviş Olan’.....	71
Beste 14: Hicaz Dûrak ‘Ben Bilmez İdim Gizli Ayân Hep Sen İmişsin’.....	72
Beste 15: Hicaz İlâhi ‘Ben Bu Yolu Bilmez İdim’.....	73
Beste 16: Hicaz İlâhi ‘Ey Gönül Her Ne Dilersen’.....	74
Beste 17: Hicaz İlâhi ‘Hak’dan İnen Şerbeti İçtik’.....	76
Beste 18: Hicaz İlâhi ‘Hudâ Rabbim Nebim’.....	77
Beste 19: Hicaz İlâhi ‘İsm-i Sübhân Virdin Mi Var’.....	78
Beste 20: Hicaz İlâhi ‘Mevlâm Sana Ersem Diye’.....	79

Beste 21: Hicaz İlâhi ‘Susuzluktan Kavrulmadan’	80
Beste 22: Hicaz Şarkı ‘Ben Seni Ellere Verdim Vereli’	81
Beste 23: Hicaz Şarkı ‘Bütün Sözler Yarım Kalmış’	83
Beste 24: Hicaz Yürük Semâi ‘Yok Dilde Tehammül Elemi Firkate Artık’	84
Beste 25: Hicazkâr Şarkı ‘Arıyor Kaç Senedir Yâr-i Dil-Ârâyı Gönül’	85
Beste 26: Hicazkâr Şarkı ‘Hicranla Sönen Demleri Yâd Ettiren Âhın’	86
Beste 27: Hisarbûselik Yürük Semâi ‘Ah Eylediğim Serv-ı Hırâmânın İçindir’	87
Beste 28: Hüseyini Aşîrân Şarkı ‘Bana Bir Atf-ı Nazâr Eyle Ki İhsân Göreyim’	88
Beste 29: Hüseyini Şarkı ‘Aşka Düştüm Cân ü Dil Müft-i Civânân Oldu’	89
Beste 30: Hüseyini Şarkı ‘Bağ-ı Dehrin Hem Hazânın Hem Bahârın Görmüşüz’	90
Beste 31: Hüseyini Şarkı ‘Sular Çağlar Öter’	91
Beste 32: Hüzzâm İlâhi ‘Yönelelim Allah’a Veysel Karânî Gibi’	92
Beste 33: Hüzzâm İlâhi ‘Hak Eğer Yardım Murâd Eylerse’	93
Beste 34: Hüzzâm Şarkı ‘Dilerim Bûse Olup Kalmayı Her An’	94
Beste 35: Hüzzâm Şarkı ‘Diyemem Sen Yok İken Ağlıyorum’	95
Beste 36: Hüzzâm Şarkı ‘Herkes Sana Gönlüm Gibi Bir Bende Midir’	97
Beste 37: Hüzzâm Şarkı ‘Sonbahârın Bizi Daldırdığı Rû’ya Geçici’	98
Beste 38: Kürdilihicazkâr Şarkı ‘Misaldir Dilde Dünyânın Bu Hâli’	99
Beste 39: Mâhur İlâhi ‘Hüsn İle Cânânlar İçre Cân-ı Cânândır’	100
Beste 40: Muhayyer Sünbüle Âyin-i Şerif	101
Beste 41: Muhayyer Sünbüle Peşrev	112

Beste 42: Müstear Şarkı ‘Yâ Rab Beni Sen Hâli Perîşâna Düşürme’	114
Beste 43: Nevâ-Aşîrân Şarkı ‘Beni Kul Etdi de Bir Gözleri Âhûya Felek’	116
Beste 44: Nevâ İlâhi ‘Gelmiştir O Lutfeylediğin Nağme’	117
Beste 45: Neveser Saz Semâi	118
Beste 46: Neveser Şarkı ‘Neveser Bir Şarkı Yazdım’	120
Beste 47: Nihâvend Çocuk Şarkısı ‘Kağıt Kalem Silgiyi Güzel Şeye İlgiyi’	121
Beste 48: Nihâvend Çocuk Şarkısı ‘Ninni Söyler Uytursun’	123
Beste 49: Rast İlâhi ‘Bu Dervişlik Yoluna Sıdk İle Gelen Gelsin’	124
Beste 50: Rast İstiğfâr ‘Estağfirullah El- Âzîm’	125
Beste 51: Rast Şarkı ‘Gitti Başımdan Hümânın Sâyesi’	126
Beste 52: Rast Şarkı ‘Gönlüm Yine Bir Âteş-i Hicranla Yanarken’	127
Beste 53: Sabâ Şarkı ‘Âşiyân-ı Mürgi Dil Zülf-i Perîşânındadır’	128
Beste 54: Sabâ Şarkı ‘Dil-i Mahzûnumu Şad Eyle Bir Gün’	129
Beste 55: Segâh İlâhi ‘Gaflet ile Hakk’ı Buldum Diyenler’	130
Beste 56: Segâh Salât ‘ Es-Salâtü ve’s-Selâm Ey Hâdii Râh-ı Hudâ’	131
Beste 57: Segâh Şarkı ‘Kendi Gönlümdür Tehiyye Eyleyen’	132
Beste 58: Segâh Tevşih ‘Bende Sıklet Sende Letâfet Allah’ım’	133
Beste 59: Segâh Tevşih ‘Yâ İlâhi İsm-i Âzâm Hakk’ıçün’	135
Beste 60: Sultân-i Yegâh Peşrev	136
Beste 61: Sultân-i Yegâh Şarkı ‘Bütün Sözler Yarım Kalmış’	137
Beste 62: Sûzidîl Ağır Semâi ‘Gönül Geçdi Hevâdan Kalmadı’	138

Beste 63: Sûzidîl Beste ‘Tutuştı Gam Oduna Şâd Gördüğün’	139
Beste 64: Sûzidîl Şarkı ‘İnce Kirpiklerinin Sînede Bin Yâresi Var’	140
Beste 65: Sûzidîl Şarkı ‘Senin Cevrin Benim Âhım Bugün’	141
Beste 66: Sûzidîl Yürük Semâi ‘Ey Şûh-i Kerem-Pişe Dil-i Zâr Senindir’	142
Beste 67: Sûzinâk İlâhi ‘ Bir Dilde Ki Zâhir Ola’	144
Beste 68: Sûzinâk Şarkı ‘Bir Günüm Âsûde Geçmez’	145
Beste 69: Sûzinâk Şarkı ‘Her Nefeste Bir Tebessüm Almak İster’	146
Beste 70: Şedarabân Şarkı ‘Sevemem Akşamı Artık Dudağın Yok’	147
Beste 71: Şehnâz-Bûselik Peşrev	148
Beste 72: Şehnâz Şarkı ‘Sanma Şâhım Herkesi Sen Sâdıkâne Yâr Olur’	149
Beste 73: Şevkefzâ Şarkı ‘Hicrânımı Söyler Bana’	150
Beste 74: Şevkefzâ Şarkı ‘Ne Olmuş Ansızın Cem Meclisinde’	151
Beste 75: Şivenümâ Peşrev	152
Beste 76: Tâhir İlâhi ‘Yûnus Sensiz Gönül Taşmaz’	153
Beste 77: Uşşâk Çocuk Şarkısı ‘Tanrı Senden Râzı Olsun’ (Anne Duâsı)	154
Beste 78: Uşşâk İlâhi ‘Ente’l Hâdî Ente’l Hak’	155
Beste 79: Uşşâk Tevşih ‘Vâsıl Olmaz Hakk’a Kimse’	156
Beste 80: Yegâh Şuğul ‘ Beleşa’l ulâ bî-Kemâlihi’	157
Beste 81: Zâvil Çocuk Şarkısı ‘Doğduk Büyüdük Yurdumuzun Her Bucağında’	158
Beste 82: Zâvil Peşrev	159
Beste 83: Hüzzam İlâhi ‘Hoş Geldin Ramazan’	161

Beste 84: Mâhûr İlâhi ‘Melekler Hayrân O Kutlu Âna’	162
Beste 85: Mâhûr Marş ‘Can Gibi Azizdir Mübârek Toprak’	163
Beste 86: Rast İlâhi ‘Gönüllerin Sultânısın Rahmetenlil Âlemin’	164

EKLER DİZİNİ

Sayfa

Ek 1	: Bekir Sıdkı Sezgin ile ilgili fotoğraf.....	45
Ek 2	: Ali Rızâ Şâhin ile ilgili fotoğraf.....	46
Ek 3	: Hâfız Fahri Kanel ile ilgili fotoğraf.....	47
Ek 4	: Hamdi Bilgi ile ilgili fotoğraf.....	48
Ek 5	: Hüseyin Koroğlu ile ilgili fotoğraf	49
Ek 6	: İsmet Yazar ile ilgili fotoğraf	50
Ek 7	: Nâim Kaya ile ilgili fotoğraf	51
Ek 8	: Vedat Özarpacı ile ilgili fotoğraf	52
Ek 9	: Yusuf Armağan ile ilgili fotoğraf	53
Ek 10	: Süleyman Özer ile ilgili fotoğraf	54
Ek 11	: Ali Necâti Burs ile ilgili fotoğraf	55
Ek 12	: Ârif Biçer ile ilgili fotoğraf	56

GİRİŞ

Çalışmanın Amacı

‘İzmir ve Manisa’daki Son Dönem Önemli Mevlidhânlar’ konulu bu tezde geleneksel Mevlid icrâ şeklinin İzmir ve Manisa’da kimler tarafından yapıldığı ve yapılmakta olduğu, mevlidhânların nerede, nasıl, hangi hocalarla çalıştıkları, hangi kıstaslara dayanarak Mevlid okudukları, mûsikî bilgi ve becerilerinin incelenmesi esas alınıp, bu çalışmaya eklenen Mevlid ses kayıtlarıyla da mevlidhânların icrâlarının gelecek nesillere ve yapılacak çalışmalara ışık tutabilmesi amaçlanmıştır.

Ancak şu husus önemle belirtilmelidir ki vefât etmiş mevlidhânların bazıları hakkında -ailelerine ulaşmamıza rağmen- yazılı ya da sözlü kaynak eksikliğinden dolayı yeterli bilgiye ulaşılamamıştır.

Çalışmanın Önemi

Câmi Mûsikîsi ile ilgili olarak araştırmacılara bu türün dinî ve sosyal yaşantıdaki öneminin yanı sıra bu çalışmaya eklenen ses kayıtları ile de yapılacak olan araştırmalara son dönemde Mevlid-i Şerif’in İzmir ve Manisa’da, nasıl ve kimler tarafından icrâ edildiği hakkında ışık tutacağı düşünülmektedir. Bu tezin içerisinde yer alan Mevlidhânlara ait eserlerde Arel-Suphi-Uzdilek nota yazım sistemi esas alınmış, notalar ulaşılan kişi ve kaynaklardan aynen alınarak konulmuştur.

Çalışmanın Metodu

Bu araştırmanın kaynak taraması 16.04.2012 – 27.11.2013 tarihleri arasında sürdürülmüştür. Mevlid-i Şerif ile ilgili bilgiler millî kütüphâne, çeşitli üniversite kütüphâneleri, Y.Ö.K. lisansüstü tezleri, Süleyman Demirel Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Öğretim Görevlisi Erdoğan Ateş özel arşivi, İzmir Devlet Klâsik Türk Müziği Korosu Ses Sanatkârı Ümit Yazıcı özel arşivi ve bazı web sitelerinden de yararlanılarak konu ile ilgili alt başlıklar tespit edilmiş, makâle, kitap taraması yapılmıştır. Mevlidhânlar ile ilgili bilgilere ise; sağ olanlarla ses kayıt cihazları yardımıyla –soru cevap şeklinde- , vefât etmiş olanlara da gerek aileleri yardımıyla gerekse üniversite kitaplıkları, millî kütüphâne, kişisel arşivler, tez, dergi, makâle, internet ve mecmualardan faydalanılarak ulaşılmıştır.

Bu tezin araştırma safhasında dikkatli bir tarama söz konusu olmuştur. Bu çalışma daha sonraki araştırmalara kılavuz olabilecek bir ön çalışma niteliğindedir.

Mevlid Kelimesinin Mânâsı ve Okunma Sebepleri ¹

Mevlid kelimesi günümüzde Peygamber Efendimiz'in doğuşunu, vasıflarını, hayâtının bütün safhalarını dile getiren manzûm ve mesnevî tarzında yazılmış bir eserin bahirlere ayrılarak belirli mûsikî âdâbı içinde okunduğu², sözlerini Süleyman Çelebi'nin yazmış olduğu kitabını hatırlatır.

Arapçada 'vld' (doğurmak) kökünden gelen mevlid kelimesinin Arapça yazı dili açısından anlamları şunlardır:

a) 'Vld' kökünün 'masdar-ı mîmî'sidir. 'Doğmak' ve 'doğurmak' anlamına gelir.

b) Mîlâd kelimesi gibi bir zaman ve mekan ismidir, yani 'doğum yeri ve zamânı' anlamına da gelmektedir. Örneğin mevlidü'n Nebî denilince hem Peygamber'in doğumu hem doğduğu zaman olan 12 Rebiülevvel hem de doğduğu yer olan Mekke'deki ev kastedilmiş olabilir.³ Hz. Peygamber ile ilgili kullanımının yanında, zamanla tasavvûf çevrelerinde Mısır başta olmak üzere Arap dünyasında velîlerin doğum yıl dönümlerini de kapsayacak şekilde geniş bir anlam kazanmıştır.⁴ Saygı ve kutsallık ifâde eden 'Şerif' sözüyle birlikte kullanılarak 'Mevlid-i Şerif' diye anılması da âdet hâline gelmiştir.⁵

¹ Mevlid konusunda daha geniş bilgi için bkz. Bilal Kemikli- Osman Çetin, '**Yazılışının 600. Yılında Bir Kutlu Doğum Şâheseri Uluslararası Mevlid Sempozyumu**', Türk Diyânet Vakfı Yayınları, Bursa 2009.

² Alâeddin Yavaşca, '**Türk Mûsikîsi'nde Kompozisyon ve Beste Biçimleri**', Türk Kültürüne Hizmet Vakfı, İstanbul 2002, s.643.

³ Ahmet Ateş, '**Vesîletü'n Necât**', Türk Tarih Kurumu Basımevi, Ankara 1954, s.1.

⁴ Ahmet Özel, '**Mevlid**', DİA, Ankara 2004, c.29, s.475.

⁵ Ahmet Tanrıverdi, '**Mevlid-i Şerif**', Toros Matbaası, Mersin 1949, s.2.

Mevlidin metni, anlamı, gâyesi ve mûsikîsi halk üzerinde silinmez bir etki oluşturduğu gibi edebiyatımızda çeşitli eserlere de konu olmuştur. Safahat'taki 'Said Paşa İmamı'ndan bir bölüm buna örnektir:

'Başlanır Mevlid'e mu'tad olan âdâbıyla;
Önce tevhid okunur, gayş ile dinler herkes.
O güzel, sonra müessir sekiz on parlak ses,
Kimi yerlerde ilâhi, kimi yerlerde durak:
Kimi yerlerde cemâatle beraber coşarak,
Kalan üç bahri terennümle, çekerken 'âmin...'
Ta uzaklarda çakar zulmet içinden bir enîn,
Gecenin kalbi durur: ürperir dinler, cinler;
Açılan pencereler, göz-kulak olmuş dinler.
.....
Tutuşur cephei Sinâye döner, sînei cev:
Sanki yüzlerce yanık ney savurur, yer yer alev.
Kayalardan, kıyılardan bir ateştir çağlar:
Lâhn-i Davûd ile inler yine gûyâ dağlar...

Mevlid Şu Dinî Sebeplerle Okutulur:⁶

1. Mübârek gecelerde ;

a) Hazret-i Muhammed'in doğum yıldönümünde, (rebîü'levvelin on ikinci gecesi)

⁶ Ahmet Aymutlu, 'Süleyman Çelebi ve Mevlid-i Şerif', Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları, İstanbul 1995, s.59-60.

b) Regâib gecesi, (recebin ilk cum'a gecesi)

c) Mi'râc gecesi, (recebin yirmi yedinci gecesi)

d) Berât gecesi, (şa'banın on beşinci gecesi)

e) Kadir gecesi, (ramazanın yirmi yedinci gecesi)

2. Muhtelif vesîlelerle şehidlerin rûhlarını ta'ziz için;

a) Yıl dönümlerinde,

b) Herhangi bir cum'a günü veyâ gecesi,

3. Bir şahsın vefâtında;

a) Toprağa verilmesinin ilk gecesinde,

b) Vefâtının kırkinci veyâ elli ikinci günü,

c) Vefât yıl dönümlerinde,

4. Adaklarda;

a) Cum'a günü veyâ gecesi,

5. Mahallî şöhrat sahiplerinin rûhlarını ta'ziz için;

a) Cum'a günü veyâ gecesi,

b) Pazartesi gecesi,

6. Dinî veyâ ictimâî müesseselerin açılışında, (gündüz veyâ gece)

7. Hac dönüşünde, (Hacının kendisi veyâ âilesi tarafından münâsib görülen bir günde)

8. Doğumlarda. (ekseriyâ doğumun haftasında, doğumlarda okunan mevlidler güzel sesli kadınlar tarafından okunur.)⁷

⁷ Aymutlu, s.59-60.

Süleyman Çelebi'nin Hayatı ve Vesîlet'ün Necât'ın Yazılma Sebebi

Mevlid-i Şerif'in yazarı Süleyman Çelebi Bursalıdır. Osmanlı Devleti'ni kuran Orhan Gâzi'nin babası, Orhan Gâzi'nin annesinin babası Şeyh Edebâli oğlu Şeyh Mahmud oğlu Ahmed Paşa'nın oğludur. Şeyh Edebâli Osmanlı Devleti'nin kurulmasında mânevî yardımcısıdır. Eskişehir civârında tekkesi olan siyâsi nüfuz sâhibi Ahi Şeyhlerindendir. Şeyh Mahmud, Orhan Gâzi'nin oğlu Süleyman Paşa'nın Rumeli'ye geçişinde gaza tehniyesi yazan şâir tabiatlı fâzıl bir zâttır. Ahmed Paşa da Orhan Gâzi'nin vezirlerindendir. İşte Süleyman Çelebi böyle asîl, fâzıl, memlekete gerçekten hizmet etmiş bir sülâlenin çocuğudur. Doğum yılı kesin olarak bilinmemektedir. Bazı kaynaklardan anlaşıyor ki Orhan Gâzi'nin oğlu Süleyman Paşa'nın Rumeli'ye geçiş zamânında (1359) doğmuş olabilir.⁸ Şeyh Edebâli Hazretleri'nin soyundan geldiği⁹ ve ârif, bilge, âlim, kâmil bir kişi olduğu için Çelebi ünvânıyla anılmıştır.¹⁰ Çelebi (Çalap) bir çeşit 'Efendi' mânâsına da gelmektedir. Bursa'nın en tanınmış âlimlerinden Halvetî tarîkati Şeyhi Buharalı Emir Sultan'a¹¹ mensup olmasından dolayı kendisine Süleyman Dede de denirdi.

Süleyman Çelebi, üçüncü padişah Murad Hüdâvendigâr devrinde yetişmiştir. Yıldırım Beyazıt devrinde Emir Sultan'a intisab etmiştir. Yıldırım Beyazıt'ın divan imamlığını yapmış sonrada yapımı yeni bitmiş olan (1399) Ulucâmi imamı olmuştur. Emir sultan Bursa'da iken O'nun da divan imamlığını yapmış, sonra yine Ulucâmi imamlığına geri dönmüştür. Ömrünün sonuna kadar o vazîfede kalmış, mevlid manzûmesini de orada yazmıştır.¹²

⁸ Kâzım Baykal, 'Süleyman Çelebi ve Mevlid', Bursa Eski Eserleri Sevenler Kurumu Yayınları, Bursa 1999, s.27-28.

⁹ Mustafa Özdamar, 'Doğumdan Ölüme Mûsikî', Kırk Kandil Yayınları, İstanbul 1997, s.121.

¹⁰ İskender Pala, 'Süleyman Çelebi Mevlid', Kapı Yayınları, İstanbul 2009, s.4.

¹¹ Mekkeli Hâfız Selim, 'Mevlidü'n Nebî', Şenyıldız Yayınevi, İstanbul 1991, s.3.

¹² Baykal, s.27-28.

Süleyman Çelebi 1422’de Bursa’da vefât etmiş ve Çekirge semtindeki Eski Kaplıca civârında Yoğurtlu Baba Zâviyesi yakınlarındaki kabristana defnedilmiştir.¹³

Vesîlet’ün Necât’ın yazılma sebebine gelince önemli edebiyat kaynaklarımızdan Âlî’nin Kühü’l Ahbâr’ında ve Lâtîfî Tezkiresi’nde Vesîletü’n-Necât’ın yazılma sebebi kısaca şöyle ifâde edilmektedir:

Bursa Ulu Câmii’nde bir vâiz, Bakara Sûresi 258. âyetinin ‘Allah’ın peygamberlerinin hiçbirisi arasında ayırım yapmayız’ kısmını okuyarak , Hz. Muhammed ile Hz. İsâ arasında fark görmediğini söyler. O sırada cemaatten bir âlim, Bakara Sûresi’nin 253. âyetini : ‘O peygamberlerin bir kısmını diğerlerinden üstün kıldık. Allah onlardan bir kısmı ile konuşmuş, bazılarını da derece derece yükseltmiştir’ kısmını okuyarak îtirâz etmiş ‘ Peygamberler arasında resûllük ve nebîlik bakımından fark yoktur¹⁴, fazîlet ve mertebe bakımından ise Hz İbrâhim, Hz Mûsa, Hz. İsâ gibi bâzı peygamberler diğerlerinden, Hz. Peygamber ise hatemü’l enbiyâ –peygamberlerin son kemâl noktası-¹⁵ olması dolayısıyla hepsinden üstündür ‘diyerek tartışmaları sonlandırmıştır.¹⁶ Bu tartışma cemaat arasında bölünmelere yol açmış her iki tarafı da tutanlar olmuştur. Süleyman Çelebi de bu tartışmaya şâhit olmuş, Hz. Peygamberin fazîlet ve mertebesinin iyice anlaşılması, yanlış bâzı fikirlerin önlenmesi bakımından bir eser yazmanın yerinde olacağı kanaâtine varmıştır. Eserine Vesîletü’n-Necât ismini vermesi ve peygamberler arasındaki bâzı farkları şu şekilde ifâde etmesi böyle bir tartışmayı doğrular mâhiyettedir:

Ölmeyüp İsâ göğe bulduğu yol

Ümmetinden olmak için idi ol¹⁷

.....

¹³ Hazırlayanlar: Mehmet Akkuş - Uğur Derman, ‘**Mevlid-i Şerif**’ Diyânet İşleri Başkanlığı Yayınları, Ankara 2009, s.15.

¹⁴ Akkuş – Derman, s.16-17.

¹⁵ Kur’an. Ahzâb Sûresi, âyet 40.

¹⁶ İskender Pala, ‘**Mevlid**’, Kapı Yayınları, İstanbul 2009, s.5.

¹⁷ Akkuş – Derman, s.16-17.

Buna Hz. Peygamberin öteki peygamberlere üstünlüğünü göstermek için hemen şu beyitleri eklemiştir:¹⁸

Dahi hem Mûsâ elindeki âsâ
Oldu ânın izzetine ejderhâ
Çok temennîler kıldılar Hakdan bular
Kim Muhammed ümmetinden olalar
Gerçi kim bunlar dahi mürseldürür
Lâkin Ahmed efdal ü ekmeldürür
Zîrâ efdallığa ol elyakdurur
Ânı bilmeyen ahmakdurur

Bu beyitlerde Süleyman Çelebi, Hz. Îsâ'nın göğe yükseltilmesini ileride gelecek Hz. Muhammed ümmetinden olmak arzusuna bağlamaktadır. Hz. Îsâ'nın âsâsının yılan hâline gelmesi, onun şerefının yüceliğine delâlet ettiğini ve nice peygamberlerin onun ümmetinden olmak için Allah'tan temennîlerde bulunduklarını, hepsinin Allah tarafından gönderildiği halde Hz. Muhammed'in onlardan daha fazîletli ve daha mükemmel olduğunu beyân etmektedir.¹⁹ Latîfî Tezkiresi'nde kaydedilen bu rivâyetin doğru olup olmadığı belli değildir. Hâdise gerçek olmasa bile Süleyman Çelebi'nin eserini Hz. Peygamber'in diğer peygamberlerden üstün olduğunu göstermek maksadıyla yazdığı muhakkaktır. Bütün eserde bu husus açık şekilde görülmektedir.²⁰

¹⁸ Fâruk K. Timurtaş, '**Mevlid**', MEB Yayınları, İstanbul 1990, s. V.

¹⁹ Akkuş – Derman, s.16-17.

²⁰ Timurtaş, s.VI.

Süleyman Çelebi'nin mevlidi yazmasındaki ikinci gâye ehl-i sünnet akidesini yıkmak isteyenlerin ve bâtınîlik propagandası yapanların tesirini azaltmak hatta ortadan kaldırmaktır.

Vesîletü'n-Necât 1409 yılında yazılmış ve bu eserin sonunda şu şekilde ifâde edilmektedir:

Hem sekiz yüz on ikide tarihi

Bursa'da oldu tamam bu iy ahi²¹

²¹ Timurtaş, s.VI.

BİRİNCİ BÖLÜM

MEVLİD-İ ŞERİF'İN İCRÂSİ VE YAPISAL ÖZELLİKLERİNE GENEL BAKIŞ

1.1.Geçmişten Günümüze Mevlid Merâsimleri, Mevlid İcrâsı ve Mevlidhânların Özellikleri ²²

İslâm âleminde Hz. Muhammed'in doğum gününü kutlamak için ilk defâ Mısır'da Fatimîler devrinde (910-1171) törenler yapılmıştır. Fâtımîler zamanında Hz. Peygamber'in ve Ehl-i beyt'in doğum yıl dönümlerinin kutlanması dinî hassâsiyet yanın-da siyasî meşrûiyet açısından da önem taşıyordu.²³ Ancak onlardan günümüze ulaşan bir mevlid veya mevlid ile ilgili her hangi bir eser bulunmamaktadır. Selâhaddin Eyyubî döneminde mevlid, Selçuklular'ın tesirinin bir uzantısı olarak gösterilebilecek dinî ve siyâsi hareket sonucunda Mısır'da yayıldı. Bu dinî hareketin kaynağı sûfîliğin orada halkın dinî hislerinin ifâdesi demek olan mevlid tezâhürüne zemin hazırlayan derin kökleridir.

İslâm tarihinde adında ilk mevlid kelimesi geçen eser; hadis ve fıkıh bilgini, tarihçi Ebu'l Cevzî (ölümü: 1200) tarafından yazılmış olan 'Mevlid-ün-Nebî -veya 'el Arûs' - dir.

İslâm dünyasında çok parlak ve ihtişamlı resmî mevlid törenleri Erbil Atabeklerinden -aynı zamanda Selâhaddin Eyyubî'nin eniştesi- Muzafferüddin Gök Böri (ölümü:1232) zamanında yapılmıştır. Büyük masraflarla gerçekleştirilen bu şenlikler o günün İslâm dünyasında derin yankılar uyandırmış ve bu uygulama birçok yazar tarafından bütün Müslüman ülkeler için bir başlangıç kabûl edilmiştir. Bundan

²² Bu konuda daha geniş bilgi için bkz. Nuri Özcan 'Klâsik Mevlid Okuyuşları ve Tevşih İlâhileri', Yazılışının 600. Yılında Bir Kutlu Doğum Şâheseri Uluslararası Mevlid Sempozyumu, Türk Diyânet Vakfı Yayınları, Bursa 2009. s. 487-493. Ayrıca bkz. Emin Işık, 'Mevlid Nasıl Okunur ve Nasıl Okunmalı', Yazılışının 600. Yılında Bir Kutlu Doğum Şâheseri Uluslararası Mevlid Sempozyumu, Türk Diyânet Vakfı Yayınları, Bursa 2009, s.541-546.

²³ Özel, s.475.

sonraki dönemlerde mevlid, bütün islâm âleminde mukaddes günlerde, çeşitli sebeb ve fırsatlarla tekrarlanan bir tören ve gelenek hâlini almıştır.

Daha sonra Arapça, Türkçe çok sayıda mevlidler yazılmıştır.²⁴Osmanlı teşrifatında, Hz. Peygamber'in doğum günü kabul edilen 12 Rebûlevvel'de düzenlenen resmî törenlerin başlangıcı hakkında kesin bilgi yoktur. Bazı vakfiyelerdeki kayıtlardan hareketle bunu Osman Gazi'ye kadar götürenler varsa da genel görüş, bu törenlerin Kanunî Sultan Süleyman döneminden itibaren saray protokolünde yer almaya başladığı ve III. Murad zamanında tamamen resmîleştiği şeklindedir. Selânikî'nin kaydına göre, Sigetvar seferi sırasında (974/1566) Kanunî Sultan Süleyman'ın vefâtının saklanmaya çalışıldığı bir ortamda padişahın otağında 12 Rebûlevvel gecesini mevlid okunmuş, ertesi gece de sadrazamın çadırında tekrarlanmıştır. Yine Selânikî'den, 12 Rebûlevvel 996'da Resûl-i Ekrem'in doğum günü münasebetiyle padişâhın bütün minârelerde kandil yakılmasını ve câmilerde, mescidlerde mevlid okunmasını emrettiği öğrenilmektedir. Bu emir mevlid gecesinin o tarihte resmen kutlandığının kanıtıdır.²⁵

Osmanlı'da Mevlid törenlerini saray, konak ve evlerde yapılanlarla padişahın katıldığı mevlid alayı denilen merasim yürüyüşünün ardından bir selatin câmiinde yapılanlar olmak üzere iki grupta ele almak mümkündür. Topkapı Sarayındaki törenlerin bazen Ağalar câminde, bazen da Çinili Köşk'te sonraki yıllarda ise başta Sultan Ahmed Câmi olmak üzere Eminönü Valide Sultan, Eyüp Sultan, Beyazıt, Nusretiye ve Yıldız câmilerinde gerçekleştirildiği bilinmektedir. Mevlid gününden önce protokole dahil devlet adamlarına davetiyeler gönderilir, ne zaman hangi câmide hazır bulunacakları bildirilerek davetlilerin tören kıyafetleriyle belirtilen saatte yerlerini almaları sağlanırdı.²⁶

²⁴ Mehmet Tekin, '**Mevlid ve Hatay Mevlidi**', Kültür Ofset Basımevi, Antakya 1990, s.5.

²⁵ Mehmet Şeker, '**Mevlid**', DİA, Ankara 2004, c.29, s.479.

²⁶ <http://www.sonpeygamber.info/osmanlilarda-mevlid-torenleri>, **Hazırlayan:** Mehmet Şeker, Erişim tarihi: 05.11.2012.

Osmanlı teşrifatında padişâhın, merasim erkânı ve muhâfızlarının katılımıyla saraydan belli bir güzergâhı takiben başka bir yere gidiş gelişini ifade etmek için ‘alay’ kelimesi kullanıldığından mevlid okunacak câmiye gidip gelmesine de ‘mevlid alayı’ deniliyordu. Ancak bu tabir zamanla daha geniş anlamda kullanılıp Rebûlevvelin on ikinci günü sarayda ve câmide yapılan törenlerin tamamını kapsamına almıştır.

Mevlid alayı câmiye yaklaştığında müezzin mahfilinde Feth sûresi okunmaya başlar, sûre tamamlandığı sırada padişahın mahfil-i hümayuna geldiğini belli etmek için kafesin küçük penceresi açılır ve cemaat ayağa kalkarak bulunduğu yerde saygıyla eğilirdi. Müezzin mahfilinde "muarrif" denilen görevlinin Hz. Peygamber'in özelliklerini belirten "ta'rîf'i okumasının ardından Ayasofya ve Sultan Ahmed câmilerinin vaizleriyle o câminin vaizi sırayla kürsüye çıkıp kısa birer vaaz verirlerdi; kendilerine de kürsüden indikten sonra bazı armağanlarla birlikte birer samur kürk veya ferace hediye edilirdi. Ayrıca her vaizin kürsüye çıkışı sırasında cemaate şerbet ve buhur sunulurdu. Ardından Süleyman Çelebi'nin Mevlid'inin okunmasına başlanır ve birinci Mevlidhân ilk bahri bitirip kürsüden inince kendisine hil'at giydirilirdi. İkinci mevlidhân. "Geldi bir ak kuş kanadıyla revan / Arkamı sığadı kuvvetle heman" beytini okurken herkes hürmeten ayağa kalkardı. Bu esnada mahfil-i hümayun tarafında perde arkasında bekleyen müjdecibaşı Mekke emîrinin gönderdiği mektubu sadrazamın önüne koyar, sadrazamın işaretiyle reisülküttab onu alarak müjdecibaşıyla birlikte padişahın huzuruna girerdi. Dârussaâde ağası da mektubu kesesinden çıkarıp kendisine geri verir, o da okurdu. Daha sonra aynı zamanda Haremeyn nazırın olan Dârussaâde ağasına samur kürk, reisülküttab ile müjdecibaşıya hil'at giydirilirdi.

Padişâh Medine'den gönderilen hurmanın bir miktarını peşkir ağası eliyle sadrazama yollar, o da birkaçını alıp bir ikisini şeyhülislâma verdikten sonra kalanını vezirlere ve orada bulunan diğer devlet erkânına dağıttırırdı; bu iş tamamlanınca peşkir ağasına bir miktar bahşış verilirdi. İkinci mevlidhân okumasını bitirip kürsüden inince hil'atini ve armağanlarını alır, yerine üçüncü mevlidhân çıkardı.²⁷

²⁷ <http://www.sonpeygamber.info/osmanlilarda-mevlid-torenleri>, **Hazırlayan:** Mehmet Şeker, Erişim tarihi: 05.11.2012.

Bu sırada Sultan Ahmed Câmî'nin mütevellisi sadrazamın, Ayasofya Câmîi'nin mütevellisi şeyhülislâmın, diğer vakıfların mütevellileri de vezirlerle defterdar, nişancı gibi devlet büyüklerinin ve ulemanın önüne şeker tablaları koyar, zamanı gelince de derecelerine göre zağarcıbaşı. Saksoncubaşı, muhızır ağa ve diğer ocaklılar bunları kaldırırdı. Üçüncü mevlidhânın ve arkasından mevlid duası yapan duahanın kürsüden inip hil'at ve hediyelerini almalarından sonra tören tamamlanırdı. Sadrazam ve yüksek rütbeli devlet ricali câmiden çıkıp atlarına binerek abdest çeşmelerinin önündeki alanda padişâhı selamlamak üzere beklerlerdi. Padişâh da yine at üstünde bekleyenlerin önünden geçerken selamlanır ve alkış çavuşlarının alkışlarıyla uğurlanıp yine geldiği yoldan mevlid alayı ile saraya dönerdi. Sadrazam ve şeyhülislâmla diğer devlet büyükleri de kendi maiyetleriyle ve daha küçük çaplı törenlerle konaklarına giderlerdi.²⁸

Günümüzde yapılan mevlid merâsimlerinde ise teâmülen bâzı kâideler oluşmuş ve icrâlar genellikle şu şekilde yapılmaktadır: Kur'ân-ı Kerîm tilâveti ile başlanır ve duruma göre bahirler öncesinde bir ilâhi, kasîde veya Kur'ân okunur. Aralarda ise salavatlar ile devam edilir. Sonunda yine Kur'ân-ı Kerîm tilâveti ve duâ edilerek²⁹, peygamberimizden şefaât taleb edilir. Peygamberler, din büyükleri, şehitler, vefât etmiş bütün Müslümanlar ve Süleyman Çelebi saygı ile yâd edilir. Mevlid okutan kimsenin cedleri de anılarak Allah rızâsı için ruhlarına fâtiâ okunur ve böylece merâsim sona erer.³⁰ Önceleri daha fazla bahir okumakla icrâ edilen Mevlid merâsimleri, günümüzde altı bahre indirilmiş, ayrıca her bahir içerisinde de beyitler atlanmaktadır. Arapça ve Farsça terkiplerden kaçınılarak biraz daha dinleyenlere mesaj verecek öz cümleler tercih edilmektedir.³¹

²⁸ <http://www.sonpeygamber.info/osmanlilarda-mevlid-torenleri>, **Hazırlayan:** Mehmet Şeker, Erişim tarihi: 05.11.2012.

²⁹ http://www.erdoganates.net/index.php?option=com_content&view=article&id=65&Itemid=80, **Hazırlayan:** Erdoğan Ateş, Erişim tarihi: 19.10.2012.

³⁰ Ahmed Aymutlu, 'Süleyman Çelebi ve Mevlid-i Şerif', Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları, İstanbul 1995, s.61.

³¹ Bayram Akdoğan, 'Türk Din Mûsikîsi Dersleri', Bilge Ajans & Matbaa, Ankara 2010, s.215.

Mevlid icrâ şekli, mûsikîsi ve mevlidhânların özelliklerine gelince mevlid icrâ edilirken Edebiyât ve Mûsikî bakımından şu hususlara dikkat edilmelidir:

Mevlid manzûmesini kelimelerini doğuran harfleri, heceleri ve kelimeleri nasıl telaffûz edilmeli?

Mıs râlar nasıl okunursa vezne uygun olur?

Nağmeleri hecelere nasıl tevzi -dağıtım- edersek vezin bozulmamış olur?

Nağmeyi okuyuşta takti' -kesme, parçalama- nasıl olmalıdır?

Doğru ve temiz telaffûz nasıl olmalıdır?

Canlı okumak nasıl gerçekleşir?

Cümle sesteki nâğme ile nasıl belirtilir ve nağme ile okuma tarzı nasıl olmalıdır?

Her cümleinin mefhum -kavram- ve müeddâsına -anlamına- göre okunuşu nedir ve nasıl olur?

Ayrıca bir mevlidhân doğru ve san'atkarâne okuyabilmesi için bu esasları iyi anlamış, kavramış ve tasarrufu altına almış bulunması gerekmektedir.³² Mevlid; Allâh'ın kudret ve azâmetinin, O'nun sonsuz lütuf ve inâyetine olan ihtiyâcımızın, zikir ve şükrümüzün beyânıdır. Mevlid okuyan kişi bu mânâ ve mefhûm -kavram- içinde ne okuduğunu ve nasıl okuyacağını bilmeli, dinleyen de bu ölçü ve şuur içinde dinlemelidir.³³

Her sesi güzel olan Mevlid okumamalıdır. Zirâ her mevzu ayrı bir ses ister. Ezân sesi ayrı, Kur'ân sesi ayrı, mevlid, gazel, kasîde sesi ayrı, şarkı sesi ayrıdır ve ayrı bir tavır ister. Mevlid okuma sesi perdeli olmalıdır. Tizlerde devamlı bir şekilde okuma kudretinde bulunulmamalıdır.

³² Ali Rızâ Sağman, '**Mevlid Nasıl Okunur ve Mevlidhânlar**', Fakülteler Matbaası, İstanbul 1951, s.25-26.

³³ Ali Kemal Belviranlı, '**Mûsikî Rehberi Dinî Mûsikî**', Nedve Yayınları, Konya 1975, s.58.

Gâyet oynak bir hançereye sahip olunmalı ve soluk uzun olmalıdır. Mevlidhân, mevlid okurken Kur'ân tilâvetine mahsus tecvid kâidelerine uymamalıdır. Çünkü mevlid Türkçe'dir ve her kelimesi Türk ağızıyla okunmalıdır.³⁴

Mevlid icrâsında bulunan kişiler şu dört grupta toplanırlar:

- a) Aşirhânlar : Kur'ân okuyucuları,
- b) Tevşihhânlar : Tevşih ve ilâhi okuyanlar,
- c) Mevlidhânlar : Mevlid bahirlerini okuyanlar,
- d) Duâhânlar : Duâ edenler.³⁵

Münacat bahrine başlamadan önce okunacak Kur'an-ı Kerîm tilâveti veya ilâhi sabâ, düğâh veya çargâh makamından olmalıdır. Daha sonra aynı makamdan (sabâ) münacat bahri okunur. Münacat bahri icrâsı içinde düğâh, şevkütârâb, muhayyer, uşşâk gibi makamlardan geçkiler yapılarak icrâ tamamlanır.

Nûr bahri denilen 'Hak teâlâ çün yarattı âlemi' mısraı ile başlayan bahire hicâz makamı ile başlanır ve icrâ esnâsında şehnâz, evç, segâh, karcıgâr gibi geçkiler yapıldıktan sonra tekrar hicâz makâmı ile karar edilir.

'Âmine hatun...' diye bilinen Velâdet bahri rast makâmı ile başlar. Bu bahirde de mâhur, nişâburek, segâh, hüzzâm, nihavend, sûzinak... gibi uygun makamlara geçki yapıldıktan sonra tekrar rast makâmında karar edilir. Bu bahirde yer alan 'İndiler gökten melekler...' mısraına gerdâniye perdesinden başlayarak mâhûr nağmeleri yapmak, "Bu gelen ilm-i ledün sultânıdır" mısraını kürdîlihiczâr, 'Âmine eydür çü vakt oldu tamam' mısraını ısfahan makâmında okumak âdettir.³⁶

'Yaratılmış cümle oldu şâdumân' mısraı ile başlayan merhabâ bahrine hüseyinî makâmında girilir ve uşşâk, karcıgâr gibi makamlarda geçki yapıldıktan sonra segâh perdesinde karar kılınır ve salât-ü selâm getirilir.

³⁴ Sağman, s.44-45.

³⁵ Ahmet Şâhin Ak, 'Türk Din Mûsikîsi', Akçağ Yayınları, Ankara 2011, s.101-102.

³⁶ Nuri Özcan, 'Mevlid', DİA, Ankara 2004, c.29, s.484.

Mevlid'in Miraç bahri 'Söyleşirken Cebrâil ile kelâm' mısraî ile başlar ve bu bahre hüzzâm veya segâh makâmında girildikten sonra eviç, sabâ, hicâz... gibi geçkiler yapıldıktan sonra tekrar segâh perdesinde karar edilip salâvat okunur.

Duâ bahrine uşşâk makâmında girildikten sonra, bu makâma yakın makamlara - karcığâr, sabâ...gibi- geçkiler yapıldıktan sonra 'Rahmetullâhi aleyhi ecmaîn' mısraında hüseynî makâmı gösterilerek mevlid tamamlanır. Daha sonra hüseynî makâmından bir aşr-ı şerif okunup duâ edilerek mevlid merâsimi tamamlanır. Önceleri, uşşâk, hicâz, bayâtî gibi makamlarda okunan mevlid'in vefât bahri uzun zamandan beri okunmamaktadır. Takdir olunur ki; anlatılan bu Mevlid icrasının gerçekleşebilmesi için, öncelikle mevlidhânların iyi bir mûsikî bilgisi ve ses güzelliğine sahip olması gerekmektedir. Ayrıca mevlidhânlar ve ilâhi okuyan zâkirler arasındaki ses uyumu da son derece önemlidir. Birinin bıraktığı ton ve perdeden başlayabilmek bu işin en can alıcı noktasıdır. Ayrıca bahir öncelerinde okunan ilâhilerin tevşih formunda olmasına dikkat edilmelidir. Şayet tevşih ilâhisi bilinmiyorsa en azından Hz. Peygamberi konu alan ilahilerin tercih edilmesi mevlidin rûhuna uygunluk bakımından önemlidir.³⁷ Mevlid saz refâkati olmaksızın, usûlsüz, taksim eder gibi, irticâlen okunur.³⁸

³⁷ Nuri Özcan, s.484.

³⁸ Yılmaz Öztuna, 'Büyük Türk Mûsikîsi Ansiklopedisi II', Kültür Bakanlığı Başbakanlık Basımevi, Ankara 1990, s.55.

1.2. Geçmişten Günümüze Önemli Mevlidhânlar³⁹

Hız. Peygamber'in adının her anıldığı yerde, ona salâvat getirip selâm söylemeyi ihmâl etmeyen Türk milleti, onun dünyayı şereflendirmesinden dolayı yazılan Mevlid'ide ibadet hassasiyeti içerisinde en güzel bir şekilde okuyabilmeyi kendisine ideal bilmiştir. Mevlid'i mûsikî sanatımızın en güzel ve anlamlı nağmeleri ile nakış nakış işleyerek icra etmiş, hatta mûsikî ve din adamlarımız arasından Mevlid okumayı bir sanat dalı haline getiren ve onu şânına lâyık bir üslubla okuyarak Mevlidhân sıfatı ile anılan pek çok sanatkâr yetişmiş⁴⁰ ve mevlidhânlarla gelişen üslup özellikleri kısmen de olsa zamânımıza kadar gelmiştir.⁴¹ Mevlid'in şâiri Süleyman Çelebi'nin eseri aynı zamanda bizzat besteleyerek okuduğunu kabul etmek, onun bu hizmetine duyulan saygıdan olsa gerektir. Ayrıca Mevlid'i besteledikleri bilinen Sinâneddîn Yusuf Çelebi ve Bursalı Sekban'ın da Mevlid'i okudukları ve ilk Mevlidhânlardan oldukları söylenebilir.

1700 lü yıllardan başlamak üzere, İstanbul'da Mevlidhânlık ile şöhret olmuş, tespit edebildiğimiz önemli isimlerden bazıları şunlardır: Emir Buhârî Hatîbi hattat ve şâir Hâfız Şuhûdî Mehmet Efendi, Beşiktaş Sinanpaşa Nakşi Bendî Tekkesi Şeyhi Mustafa Rıza Efendi, Zeyrek Câmîi Müezzini Hüseyin Dede (ö.1718), Âmâ Şeyh Halil Efendi, Bayrâmî Şeyhi Çolak-zâde Mustafa Efendi, Bursalı Hünkâr İmamı Hacı Mustafa Efendi (ö.1720) ve oğlu Nizameddîn Efendi (ö.1737).⁴²

1800'lü yıllarda İstanbul'da Mevlidhânlık ile tanınan önemli isimlerden bazılarını ise şöyle sıralayabiliriz: Aksaraylı Âmâ Hâfız Hasan Efendi, Hünkâr İmamı Fındıklı'lı Hacı Hakkı Efendi, Hünkâr İmamı Hâfız Yusuf Efendi, Bedevî Şeyhi Ali Baba, Hâfız Aşir Efendi, Beylerbeyi Câmîi Hatîbi Rifat Bey, Selimiye Hatîbi Şeyh Ömer Efendi, Balat Sünbûlî Dergâhı Şeyhi Kemâl Efendi, Hüadî Tekkesi Şeyhi

³⁹ Bu konuda daha geniş bilgi için bkz. Erdoğan Ateş '**Geçmişten Günümüze Mevlid İcrâları ve Önemli Mevlidhânlar**' Süleyman Çelebi ve Mevlid'in Yazılışı, Yayılışı ve Etkileri Sempozyumu, Bursa Osmangazi Belediyesi Yayınları, Ekim 2007, s. 437-446.

⁴⁰ Ö. Tuğrul İnançer, '**Osmanlı Tarihinde Dinî Mûsikî**' Mûsikî Mecmuası, Haziran 1999, s.12.

⁴¹ M. Özalp Nazmi, '**Türk Mûsikîsi Beste Formları**', TRT Genel Sekreterlik Basın ve Yayın Müdürlüğü, Ankara 1992, s.46.

⁴² İnançer, s.12.

Mehmet Rûşen Efendi, Mutaîf-zâde Ahmet Efendi.⁴³ Mehmet Âkif Ersoy'un Safahatı'nın 7. kitabında sesinin güzelliği ve icrâsı ile ölümsüzleştirdiği Hasan Rıza Efendi de bu dönemin en önemli isimlerindendir. Yine bu dönemde sesi ve icrâsı beğenilen Musullu Âmâ Hâfız Osman Efendi (1840-1920) ve güzel Kur'ân ve Mevlid okuması ile ün yapan Enderunlu Hâfız Hüsnü Efendi (1858-1919) da zikredilmesi gereken isimlerdendir.⁴⁴

Son dönem Mevlidhânları arasında en önemli isimlerden biri Hâfız Samî'dir. (1874-1943) 12 yaşında hâfızlığını tamamlayan Sâmi Efendi, çok güzel bir üslûpla Kur'ân ve Mevlid okurdu. Onun bu icra şekli kendisinden sonra gelen sanatkârları etkilemiştir. "Okuyuşunda mânâ ve diksiyona özellikle dikkat ederdi. Yorulmak bilmeyen bir sesi, yanında uzun bir nefesi vardı...Bu konuda yakın arkadaşı Hâfız Ali Rızâ Sağman Hâfız Sâmi Merhum adlı esrinde şöyle der: Merhum Hâfız Sâmi'nin Mevlid'in üç beytini bir solukta okuduğuna çok şâhit olmuşumdur. Hem de baştan savma bir üslupla değil, gereken perdeleri göstermek, gereken nağmeleri yapmak, icap eden uzatmaları hakkıyla eda etmek şartıyla..." Yine aynı eserde Ali Rızâ Sağman Hâfız Sâmi'nin Süleymânîye'de okuduğu bir Mevlid için şunları anlatır: "...nasıl okuduğunu anlatmak için ben kelime bulamıyorum. Çok güzeldi desem az olur, fevkalâde okudu desem bir şey söylemiş olmam, ne diyeyim? Bilmem ama, Mimar Sinan'ın yaptığı kubbenin dinlediği ve inlediği ilk ve son ses olsa gerektir."⁴⁵

Son dönemin önemli Mevlidhânlarından biri de Hâfız Kemâl'dir. (1889-1939) Geniş, oktavlı, tiz, parlak ve olağanüstü bir sese sahip olan Kemâl Efendi'nin, mûsikî repertuarı da oldukça geniştir. Hâfız Saadettin Kaynak ile plâklar da doldurmuştur.⁴⁶ Hâfız Kemâl bu güzel sesi ve ünü sayesinde, "Mevlid, Süleyman Çelebi tarafından yazıldı, Hâfız Kemâl tarafından okundu" iltifâtına mazhar olmuştur.⁴⁷

⁴³ Nuri Özcan, 'Yüzyıllar Boyu Devam Eden Bir Dînî Mûsikî Geleneğimiz: Mevlid Peygamberimiz'e', DİA, Ankara 2007, s.485.

⁴⁴ M. Nazmi Özalp, 'Türk Mûsikîsi Tarihi', M E B Yayınları, İstanbul 2000, c.II, s.31-53.

⁴⁵ Özcan, s.32-33.

⁴⁶ Özalp, s.175-176.

⁴⁷ Kâmil Büyüker, 'Mevlid'i Okuyan Adam: Hâfız Kemâl' Peygamberimiz'e, Türkiye Diyânet Vakfı Yayınları, Ankara 2007, s. 41.

Hâfız Kemal, Mecit Sesigür, Zeki Sesli, Zeki Altun, Nusret Yeşilçay, Hüseyin Tolan gibi meşhur Mevlidhânlarla da hocalık etmiştir.⁴⁸ Yine bu dönem içerisinde yetişen “Mevlidhân-ı Şehriyârî” (Sultan Mevlidcisi) unvânını taşıyan Boyabatlı Mustafa Şevki Efendi (ö.1926) ile, Mızıka-i Hümayun’da yetişen, dînî ve din dışı mûsikîde mâhir ve sesinin güzelliği ile tanınan Hâfız Burhan, adından söz edilmesi gereken önemli Mevlidhânlardır. Ayrıca, mûsikî bilgisi fevkalâde iyi olan ve icralarında çok güzel geçkiler yapan Hâfız Ali Üsküdarlıdan da bahsetmek gerekir. Münir Nûreddin Selçuk onun için; “Ben bu kadar ustaca geçkiler yapabilen bir mûsikîşinas tanımıyorum” demiştir. Yine perdeler üzerinde usta bir cambaz gibi oynayan Mecit Sesigür’den de söz etmek gerekir.⁴⁹

Hâfız Yaşar Okur (1885-1966) Mızıka-ı Hümayun’a alınmış, Saray müezzinliği yapmıştır. Cumhuriyet’in ilânından sonra, Cumhurbaşkanlığı Fasıl Heyetinde bulunmuş, Atatürk’ün de takdirini kazanmıştır. Tiz perdelerde temiz bir sesi ve icrası olan Hâfız Yaşar, sanat hayatı boyunca hanende, hâfız ve Mevlidhân olarak tanınmıştır.

Dinî ve din dışı mûsikîde ün yapan en önemli isimlerden biri de Hâfız Sadeddin Kaynak’tır. Hâfız Sâmî’yi çok dinlemiş, onu örnek almış ve etkisinde kalmıştır. Kaynak’ın icra tarzı ile ilgili olarak öğrencisi Kâni Karaca şunları söylemiştir: “Kur’ân-ı Kur’ân gibi, gazeli gazeli gibi, Mevlid’i de Mevlid gibi okurdu. Bu işlerde güfte taksimâtı çok önemlidir.”⁵⁰

⁴⁸ Kâmil Büyüker, s. 41.

⁴⁹ Emin Işık, ‘İstanbul’da Mevlid Geleneğinin Dünü – Bugünü’ Peygamberimiz’e, Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, Ankara 2007, s.39.

⁵⁰ Bülent Özukan, ‘Türk Müziği Geleneğini Yaşatanlar’, Kâni Karaca, Sesli ve Görüntülü Belgesel, Boyut Yayın Grubu, VCD, Kitap.

Saadeddin Kaynak'ın talebesi olmuş, Halil İbrahim Çanakaleli, Hasan Akkuş, Aziz Bahriyeli, Esat Gerece, Mecit Sesigür, Ahmet Kibritçioğlu ve Zeki Altun da son dönemin önemli Mevlidhânlarıdır.⁵¹ Yine Hâfız Saadeddin Kaynak'ın da talebesi olan, Yer altı Câmî Hatibi Hâfız Ali'den de istifâde eden Hâfız Kâni Karaca, Kur'ân ve Mevlid okumadaki ustalığının yanı sıra, sağlam mûsikî bilgisi, sesine olan hâkimiyeti, perdelere doğru basması ve icralarında çok güzel geçkiler yapmasından dolayı haklı bir şöhret kazanmıştır.⁵²

Dinî ve din dışı mûsikî de önemli hizmetleri olan Hâfız, Bestekâr, Hoca Bekir Sıdkı Sezgin (1936-1996) son dönemin en önemli isimlerindendir. Sağlam bir mûsikî bilgisine, güzel ve temiz bir sese sahip olan Bekir Sıdkı Sezgin'in geniş repertuar bilgisi de vardı. Kur'ân ve Mevlid icrâlarına da son derece hâkimdir.

1.3. Mevlid-i Şerif'in Bahirleri

Asırlar boyu milletimizde bu kadar etki bırakan Süleyman Çelebi'nin Vesîletü'n Necât'ı (Dr. Neclâ Pekolcay'ın neşrine göre) 768 beyitten ibâret bir eserdir. Her ne kadar Peygamber Efendimiz'in doğumu için yazılmış olsada muhtevâsında sadece doğum olayı anlatılmamaktadır. Mevlid'de sırasıyla şu bölümler vardır :

Cenâb-ı Hakk'ın birliğinin anlatıldığı Tevhîd Bölümü,

Müellife Duâ bölümü,

Âlemin yaratılması,

Hız. Muhammed'in nûrunun yaratılması,

Hız. Âdem'in yaratılması ve Hız. Muhammed'in nûrunun O'na intikâli,

Hız. Peygamber'in doğumu,

Hız. Peygamber'in övülmesi,

Hız. Peygamber'in mu'cizeleri,

⁵¹ Hasan Oral Şen, 'Saadeddin Kaynak', T R T Yayınları, Ankara 2003, s.54.

⁵² Bülent Özükan, 'Türk Müziği Geleneğini Yaşatanlar: Kâni Karaca', Boyut Yayın Grubu.

Hız. Peygamber'in mi'râc1,

Hız. Peygamber'in hicreti,

Hız. Peygamber'in bâz1 vasıfları,

Ümmetin nasıl olması gerektiği,

Nasihat,

Hız. Peygamber'in vefâtı.⁵³

Mevlidin bölümlerine 'Bahir' denir ve her bölüm kendi arasında fasıllara ayrılmıştır.⁵⁴

Bunlar:

Tevhîd Bahri,

Velâdet Bahri,

Merhabâ Bahri,

Mir'ac Bahri 1-2, ve

Münacât Bahri'dir.

Eski ve yeni harflerle yayımlanmış mevlid nüshalarında bu bölümlerden bâzıları bulunmamaktadır. Bir kısmında bunlardan sadece Velâdet bahri bulunduğu gibi bâzılarında Mi'raç Bahri de vardır. Matbu nüshalarında genellikle Vefât Bahri yer almaz. Dolayısıyla mevcûd matbu nüshalarda mevlidin beyit sayısı farklılıklar arz etmektedir.

⁵³ Vefât Bahri için M. Ekrem Karadeniz 'Türk Mûsikîsi Nazariyatı ve Esasları' adlı kitabının 168. sayfasındaki 'Mevlid-i Şerif' bölümünde Edirne'de Karaduman adlı bir imam tarafından bozuk bir üslûbla, vezinsiz, kâfiyesiz yazılmış olduğunu ve bu bölümün mevlidin güzelliğini bozduğunu öne sürmüştür. M. Ekrem Karadeniz, 'Türk Mûsikîsi'nin Nazariye ve Esasları', Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, Ankara 1983, s.168.

⁵⁴ Zekâi Kaplan, 'Dinî Mûsikî', Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları, İstanbul 1991, s.70.

Tamamı yedi yüz kûsur beyit olan Süleyman Çelebi Mevlidi'nin kendi elinden çıkmış nüshası bulunmadığı için zaman zaman müstensihler -el yazması eserleri el yazması ile kopya eden kimse- tarafından yapılan ilâvelerle hacim oldukça artmış veya kısaltılmıştır. Hatta bâzı şâirler kendi gazel ve kasîdelerini ilâve etmişler veya Süleyman Çelebi'nin ifâdelerinden sonra ilâve beyit ve bahirler yazmışlardır.⁵⁵

Bâzı mevlid nüshalarında ise eserin sonuna vefâtı veya ahvâl-i Fâtıma, Hikâyet-i Cemel -deve hikâyesi-, Ukâşe hikâyesi, Geyik hikâyesi gibi çeşitli hikâyeler eklenmiştir.

Mevlid merâsimlerinde bölümler arasında Kur'an, ilâhi, na't veya duâlar mevlid nüshalarına eklenmiştir.⁵⁶

Asırlardan beridir Mevlid metni içerisinde mütalaa edilen fakat Ahmed Ateş kanalıyla, Ahmed adında bir şâir tarafından yazıldığı tespit edilen 'Merhabâ' faslı, mevlid metnine girmiş muhtemel bazı ilâvelerin söz konusu olduğunu gösterir ki, bu da, eserin beyit sayısını vermede araştırmacıları hayli zorlamaktadır.⁵⁷ (ayrıca bkz. :Ateş Ahmet, Mevlid, s.69-81.) Ayrıca Prof. Dr.M. Fâtih Köksal'a göre Ahmedî'nin İskender-nâmesi'nin bir nüshasında yer alan Mevlid'i, müstakîl bir eserdir ve dolayısıyla Türk edebiyatında kaleme alınmış ilk mevliddir.⁵⁸

⁵⁵ Akkuş – Derman, s.19-20.

⁵⁶ Timurtaş, s.VIII.

⁵⁷ Soner Akdağ, 'Atatürk Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Dergisi', Erzurum 2008, sayı 36, s.87.

⁵⁸ Fâtih Köksal, 'Mevlid-nâme', Türkiye Diyânet Vakfı Yayınları, Ankara 2011, s.31.

1.4. İcrâları Bakımından Mevlid Çeşitleri

1.4.1. Besteli Mevlid ⁵⁹

Câmi mûsikîsinin halk katında en yaygın şekli olan mevlid geçmişte besteli bir eserdi; besteli mevlid günümüze ulaşamadığı için, mevlid de doğaçlamaya dayalı bir mûsikî olmuştur. Besteli câmi mûsikîsi formlarından biri de ‘Besteli Mevlid’dir. Türk edebiyatının en ünlü dinî eseri olan Mevlidi’, Bursa Ulu Câmi’de imamlık görevi yapması dolayısıyla mûsikîye âşinâ olduğu muhakkak olan Süleyman Çelebi’nin, bizzat bestelediği kabul edilebilir. Sonraki devirlerde de daha başka mevlid besteleri yapıldığı bilinmektedir. Sinaneddin Yusuf Çelebi ve Bursalı Sekban isimli iki Mevlid bestekârından bahsedilirse de, haklarında kesin bilgi yoktur. Besteli mevlid, ne yazık ki tamamen unutulmuştur. Ancak, bugün Çargâh-Sabâ, Hicaz-Şehnâz, Rast, Uşşak-Bayâtî, Hüzam-Segâh, Muhayyer-Tâhir gibi klasikleşmiş bir ana makam sıralaması ile okunmakta olan mevlidde, eski besteli mevlidin tesiri ve izleri olduğu tartışılmaz. Hüdâyî Âsitânesi’nde besteli mevlid okumak âdeti vardı. Besteli mevlid, Mîrâciye gibi ancak çok meraklı mûsikîşinaslarca öğrenilmiş, halka çok yayılmamıştır. İstanbul’da besteli mevlidi bilen kişiler, daha çok tekke mûsikîşinasları arasından çıkmıştır. Bedevî şeyhi Ali Baba, Balat Sünbülî dergâhı şeyhi Kemâl Efendi, Hüdâyî şeyhi Rûşen Efendi, Hüdâyî Zâkirbaşı şeyh Mehmed Efendi (Paşa Mehmed), Mustafazâde Ahmed Efendi, bunlardan birkaçıdır. Son devirde Hattat Hâfız Kemâl Batanay da mevlid bestelemiştir. Hâfız Sadeddin Kaynak’ın da mevlid bestelediğinden bahsedilirse de, ortaya çıkmamıştır.⁶⁰

⁵⁹ http://www.semazen.net/yazar_yazi.php?id=692, **Hazırlayan:** Ömer Tuğrul İnâncer, Erişim Tarihi: 21.11.2012. Bu konuda daha geniş bilgi için bkz. Bedri Aymutlu ‘Besteli Mevlid Meselesi’, Süleyman Çelebi ve Mevlid’in Yazılışı Yayılışı ve Etkileri Sempozyumu, Bursa Osmangazi Belediyesi Yayınları, Ekim 2007, s. 414-430. Ayrıca bkz. Hacı Başkim Çabrat, ‘Mevlid’, Burak Kitap Yayınları, Prizren-Kosova 2008.

⁶⁰ http://www.semazen.net/yazar_yazi.php?id=692, **Hazırlayan:** Ömer Tuğrul İnâncer, Erişim Tarihi: 21.11.2012.

1.4.2. Hay Hay'lı Mevlid ⁶¹

Mevlid çeşitleri içerisinde özel bir yeri olan, kandil gecelerinde okunan ve özel olarak bestelenmiş 'Hay Hay'lı Mevlid'ler, her satırdan sonra, zâkir kürsüsünün dibinde bulunanlar 'Hay Hay' dedikleri için bu adla anılmıştır.⁶² Ancak bu Mevlid türü yaygınlık kazanamamış, sınırlı yerlerde okunduğundan dolayı da sayılı birkaç kişinin hâfızasında kalmış ve ne yazık ki notaya alınamadığı için de zamanla unutulmuştur. 'Salât'lı ve 'Hay Hay' terennümlü iki ayrı mevlid bestesi son zamanlara kadar bilinmekte idi. Koca Mustafa Paşa'daki Sünbülî Âsitânesinde, Hay Hay'lı mevlid okunurdu.

1.4.3. Cumhûr Mevlid ⁶³

Bugün hâlâ Anadolu'nun bazı bölgelerinde görüldüğü üzere vezne bağlı, ritmik ifâdelerle bir melodik seyir çerçevesinde genellikle de cumhûren mevlid icraları yapılmaktadır. Bu türlü icrâ mevlid okumayı bilen Mevlidhânlardan ziyâde, genellikle, mevlid okuma bilgisi bulunmayan, herhangi bir mûsikî eğitimi, almamış ve ses güzelliği de olmayan birkaç kişi tarafından yapılır. Yerde bir halka oluşturulur, okunan Kur'an veya ilâhiden sonra vezin kalıbına bağlı olarak bir melodik seyir çerçevesinde cumhûren icraya geçilir. Bahirler arasında ilâhiler de cumhûren okunur. Bayanlar arasında okunan mevlidde de durum aynıdır. Ancak bayanların okuduğu mevlidde bir de, veznin okunması vardır. Mevlide başlamadan önce birkaç dakika süreyle vezin, ritmik ve melodik bir seyir ile cumhûren okunup, sonra bahirlerin okunmasına geçilir. Bu vezni okuma işi mevlidin aslındanmış ciddiyeti içerisinde yapılır. Bu türlü okuyuş çok yaygın bir şekilde olmasa da bazı bölgelerde uygulanmaktadır.⁶⁴

⁶¹ http://www.erdoganates.net/index.php?option=com_content&view=article&id=65&Itemid=80,
Hazırlayan: Erdoğan Ateş, Erişim Tarihi: 21.11.2012.

⁶² Sadettin Nüzhet Ergun, '**Türk Mûsikîsi Antolojisi**', İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yayınları, İstanbul 1942, c. I-II, s.470.

⁶³ Bu konuda daha geniş bilgi için bkz. Erdoğan Ateş, '**Mevlid İcrasında Farklı Bir Yöntem: Cumhûr Mevlid**', Yazılışının 600. Yılında Bir Kutlu Doğum Şaheseri Uluslararası Mevlid Sempozyumu, Türk Diyânet Vakfı Yayınları, Bursa 2009, s.499-505.

⁶⁴ http://www.erdoganates.net/index.php?option=com_content&view=article&id=65&Itemid=80,
Hazırlayan: Erdoğan Ateş, Erişim Tarihi: 21.11.2012.

İKİNCİ BÖLÜM

CUMHURİYET SONRASI İZMİR VE MANİSA'DA MEVLİDHÂNLIK GELENEĞİNİ SÜRDÜRMÜŞ VE VEFÂT ETMİŞ OLAN ÖNEMLİ MEVLİDHÂNLAR

2.1. Cumhuriyet Sonrası İzmir'de Mevlidhânlık Geleneğini Sürdürmüş ve Vefât Etmiş Olan Önemli Mevlidhânlık

2.1.1. Bekir Sıdkı Sezgin⁶⁵

1 Temmuz 1936'da İstanbul Şehr-emini'de dünyaya gelmiştir. Aslen Erzincan Kemah'lı olan babası (1899-1969) merhûm Şeyh Hâfız Hüseyin Sezgin Efendi, annesi (1915-1981) merhûme Feride Sezgin Hanımdır.

Memleketinde hıfzını tamamlayan babası Hâfız Hüseyin Efendi, 1. Dünya savaşındaki askerliğini tâkiben İstanbul'a gelip yerleşmiştir. Daha önce Kur'an okuma mevzûundaki almış olduğu eğitimi yetersiz bularak İstanbul'daki üstâdlardan yararlanmayı ve onlardan feyz almayı düşünür. Önce Fâtih Câmii İmâmı Ahmed Râsim Efendi (nâm-ı diğer Filibeli Arab Hâfız) 'den ders almaya başlamıştır. Ağır askerlik şartları altında katbetmiş olduğu hıfzını yeniden tekrarlamıştır. Ahmed Râsim Efendi'nin vefâtından sonra sırasıyla Aksaray Vâlide Sultan Câmii hatibi Hâfız İdris Efendi, Bezm-i Âlem Vakıf Gureba Câmii imam ve hatibi Kavalalı Hâfız Ahmed Efendi, Nûr-ı Osmaniye Câmii baş imam ve hatibi Hâfız Hasan Akkuş Efendi'lerden maharec-i huruf , ta'lim, tecvid, tertil, tedvir ve hadır kıra'atlerini ve ayrıca yine Hâfız Hasan Akkuş Efendi'den aşere takrib ve vücûh ilimlerini Hâfız Saadeddin Efendi'den makamât-ı mûsikîyi, tevşih, ilâhi, salâvat, durak, ezân, mevlid gibi dîni mûsikî formlarını tahsil etmiştir. Terhisine müteâkip henüz yirmi yaşında iken İstanbul'a gelen babası, Bekir Sıdkı Sezgin'in doğumundan sonra da devam etmek kaydıyla yaklaşık 24-25 yıl bu ilimleri öğrenmek için zaman harcamıştır. Bekir Sıdkı Sezgin babası için “- Benim mûsikîdeki ilk hocam, sebab-i hayâtım, olgun, dolgun, muktedir ve mümtâz bir şahsiyettir ve kendi öğrettiklerini bana aynen nakletmiştir” demiştir.

⁶⁵ Halil İbrahim Yüksel, 'Bekir Sıdkı Sezgin Bey'in Hayâtı ve Eserleri', Ege Üniv. Türk Mûsikîsi Devlet Konservatuvarı Temel Bilimler Bölümü Yayınlanmamış Lisans Bitirme Tezi, 1995, s.2-7.

Hâfız Hüseyin Efendi küçük Sıdkı'daki mûsikî kabiliyetini şöyle keşfedmiştir:

Akşamları vazife dönüşü oğlunu gezdirip hava aldirmek için elinden tutup Şehr-eminî meydanında gezdirmeye çıkarırmış. Bu dolaşp gezme esnasında küçük Sıdkı babasını ısrarla bir kahvehânenin önüne doğru çekermiş. Hâfız Hüseyin Efendi de “gezmek, etrafı seyretmek varken bu çocuk neden bu kahvehânenin önünde durmak istiyor” diye merâk eder ve bir mânâ veremezmiş. Fakat, babasının elinden zorla kahvehânenin içine doğru çekmeğe zorlayınca işin aslı ortaya çıkmıştır.

Meğer kahvehâne o zamanlar meşhûr olan bir borulu gramafon varmış ve kahveci plak çalarmış. Sıdkı da gramafonun başına gider dinlemek istermiş. Hâdis bu şekilde aydınlığa kavuşunca artık baba oğul bu kahvehâneye abone olur ve her akşam muhakkak oraya giderlermiş. Oğlunun bu hâlini gören babası “bu çocuk mûsikî fitratı üzerine doğmuş, şu halde benim bunu değerlendirmem gerekiyor” fikrinden hareketle 3,5 yaşındayken oğlunu önüne oturtup ilk dersini ‘E’ûzu Besmeleyi’ öğretmek vermeğe başlar. Bu eğitim giderek artar, kabiliyeti ve babasının da bitmek bilmeyen sabrı ile Bekir Sıdkı 5 yaşında Kur’ân-ı Kerimî hatmeder.

Hayâtında hiç unutmadığı ve en büyük hâtırası olarak kabûl ettiği ‘hatim duâsı cemiyeti’ni şöyle anlatmaktadır:

1941 yılı sonbaharında bir ilkindi namazını müteâkip Haseki Hastanesi’nin karşısında bulunan Geyci Hâtun mescidinde babamın en yakın arkadaşları ve hocalarından olanlar toplandılar ve önce bir mevlid okundu. Bu mecliste bulunan üstâdlar sırayla: Hâfız Hasan Akkuş (babamın hocası) açış Kur’ân-ı Kerimini, Beylerbeyi Hâfız Fahri mevlidin Tevhid bahrini, babam Nûr bahrini, Hâfız Mecid Sesigür Vilâdet bahrini, Kavalalı Hâfız Ahmed Efendi (babamın hocası) Merhabâ bahrini, Beşiktaşlı Hâfız Mahmûd Vilâdet bahrini, Hâfız Rızâ Efendi de Münâcat bahrini okudular. ⁶⁶ Mevlidi müteâkip mihrâbın önünde halka oluşturup beni ortalarına aldılar. Karşılıklı aşr-ı şerifler okuduktan sonra , İhlâs, muavezeteyn, Fâtiha ve Elif-Lâm-Mim sûrelerini de bana ezbere okuttuktan sonra Şeyh Bekir Sıdkı Necmeddin Efendi hatmin duâsını yaptılar. Bu büyük ziyâfeti ölene kadar unutmam mümkün değildir. Babasının Bekir Sıdkı Sezgin’i eğitmesi bununla bitmiyor, artık mûsikî

⁶⁶ Yüksel, s.2-7.

başlıyordu. Nitekim hemen Kur'ân'ın makamla okunması gündeme geldi. Bir taraftan mahâric-i hurûf, bir yandan tecvid, bir yandan tertil-tâlim dersleri olmak üzere hepsi bir arada yürüyordu. Diğer taraftan da sesi çok güzel olan annem Feride Hanım'da o günün meşhûr olan lâdinî formdaki şarkılarını Bekir Bey'e meşk ediyordu. Bu arada babası başka icrâcılarının icrâlarındaki güzellikleri alabilmesi için yukarıda bahsedilen hatim cemiyetinde bulunan hâfız arkadaşlarına Bekir Bey'e meşk etmeleri için ricâda bulunuyor onlar da haftanın muayyen günlerinde evlerine gelip mevlid meşk ediyorlardı. Meselâ mevlidin Tevhîd Bahrini Hâfız Fahri Efendi, Nûr Bahrini babası, Vilâdet Bahrini Mecid, Merhaba Bahrini Hâfız Rızâ, Mir'ac ve Münâcat Bahirlerini Hâfız Mahmûd Efendi'lerden meşk etmiştir. Kezâ beş vaktin ezanlarını da Lâleli Câmiî baş müezzini Hâfız Nûman Efendi'den meşk etmiştir.

1942 yılına gelindiğinde ilkokula kayd oldu ve tahsil hayâtına da başladı. Bir taraftan okula gidip gelmeler ve dersleri, diğer taraftan babasının yürüttüğü Dinî Mûsikî eğitimi, diğer taraftan da annesinin lâdinî eserler meşki ile öyle mahmûl bir hâle geldi ki oyun oynamaya vakit bulamayıp çocukluğunu da pek anlayamamıştır.

Bu kadar kesif bir eğitimin netîcesinde artık birçok makâmı tanıyor ve hattâ öğrendiklerinin dışında duyduklarını mukâyese ile tanıyabiliyordu. Artık bu öğrendiklerini sergileme zamânının geldiği kanaâtine varan babası, 1945 yılında câmide tertîb edilen bir mevlidde Bekir Bey'i kürsüye çıkartarak cemaatle karşı karşıya getirdi. Bu icrâyı yaptığı zaman dokuz yaşında idi. Bekir Beyin topluluk karşısında ilk icrâkârlığı burada başlamıştır.⁶⁷

1950 yılında ortaokulu bitirdikten sonra iki yıl hıfza çalışmış ve 1953 yılında lise tahsîli ile birlikte İstanbul Belediye Konservatuarı'nın imtihanlarını kazanıp her iki okula birden gitmiştir. Konservatuarda Münir Nûreddin Selçuk, Şefik Gürmeriç, Mesûd Cemil Tel, Şive Hanım, Ferdi Ştadzer hocalardan ders almıştır.

1956-1958 yılları arasında iki yıl Denizli'de askerlik görevini yerine getirdikten sonra 1959 yılında İzmir Radyosunun açmış olduğu imtihana girerek İzmir Radyosu San'atçısı olmuştur. Radyodaki iki yıl stajyerlik dönemi esnâsında Güner Erman, Server Özbay, Turhan Yalçın'dan, tekrar nazariyat, solfej, repertuvar, Mehmet Kutlugün'den

⁶⁷ Yüksel, s.2-7.

yine repertuvar dersleri görmüştür. 1967 yılında yeniden radyoya alınan stajyer san'atçılara hoca olmuştur. 1973 yılında İzmir Radyosu Klâsik Türk Müziği Korosu Şefi oldu. 1975-1976 ders yılında İstanbul'da açılan Türk Mûsikîsi Devlet Konservatuvarı'na hoca olarak atanmıştır. Bu arada İzmir Radyosu'ndaki görevini de TRT İstanbul Radyosu'na nakl ettirmiştir.

İstanbul Radyosu'nda Küçük Koro Şefliği, Kadınlar Topluluğu Şefliği ve solistlik görevlerini yürütürken TRT Merkez Denetleme Kurulu Üyeliği ve İstanbul Radyosu Repertuvar Kurulu Üyeliği görevlerini yürüten Bekir Sıdkı Hoca, 1981 yılında TRT İstanbul Radyosu'ndan emekli olmuştur.⁶⁸ Bekir Sıdkı Bey 1964 yılında evlenmiştir. 1965'de H. Kudsi, 1967'de H. Siyâmi, 1967'de F. Hümeyrâ adlı çocukları dünyâya gelmiştir. 10 Eylül 1996'da Hakka yürümüştür.⁶⁹

2.1.2. İsmet Yazar⁷⁰

1929 İzmir Bayraklı doğumlu olan İsmet Yazar ilk mûsikî derslerini küçük yaşlarda, Kemeraltı Câmii'nde imamlık yapan babasıyla, ilâhileri, şarkıları ve usûlleri öğrenerek başlamıştır. Henüz 6 yaşında iken kendi sünnet düğününde, babasının arkadaşları olan hâfız ve mevlidhânlardan oluşan meşk grubuna katılarak ilâhilere eşlik etmiştir. İlk mevlid çalışmaları da yine 6 yaşında hâfız olan babasıyla başlayan İsmet Yazar 13-14 yaşlarına gelince babasıyla mevlid icrâlarına katılmaya başlamıştır.

1949 yılında Ankara'da yedek subaylığını yapmıştır. O zamanlar belediye yazı işleri müdürü olan Rüştü Şardağ'ın emek ve gayretleriyle 1951 yılının mart ayında açılan İzmir TRT Kurumu'nun ilk ses sanatçılarındandır.

1951 yılından 1968 yılına kadar ayda dört defâ yarım saatlik canlı programlar yapan İsmet Yazar 1979 yılında kendi isteğiyle radyodan emekli olmuştur. 1951 yılında ses sanatçılığı ile beraber bir eczâ deposunun muhasebesinde de çalışmaya başlamıştır. 1953 yılının kasım ayında evlenmiştir. 1968 yılından 2001 yılına kadar İzmir Çankaya'da açmış olduğu İsmet Yazar Plak Sarayı'nda da mûsikîye hizmet vermiştir. 1955-1956 yıllarında Muğla'dan gelerek İzmir Radyosu'na giren Bekir Sıdkı Sezgin ile

⁶⁸ Yüksel, s.2-7.

⁶⁹ www.kimkimdir.gen.tr, Biyografi Bankası, Forsnet Yapım, Erişim Tarihi: 21.04.2013.

⁷⁰ İsmet Yazar, 'İsmet Yazar ve Mevlidhânlık' konulu görüşme, İzmir, 28.10.2012.

sıkı bir dostluğu olmuştur. Birlikte iyi bir ikili olmuşlar ve sayısız mevlid icrâ etmişlerdir. Mevlid şu şekilde icrâ etmişlerdir: ilk bahri İsmet Bey, ikinci bahri ve Kur'ân-ı Kerim'i Bekir Bey, ilâhileri birlikte ve duâ bölümünü de İsmet Bey. İzmir ve İzmir çevresindeki birçok il ve ilçelerde sayısız mevlide katılmıştır.

Tanbûr-i ve Bestekâr Akın Özkan ile tanıştığı yıllarda bir süre tanbûr öğrenmeye çalışmış ancak Akın Özkan'ın askerliği ve kendi meşgûliyetlerinden dolayı çalışmalara son vermek zorunda kalmıştır.

İzmir Bostanlı'da ikâmet etmekte olan İsmet Yazar kendisiyle yaptığımız görüşmeden kısa bir süre sonra, 13.09.2013 tarihinde Hakk'a yürümüştür.⁷¹

2.1.3. Ali Necâti Burs⁷²

Taşçı Hâfız lakabıyla bilinen Ali Necâti Burs 1898 yılında İzmir'de doğmuştur. İdâdi mezunudur. Hisar Câmii baş imam hatîbi Râkım Elkutlu, Tireli Taşçı Rızâ, Hüseyin Sıdkı Sezgin ve Bekir Sıdkı Sezgin ile meşk etmiştir.

Hâfız Burhan'dan ders almak için gittiği İstanbul'da Neyzen Tevfik ile tanışmış ve çok sıkı dost olmuşlardır. Ney sazına duyduğu sevgi ve hayranlık Neyzen ile daha da pekişmiştir. Karşılıklı sanat icrâ etmekten son derece haz alır hâle gelmişlerdir. 10 sene boyunca Tireli Taşçı Rızâ, Zekî Altun ve talebeleri olan Hâfız Esad Geredeli, Bankacı Hikmet Efendi ile birlikte Mevlid-i Şerif icrâ etmişlerdir.

Cuma günleri namaza gittiği Başdurak Câmii'nde hocaların isteği üzerine ezanı kendisi okumuş. Hayatını İzmir'de mermercilik yaparak geçirmiş hatta kendisinin meşk hocalığını yapmış olan Hüseyin Sıtkı Sezgin'in mezar taşını yine birlikte meşk ettiği Hüseyin Bey'in oğlu Bekir Sıdkı Sezgin ile beraber yazmışlardır. Mevlevî meşrepli olan Necâti Burs 1960'lı yılların başında Hakk'a yürümüştür.

⁷¹ İsmet Yazar, 'İsmet Yazar ve Mevlidhânlık' konulu görüşme, İzmir, 28.10.2012.

⁷² Ahmet Burs, 'Ali Necâti Burs ve Mevlidhânlık' konulu görüşme, İzmir, 22.07.2012.

2.1.4. Arif Biçer⁷³

Neyzen ve Mevlidhân Arif Biçer; 1940 yılında İzmir'in Ödemiş ilçesinde dünyaya gelmiştir. İlköğrenimini Ödemiş'te, ortaöğrenimini de İzmir'de tamamlayan Arif Biçer 1968 yılında Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesinden Mezun olmuştur. Önceleri dinî mûsikî ile ilgilenmiş, üniversite yıllarında ise Neyzen Şevki Sevgin ve Neyzen Andaç Arbaş'tan özel ney dersleri almıştır. Ayrıca bestekâr İsmail Baha Süreksan'dan yararlanmıştır. 1966 yılında TRT Ankara Radyosunun açmış olduğu stajyer sanatçı sınavını kazanarak radyoya girmiş fakat bir süre sonra askerlik görevini yapmak üzere radyodan ayrılmıştır.

1975 yılında tekrar aynı radyoya dönen Arif Biçer 1980 yılında görevle yurtdışına gönderilmiştir. Türkiye dönüşünden sonra katıldığı sınavı da kazanarak TRT Ankara Radyosu'nun kadrolu neyzenleri arasına girmiştir. Uzun yıllar boyunca bu kurumda hizmet eden Neyzen Arif Biçer aynı zamanda birçok öğrenci de yetiştirmiştir. Müezzinlik de yapan Arif Biçer 2007 yılında Hakk'a yürümüştür. Oğlu Celalettin Biçer hâlâ TRT Kurumunda Neyzen olarak görev yapmaktadır.

⁷³ Fâruk Eşlik, 'Cumhuriyetten Günümüze İzmir'li Neyzenler', **SDÜ SBE İslâm Tarihi ve Sanatları ABD Yayınlanmamış Yüksek Lisans Seminer Ödevi**, 2012, s.18.

2.2. Cumhuriyet Sonrası Manisa’da Mevlidhânlık Geleneğini Sürdürmüş ve Vefât Etmiş Olan Önemli Mevlidhânlar

2.2.1. Eşref Akhisarlı⁷⁴

1939 yılında Akhisar’da doğmuştur. İlkokulu bitirdikten sonra Akhisar Paşa Câmii İmam Hatibi Hâfız Fahri Efendi’den hıfza başlamıştır. Hıfzı bitirdikten sonra Akhisar’da Demircili Mehmet Efendi’den mûsikî dersleri almıştır. Ud çalmayı da öğrenen Eşref Akhisarlı, 1958 yılında İstanbul’a gelerek Lâleli Câmii’ne müezzin olmuştur. Daha sonra İstanbul Belediyesi Mezarlıklar Müdürlüğü’ne okuyucu Hâfız olarak tayin edilmiştir. Merhûm Zeki Altun Hoca’dan mûsikî dersleri almıştır. Çeşitli televizyon programlarında görev almıştır. Daha sonra Belediyeden emekli olmuştur.

⁷⁴ Halil Akıncı, ‘Son Yüzyılın Ünlü Hoca, Hâfız ve Mevlidhânları’, Paraf Yayınları, İstanbul 2013, s.123-124.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

CUMHURİYET SONRASI İZMİR VE MANİSA'DA MEVLİDHÂNLIK GELENEĞİNİ SÜRDÜREN VE HAYATTA OLAN ÖNEMLİ MEVLİDHÂNLAR

3.1. Cumhuriyet Sonrası İzmir'de Mevlidhânlık Geleneğini Sürdüren ve Hayatta Olan Önemli Mevlidhânlık

3.1.1. Nâim Kaya⁷⁵

1943 Manisa doğumlu olan Nâim Kaya 1966 senesinde İzmir'e gelmiştir. Bir ikindi namazı sırasında Çiçek Mahalle Câmii'nde aşır okumuştur. Manisa müftüsü, bestekâr Âlim Efendi'nin talebesi Çorapçızâde Ahmet Esad Uğurlu ile orada tanışmıştır. Hocası elinden tutarak ;

- Hâfız efendi hangi makamda okudun? diye sordu.

- Ben makam bilmem efendim, diye cevapladı Nâim Kaya.

-Muhayyer Kürdi makamında okudun' dedi hocası ve okuduğu aşr-ı şerifi çok beğenmişti.

Kısa bir süre sonra hocasının imamı ve müezzinler ile ilâhiler meşk ettiklerini öğrenmişti. Dersi dinlemek için câmiye döndüğünde uşşâk makâmında 'Ey Enbiyâlar Serveri' adlı ilâhiyi öğrencilerine meşk ediyordu hocası. Hemen hocanın yanına oturdu. Hocası, Nâim Kaya'yı dinledikten sonra :

-Aferin sende kâbiliyet var, sen de gel bundan sonra, dedi.

Her gün ikindiden sonra bir saat meşk etmeye başladılar. Meşk olunca ticâret olmaz dükkânı kapatıp derslere gidiyordu. Tam on bir sene, hocasının vefât ettiği 1977 senesine kadar her gün iş yerinde meşk etmişlerdi.

İlâhi meşkinden sonra, aynı makamda kasîde ve Mevlid-i Şerif'in nasıl okunması gerektiği husûsunda çalışmışlardı. Hocasının bütün eserlerini aldı ve ulaşabildiği bütün san'atkârlara bu eserleri dağıttı.

Ney üflemeyi çok istedi ancak çevresinde ney sazını öğretecek hoca olmadığından öğrenemedi. On beşe yakın ilâhi bestelemiştir.

⁷⁵ Nâim Kaya, 'Nâim Kaya ve Mevlidhânlık' konulu görüşme, İzmir, 16.06.2012.

3.1.2. Vedat Özarpacı⁷⁶

19 Mayıs 1967 ‘de Siirt’te dünyaya gelen Vedat Özarpacı imam olan babasının Kur’ân-ı Kerim sevgisini aşılmasıyla sürekli câmiye gidip gelerek babasıyla ilk derslerine başlamıştır.

Ortaokulu bitirdikten sonra Siirt’te Yeni Mahalle Câmii’nde Kur’ân kursuna başlar ve iki buçuk yıl sonra hâfızlık icâzetini almıştır. Bu kurstaki mûsikî öğretmeni Bekir Nazlı Vedat Özarpacı’nın merâkını keşf etmiş ve kendisiyle özellikle ilgilenmiştir.

Aynı zamanda mevlidhân da olan babasıyla sık sık mevlidlere iştirâk etmeğe başlamıştır. Küçük yaşta mûsikîye olan merâkından dolayı sürekli radyo ve televizyondan tâkip ettiği İbrahim Çanakkaleli, Fevzi Mısır, Zeki Altun, İsmâil Coşar ve İsmâil Danış gibi mevlidhânları dinleyerek onları taklit etmeğe çalışmıştır. Ana dili Arapça olan Vedat Özarpacı hem Türkçe hem de Arapça Mevlidler okumaktadır.

İlk olarak İzmir Basmâne’de Hâtuniye Câmii’nde görev almış ve burada Yusuf Armağan Kırkağaçlı, Selçuk Şentürk ve Ahmet Tire’den istifâde etmiştir. Daha sonra 21 yıldır çalıştığı Çiğli Çarşı Câmii’ne atanmıştır.

Aynı zamanda ‘Bendir’ sazını da çalan Vedat Özarpacı, Karşıyaka Alaybey Halk Eğitim Merkezi’nde Neyzen Ali Ortapınar önderliğinde Tasavvûf Mûsikîsi çalışmaları yaparak, birlikte çeşitli şehirlerde ve televizyon programlarında konserler vermişlerdir.

Cezayir’de ‘İslâmî Kültürel Şenlikler adı altında düzenlenen bir konserde ve Belçika’da birçok konserlerde hânende ve kasîdehân olarak görev almıştır.

TRT’de ‘İslâm ve Toplum’ adlı programda kasîde okumuş, 2010 yılı kadir gecesinde Kastamonu Nasrullah Câmii’nde düzenlenen bir mevlid programında görev almıştır. Hâlâ İzmir Çiğli, Çarşı Câmii’nde görevini sürdürmektedir.

⁷⁶ Vedat Özarpacı ‘Vedat Özarpacı ve Mevlidhânlık’ konulu görüşme, İzmir, 10.08.2012.

3.1.3. Süleyman Özer⁷⁷

24.11.1969 yılında Balıkesir İli Savaştepe ilçesinde dünyaya gelmiştir. Henüz üç dört yaşında iken babaannesi Hacı Zeynep Hanım'dan Kur'ân okumayı öğrenmiştir. Daha yedi yaşında iken mahallelerinin Müezzini Hâfız Ömer Efendi ve diğer büyükleri tarafından mevlidlere götürülüp bahirler ve ilâhiler okutulmuş. Babası Hacı Mehmet Emin Bey, annesi Hacı Firdevs Hanım'dır. İlk öğrenimini Savaştepe Cumhuriyet İlk okulunda, orta okul ve liseyi Savaştepe İmam-Hatip Lisesinde okumuştur. İlâhiyat ön lisans mezunu olan Süleyman Özer okul çağlarında futbol ve güreşle yakından ilgilenmiştir.

1988 yılında rahmetli İsmail Biçer Hoca Efendi'den özel talim dersi almıştır. Eski Fâtih Câmii imam hatibi, şimdiki mushafları inceleme kurulu başkanı Hâfız Osman Şahin Hoca Efendi zaman zaman tâlim konusunda kendisine yardımcı olmuştur. İstanbul'da bulunduğu süre içerisinde çeşitli mûsikî cemiyetlerine giderek kendisini bu alanda da geliştirmiştir.

1989 yılının Kasım ayında İzmir, Konak Murat Reis Câmii'nde müezzin kayyım olarak göreve başlamıştır. Rahmetli Hacı Dursun Aksoy Efendi'nin ve rahmetli emekli İzmir İl Müftüsü Ahmet Karakullukçu Hoca'nın ilminden ve feyzinden istifade etmeye çalışmıştır. 1997 yılında Güzelyalı Hâkim Efendi Câmii'ne İmam-Hatip olarak tayin edilmiştir.

2007 yılına kadar Kestane pazarı Kur'ân Kursunda Talim ve Mûsikî Hocalığı yapmıştır. Bu zaman zarfında Dünya ve Türkiye çapında isimlerinden söz edilen Dünya Hâfızlık yarışması üçüncüsü Yasin USLU ve Türkiye elemelerinde önemli dereceler kazanan Osman Balcı, Mustafa İşbilen, Şenol Günay, Mehmet Kurt gibi öğrenciler yetiştirmiştir.

Güzelyalı Hâkim Efendi Câmii'nde görev yaptığı süre içerisinde özel olarak meslektaşlarından ve cemaatten talep edenlere, İlâhiyat ve İmam Hatip öğrencilerine talim ve mûsikî dersi vermiştir. Daha sonra İzmir merkez Hisar Câmii'nde ve Karabağlar Yıkık Câmii'nde kısa süreli imamlık görevi yapmıştır.

⁷⁷ www.suleymanozer.com, **Hazırlayan:** Süleyman Özer, **Erişim Tarihi:** 19.07.2013.

Şu an İstanbul Kağıthane 4. Levent Emniyetevleri Câmii’nde İmamlık vazifesine devam etmektedir.

3.2. Cumhuriyet Sonrası Manisa’da Mevlidhânlık Geleneğini Sürdüren ve Hayatta Olan Önemli Mevlidhânlar

3.2.1. Ali Rızâ Şahin⁷⁸

1959 yılında Manisa’nın Salihli ilçesinde doğmuştur. İlk Kur’ân dersini hâfız olan babası Şevket Şahin’den almıştır. İmam hatip yıllarında televizyon ve radyolardan, dönemin ünlü mevlidhânlarının icrâlarını dinleyip onları taklit ederek mevlidhânlık yoluna adımını atmıştır. Talebelik yıllarında en çok dinleyip tavrını taklit etmeye çalıştığı kişi Bekir Sıdkı Sezgin olmuştur. TRT’de koro şefliği yapmış olan ûdî, bestekâr, Yılmaz Yüksel’in şefliğini yaptığı ‘‘Salihli Belediyesi Türk Sanat Müziği Korosu’na’’ katılmış ve kendisiyle meşk etme imkânı bulmuştur.

Salihli’de, 1979 yılında başladığı imamlık görevi sırasında’’ Ud’’ çalmaya başlamıştır. 1986’da İstanbul Lâleli’de Kemal Paşa Câmii’ne, oradan da yine İstanbul Fatih’teki Fatih Câmii’ne atanmıştır. Bir süre ud çaldıktan sonra ‘‘ney’’ sazına merakı başlamıştır. Bu merak Neyzen Süleyman Erguner ile buluşmasını sağlamış ve 5-6 sene ney üflemişlerdir. Daha sonra da Yıldız Üniversitesi Dekanı Prof. Dr. İlhan Özkeçeci’den ‘‘Tanbûr’’ dersleri almaya başlamıştır. 2 ilâhi bestesi vardır. Yurt içi ve yurt dışında (Fransa, Fas) pek çok konserde solo, koro, ve mevlid icrâlarında bulunmuştur.

İlk televizyon deneyimini 2003 yılında, Fatih Câmii’nde, Miraç Kandili’nde Mevlid-i Şerifi ve Süleyman Erguner ile meşk ettiği Nâyî Osman Dede’nin ‘‘Mirâciye’’ adlı eserini icrâ ederek yaşamıştır. Daha sonra Üsküdar Doğancılar Câmii’nde de okumuş olduğu mevlid icrâsı Samanyolu Tv’de yayınlanmıştır.

İstanbul’a ilk geldiği yıllarda Âmir Ateş ile tanışmışve ilâhi topluluğunda görev almıştır. Ayrıca Âmir Ateş ile mevlid ‘i de meşk etmiştir. Âmir Ateş’in bestelediği ilâhilerden oluşan albümde, ayrıca Nâr-ı Kasîde ve Âşk-ı İlâhî adlı albüm çalışmalarında ses icrâcısı olarak görev almıştır. Süleymâniye Câmii’nde Çanakkaleli,

⁷⁸ Ali Rızâ Şâhin, ‘Ali Rızâ Şâhin ve Mevlidhânlık’ konulu görüşme, İstanbul, 30.07.2012.

Aziz Bahriyeli, Emin Işık ve Âmir Ateş ile kadir gecesinde beraber mevlid icrâ etmiştir. Ayrıca duâhan Âdem Erim ve Kâni Karaca ile de mevlid icrâları mevcuttur. Hâlâ Fatih Câmii'nde 23 sene önce başladığı müezzinlik görevini sürdürmektedir.⁷⁹

⁷⁹ Ali Rızâ Şâhin, 'Ali Rızâ Şâhin ve Mevlidhânlık' konulu görüşme, İstanbul, 30.07.2012.

3.2.2. Fahri Kanel⁸⁰

1930 yılında Bursa Yenişehir Karasıl Köyü'nde dünyaya gelen Hâfız Fahri Kanel on bir buçuk yaşında hâfız olmuştur. 1942-1949 yılları arasında Fâtih medreselerinde Nakşî Şeyhi Hacı Muhammed Necâti Efendi'den Arapça dersleri almış ve bir müddet hocasına asistanlık yapmıştır. İstanbul'da Nuri Osmaniye'de Hâfız Hasan Akkuş'un kapısını çalarak tashîhi hurûf derslerine başlamıştır. Bu sırada Hâfız Hasan Akkuş tarafından geçici görev yapmak üzere İstanbul'da İstiklâl Caddesi'nde Firuzağa Câmii'ne yerleştirilmiştir. İstanbul Sultan Ahmet Câmii baş imamı ve bestekâr Saadeddin Kaynak ile Edremit'te bir mevlid esnâsında karşılaşmış ve kendisiyle mûsikî derslerine başlamıştır. Aynı dönem Saadeddin Kaynak'ın yanından ayrılmayan öğrencisi Hâfız Tâhir Karagöz ile tanışmıştır. Saadeddin Kaynak ile diz dize oturarak mûsikî dersleri alan Hâfız Fahri Kanel öğrendiği mûsikî inceliklerini büyük bir titizlikle mevlid icrâlarına yansıtmış ve dinleyenlerin kalbinde derin izler bırakmıştır.

İlk mevlid derslerini 1952'de İstanbul Beyazıd Câmii baş müezzini Siirtli Ses Kralı Kerim'den almıştır. 1955 yılında Ankara Radyosu'nu kazanmış ancak annesinin hâfızlığa devam etmesini istemesi üzerine bu göreve başlamamıştır. 1957'den 1961'e kadar Bursa'da 1. Murad Hüdâvendigâr Câmii'nde imamlık görevinde bulunmuştur. 1962 yılında Manisa Hâtuniye Câmii'nde Bekir Sıdkı Sezgin ve İsmet Yazar'ın birlikte icrâ ettikleri bir mevlidde Hâfız Fahri Kanel de Kur'ân-ı Kerim okumuş ve sesiyle Bekir Bey'in dikkatini çekmiştir. Hulûsi Gökmen ve Hâfız Tahir Karagöz ile usûl dersleri çalışmıştır. 1969 yılında İmar ve İskan Bakanlığı'nda görev almış, 1981 yılında emekli olmuştur. 1986 yılında Manisa İmam Hatib Lisesi'nde mûsikî hocalığı yapmış, 1990'da da Manisa Türk Tasavvuf Mûsikîsi ve Mevlidhânlar Derneği'nin kurucularındandır. Bu dernekte uzun süre öğrencilere ilâhi meşk etmiştir.

Birlikte mevlid icrâ ettiği kişilerin başında Mecit Sesigür, Fevzi Mısır, Aziz Bahriyeli, Zekî Altun, Ali Rızâ Altunbay, Âmir Ateş, Bekir Sıdkı Sezgin (20'yi aşkın mevlidde), İsmet Yazar, Yusuf Yakargül, Hârun Soydaş, Hâfız Sâmi Uğur, İdris Pekak, Yusuf Gebzeli, İsmail Biçer, Tahir Karagöz, Ârif Biçer, İsmail Coşar, Bilâl Demiryürek, Hüseyin Köroğlu ve Halit Kırtok gelmektedir.

⁸⁰ Fahri Kanel, 'Fahri Kanel ve Mevlidhânlık' konulu görüşme, Manisa, 30.08.2012.

49 sene Manisa’da yaşamış olan Hâfız Fahri Kanel 1962 yılında Halit Kırtok, 1973 yılında da Hüseyin Köroğlu ile tanışmış on sene boyunca beraber mevlid icrâ etmişlerdir. Hoca Hâfız Fahri Kanel sağ olup Bursa’da ikâmet etmektedir.⁸¹

⁸¹ Fahri Kanel, ‘Fahri Kanel ve Mevlidhânlık’ konulu görüşme, Manisa, 30.08.2012.

3.2.3. Hamdi Bilgi⁸²

1948 Manisa Salihli doğumlu olan Hamdi Bilgi ilk mûsikî derslerini Mehmet Sarı ile başlamıştır. 1963 yılında Manisa Alaybey Kur'an kursunda hâfız olarak yetişmiştir. Ardından mûsikîye olan merâkından dolayı Fahri Kanel kendisini İstanbul'a Eşref Akhisarlı Hoca'ya göndermiştir. Burada mevlid tâlimleri almış ve Âmir Ateş ile tanışıp kendisiyle meşk etmeye başlamıştır. Âmir Ateş'in teşvik etmesiyle Üsküdar Mûsikî Cemiyeti'ne katılmıştır. Ahmet Özhan, Meral Mansuroğlu, Refik Akbulut ile bir dönem berâber mûsikî icrâlarında bulunmuştur. Daha sonra Üsküdar Mûsikî Cemiyeti Şef'i Emin Ongan'ın da izniyle ve gelen teklif üzerine Divan ve Sürmeli Hotellerinde Klâsik Türk Müziği icrâ etmeye başlamış, burada eşi ile tanışmıştır. 1970-1971 yıllarında 18 plak çalışması ve Diyânet İşleri Başkanlığı'nın düzenlemiş olduğu, içinde dört kasîdenin de yer aldığı 'Îlâhiler 7' adlı CD çalışması olmuştur. 1981 yılında Ankara Radyosu'nu kazandı ancak Adana'da açmış olduğu müzik marketinin yoğun iş temposundan dolayı Ankara'ya gidemedi. Sonra da İzmir'e yerleşmiştir. Ankara'ya dâvet üzerine katıldığı TRT'nin televizyon çekiminde okumuş olduğu bir kasîde ve ardından Kocatepe Câmii'nde okumuş olduğu ezanı dinleyen dönemin Diyânet İşleri Başkanı Tayyar Altıkulaç Hamdi Bilgi'yi makâmına çağırarak 'Çok güzel sesin var, seni Kocatepe Câmii'nde görevlendirmeyi isterim, ne dersin' demiş ve kendisine iş teklifinde bulunmuştur. 1986 yılında -36 yaşında- Kocatepe Câmii'nde müezzinlik görevine başlamıştır. Daha sonra câmide bir gün 8. Cumhurbaşkanımız Turgut Özal ile karşılaşmıştır. Hamdi Bilgi'yi dinleyen Cumhurbaşkanımız İstanbul Fenerbahçe'de- Kalamış'ta- annesinin bir câmi yaptırdığını ve burada görev yapmasını istemiştir. Cumhurbaşkanımızın bu nâzik teklifi üzerine Fenerbahçe Câmii'ne geçmiştir. İstanbul Büyükşehir Belediyesi Mezarlıklar Müdürlüğü'nde dört yıl görev aldıktan sonra kendi isteğiyle bu görevden ayrılmıştır. TRT'de Kur'an, Mevlid ve Kasîde icrâlarında bulundu ve canlı yayınlarda Mevlid-i Şerif'in 'Miraç Bahri'ni seslendirmiştir. Herhangi bir saz ile meşgûliyeti olmamıştır.

İsmâil Coşar, Süleyman Arabulan, Aziz Bahriyeli, Ali Rızâ Şâhin, Fevzi Mısır, İsmâil Biçer gibi mevlidhân ve san'atkârlarla çeşitli kandil programlarında görev almıştır. Yıldırım Gürses korosuna ses sanatkârı olarak katılmıştır.

⁸² Hamdi Bilgi 'Hamdi Bilgi ve Mevlidhânlık' konulu görüşme, İstanbul, 31.07.2012.

Mûsikî ile son derece yakından ilgilenen, Edirne Klâsik Türk Mûsikîsi Korosu Klâsik Kemençe san'atçısı Furkan adında bir oğlu ve İTÜ Devlet Türk Mûsikîsi Konservatuar'ından Âdî olarak mezun olan daha sonra da Mîmar Sinân Üniversitesi'nde Batı Müziği okuyan Dîrübâ adında bir kızı olmak üzere iki san'atçı evlat yetiştirmiştir. Şu an İstanbul, Esenyurt, Hârâmidere'de ikâmet eden Hamdi Bilgi hâlâ kandillerde ve dinî gecelerde, İzmir Bostanlı'daki Mustafa Beşikçioğlu Câmii'ne dâvet edilerek Mevlid-i Şerif icrâlarına katılmaktadır.⁸³

⁸³ Hamdi Bilgi 'Hamdi Bilgi ve Mevlidhânlık' konulu görüşme, İstanbul, 31.07.2012.

3.2.4. Hüseyin Köroğlu⁸⁴

1945 Susurluk Manisa doğumlu olan Hüseyin Köroğlu 40 yılın üzerinde Susurluk' ta fahri ve resmî olarak imam ve müezzinlik görevini yürütmekte olan babasının dizinin dibine oturarak ezân, kamet, müezzinlik, mevlid, ilâhi, kasîde, Kur'ân-ı Kerim tilâvetiyle küçük yaşta yoğrulmaya başlamıştır. O yaşlarda amcası Hâfız Sâmî Köroğlu'nun ve hem babasının hem de amcasının hocası olan Susurluk müftüsü âlim, müderris, hâfız Mehmet Songür Hoca'nın da kendi üzerinde büyük emeği olmuştur.

Meyan sıkıntısı olmayan, tiz ve pestleri temiz, berrak kullanabilen, 2,5-3 oktav ses genişliğine sahip olan Köroğlu güzel ezân okumak, iyi müezzin olmanın yanında Türkçe'yi iyi kullanabilmenin, kelimeleri doğru telaffüz edebilmenin, mahrece dikkat edip onun mûsikî ile zenginleştirilmesi gerektiğinin de farkında idi. Küçük yaşlarda sesinin güzelliği babası tarafından keşf edilmiş, henüz 10-12 yaşlarında iken çevresindekilerce takdir edilen, güzel ezân okuyup müezzinlik yapabilen bir çocuktur. 1959 yılında mevlid okuma hususunda gerekli eğitimi babası müezzin, mevlidhân, şâir, bestekâr Hayri Köroğlu'ndan aldı. 15 yaşına geldiğinde ilk mevlidini Susurluk'ta Çarşı Câmii'nde okumuştur. O dönemlerde babasının, amcasının ve Hâfız Hasan Akkuş'un öğrencilerinden Susurluk Burhâniye Câmii'nde görevli olan Hâfız Hakkı Özâşık ile birlikte mevlid icrâ etmiştir. 1966 yılında askerlik münâsebetiyle İstanbul'a gitmiştir. O zamanlar mûsikî hocalığını yapan Âmir Ateş kendisini Üsküdar Mûsikî Cemiyeti'nin başında yer alan Emin Ongan Hoca ile tanıştırmıştır. Emin Bey kendisini dinledikten sonra cemiyete üye olmasını ve bir an önce derslere başlamasını istemiştir. İstanbul'daki konserler sayesinde Münir Nurettin Selçuk, Radife Erten, Recep Birgit gibi hocalarla tanışma şerefine nâil olmuştur. Bu cemiyetten aldığı mûsikî bilgisi ve edebini asıl branşı olan mevlid, ilâhi ve kasîde icrâları üzerine uygulamaya başlamıştır. 3 yıl cemiyete devam ettikten sonra işi gereği ayrılmak zorunda kalmıştır.

1971 yılında Manisa'ya gelmiştir. İlk olarak kendileri aslen Giritli olan, Manisa'da mevlidhân olarak ün salmış olan Çeşnigir Câmii müezzini Hâfız Ahmet Çakmak ve Yeni Câmii müezzini Kemal Çakmak kardeşlerle tanışmıştır. 1973 yılında da Manisa'da Hâfız Fahri Kanel ve Halit Kırtok ile tanışıp 25 sene beraber mevlid sahasında emek vermişlerdir. Son zamanlarda mevlid sahasının güçlü seslerinden,

⁸⁴ Hüseyin Köroğlu, 'Hüseyin Köroğlu ve Mevlidhânlık' konulu görüşme, Manisa, 05.07.2012.

Ankara Kocatepe Câmii müezzini olan İsmâil Coşar ile 1973-1974 yılında tanışmış ve birlikte birçok mevlid icrâ etmişlerdir. 1980 yılında Manisa İmam Hatib Lisesi'nde derslere girmiştir. 1991 yılında Manisa'da, tüzüğü İstanbul Ehli Kur'ân ve Mevlidhânlar Derneği'nden alınmış olan Türk Tasavvuf Mûsikîsi ve Mevlidhânlar Derneği'nin kurucu başkanıdır. Ney ve Ud sazlarıyla bir müddet uğraşmış, üç ilâhi ve bir de marş bestelemiştir.

Âmir Ateş, Halil İbrahim Çanakaleli, Fevzi Mısır, Zeki Altun, Aziz Bahriyeli, İsmâil Biçer, Ârif Biçer, Yusuf Gebzeli, Eşref Akhisarlı, Kâni Karaca, İsmâil Doruk (nâm-ı diğer Bülbül Hoca), İsmâil Coşar, Bilâl Demiryürek, Abdülkadir Şehitoğlu, Davut Kaya, Ramazan Pakdil, Ramazan Alparıslan ve Mustafa Kavurmacı gibi pek kıymetli şahsiyetlerle mevlid okuma şerefine nâil olmuştur.

Şu an Manisa Belediyesi Meclis Üyesi olan Hüseyin Köroğlu aynı zamanda belediyenin kültür-sanat faaliyetlerinin de sorumluluğunu üstlenmiştir. Millî Eğitim ile ilgili bazı projelerde görev almış, 57 mahallenin muhtarı ile ilgili sorumluluğunun yanında Manisa Şehzâdeler Mehteri Derneği'nin de dernek başkanlığını yürütmektedir. Manisa Türk Tasavvuf Mûsikîsi ve Mevlidhânlar Derneği 2. Başkanı, Şehzâdeler Tasavvuf Mûsikîsi Korosu'nun Şefi ve Hür Işık Dergisi'nin de köşe yazarlığı görevleri hâlâ devam etmektedir.⁸⁵

⁸⁵ Hüseyin Köroğlu, 'Hüseyin Köroğlu ve Mevlidhânlık' konulu görüşme, Manisa, 05.07.2012.

3.2.5. Yusuf Armağan⁸⁶

20 Ocak 1939 yılında Manisa Kırkağaç'ta dünyaya gelen Yusuf Armağan on üç kardeşli bir ailenin en küçük bireyidir. Küçük yaşta Manisa'dan ayrılarak İstanbul'a gelmiştir. İlkokulu Cevri Kalfa İlkokulu'nda, ortaokulu ise Bakırköy ortaokulunda okumuştur. Lise öğrenimini ise İzmir'de tamamlar. Manisa'da küçük yaşta başlamış olduğu hâfızlık eğitimini 1949 yılında İzmir Kestane pazarına gelerek tamamlamıştır. Kur'an tilâvetini Hasan Akkuş ve Beyazıt Câmîi baş imamı Hendekli Abdurrahmân Gürses'ten almıştır. İzmir'e geldiği yıllarda kestane pazarı imamı Hâfız Salih Tanrıbuyruğu hâfızlık hocalığını yapmıştır.1952 yılında tekrar İstanbul'a döner ve sonraki otuz yılını orada geçirmiştir.1953 yılında hocası Hasan Akkuş'un ısrarı üzerine radyoda canlı yayın icrâlarına katılmıştır.1982 yılında tekrar İzmir'e dönerek kestane pazarında imamlık yapar ve 1988 yılında emekli olmuştur. Mevlid okuma hususunda ise en çok örnek aldığı kişi yine Mevlid okuma hocalığını yapmış olan Mecit Sesigür'dür. Birlikte Mevlid-i Şerif icrâ ettiği kişilerin başında Kemal Gürses, Hüseyin Tolon, Zeki Altun, Zeki Sesli ve Mecit Sesigür gelmektedir.

Avrupa'da Fransa, Almanya ve İsviçre'de mevlidhânlık, hâfızlık ve imamlık yapmış, bu ülkelerde de pek çok öğrenci yetiştirmiştir.

⁸⁶ Yusuf Armağan, 'Yusuf Armağan ve Mevlidhânlık' konulu görüşme, İzmir, 08.07.2013.

SONUÇ

Süleyman Çelebi, yazmış olduğu ‘Vesîletü-n Necât’ adlı eseriyle 15.yy’da büyük bir çığır açmış, Türk Edebiyatı’nın en beğenilen, sevilen ve okunan eseri hâline gelmiştir. Bu eser aynı zamanda Türk Halkı için Hz. Muhammed (s.a.v.) ‘e duyulan bağlılık ve sevginin en sâf, en samimi ifâdesi olmuştur.

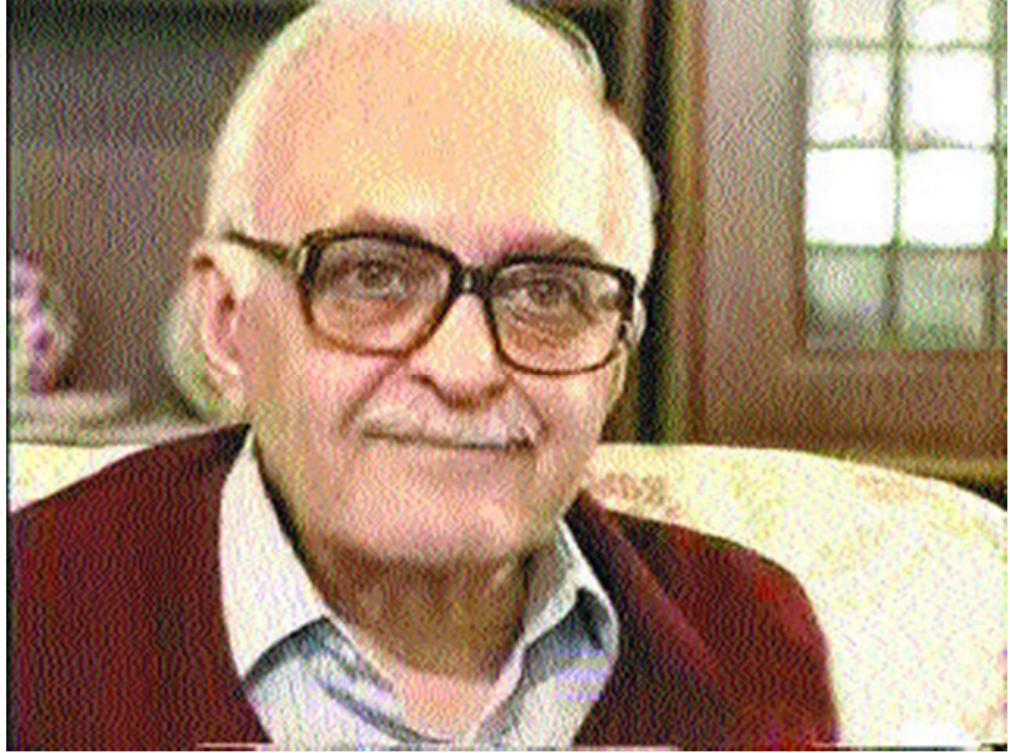
Türkiye genelinde önemli gün ve gecelerde sayısız mevlidhân tarafından icrâ edilen mevlid, İzmir ve Manisa’da da pek çok mevlidhân tarafından icrâ edilmiş ve günümüzde de icrâ edilmektedir.

Bu çalışmada ‘Âşk-ı Muhammedî’nin anlatıldığı ‘Mevlid-i Şerif’ i İzmir ve Manisa’da icrâ etmiş ve hâlâ icrâ etmekte olan mevlidhânların en önemlilerini, mevlidhânlığı iş değil âşk ile görev ve yaşantı şekli hâline getirenler araştırıldı. Bu mevlidhânlardan İzmir’de Bekir Sıdkı Sezgin, İsmet Yazar, Ârif Biçer, Ali Necâti Burs, Süleyman Özer, Nâim Kaya, Vedat Özarpacı’ya, Manisa’da ise Fahri Kanel, Hüseyin Köroğlu, Eşref Akhisarlı, Yusuf Armağan, Hamdi Bilgi ve Ali Rızâ Şâhin’e ulaşılmıştır.

Bu tezdeki araştırmalar sonucunda İzmir ve Manisa’da yaşamış mevlidhânlar içinde bu sahada en bilinen ve mevlid icrâsıyla sadece halkı değil Mevlidhânları dahi mest eden, ünü büyük kitlelere yayılan, mûsikî bilgisini kendi üslûb ve tavrı ile bezeyip ustaca icrâsına yansıtan kişinin Bekir Sıdkı Sezgin olduğu görülmüştür. Şu an İzmir’de ikâmet eden Yusuf Armağan ve Nâim Kaya, Bursa’da ikâmet eden Fahri Kanel uzun süre mevlidhân olarak görev yapmış ancak günümüzde yaşlarının ilerlemiş olmasından dolayı mevlid icrâlarına katılamamakta, şu an Manisa’da ikâmet eden Hüseyin Köroğlu, İzmir’de ikâmet eden Vedat Özarpacı, İstanbul’da ikâmet eden Hamdi Bilgi, Ali Rızâ Şâhin ve Süleyman Özer uzun zamandır mevlid icrâlarına katılmakta, hâlâ önemli gün ve gecelerde, gerek yurt içi, gerekse yurt dışında bu icrâlarını sürdürmektedirler. Bu araştırma üslûb ve tavır bakımından bundan sonraki çalışmalara ışık tutabilmesi için yapılmıştır.

EKLER

Ek 1: Bekir Sıdkı Sezgin ile ilgili fotoğraf⁸⁷

⁸⁷ Bu fotoğraf http://www.yeniasya.com.tr/yazi_detay.asp?id=3359 adlı internet sitesinden t min edilmiştir, **Hazırlayan:** Ali Oktay, Erişim Tarihi: 10.10.2013.

Ek 2: Ali Rızâ Şâhin ile ilgili fotoğraf⁸⁸

Soldan sağı: M. Efe Kaşıkçıoğlu, Aziz Bahriyeli, Ali Rızâ Şâhin.

⁸⁸ Bu fotoğraf 30.07.2012’de, İstanbul, Fatih semtinde, Fatih Câmii’nde çekilmiştir.

Ek 3: Fahri Kanel ile ilgili fotoğraf⁸⁹

Soldan Sağa: M. Efe Kaşıkçioğlu, Fahri Kanel.

⁸⁹ Bu fotoğraf 30.08.2012’de, Manisa’da Ayn-ı Âli adlı mekanda çekilmiştir.

Ek 4: Hamdi Bilgi ile ilgili fotoğraf⁹⁰

⁹⁰ Bu fotoğraf 31.07.2012’de, İstanbul, Harâmidere’de kendisinden t min edilmiştir.

Ek 5: Hüseyin Köroğlu ile ilgili fotoğraf⁹¹

Soldan Sağa: Hüseyin Köroğlu, Halit Kırtok, Hâfız Fahri Kanel. Birlikte Mevlid icrâ ederken.

⁹¹ Bu fotoğraf 05.07.2012’de, Manisa’da kendisinden t min edilmiştir.

Ek 6: İsmet Yazar ile ilgili fotoğraf⁹²

⁹² Bu fotoğraf 28.10.2012’de İsmet Yazar’ın İzmir, Bostanlı’daki evinde çekilmiştir.

Ek 7: Nâim Kaya ile ilgili fotoğraf⁹³

⁹³ Bu fotoğraf 16.06.2012’de Nâim Kaya’nın İzmir, Bayraklı’daki berber dükkanında çekilmiştir.

Ek 8: Vedat Özarpacı ile ilgili fotoğraf⁹⁴

⁹⁴ Bu fotoğraf 10.08.2012’de Vedat Özarpacı’nın görev yaptığı İzmir, Çiğli, Çarşı Camii’nde çekilmiştir.

Ek 9: Yusuf Armağan (Kırkağaçlı) ile ilgili fotoğraf⁹⁵

Soldan Sağa: M. Efe Kaşıkçioğlu, Yusuf Armağan, Nâim Kaya.

⁹⁵ Bu fotoğraf 08.07.2013'de İzmir, Hisar Camii'nde çekilmiştir.

Ek 10: Süleyman Özer ile ilgili fotoğraf⁹⁶

⁹⁶ Bu fotoğraf www.suleymanozer.com adlı siteden alınmıştır. **Hazırlayan:** Süleyman Özer, Erişim Tarihi: 19.07.2013.

Ek 11: Ali Necâti Burs ile ilgili fotoğraf⁹⁷

Mevlid icrâ edilirken çekilmiş olan bu fotoğrafta Ali Necâti Burs sağ en başta olup diğer iki kişinin adları tesbit edilememiştir.

⁹⁷ Bu fotoğraf 22.07.2012'de İzmir, Çeşme'de Ali Necâti Burs'un oğlu Ahmet Burs'dan tēmin edilmiştir.

Ek 12: Arif Biçer ile ilgili fotoğraf⁹⁸

Soldan Sağa: Sencer Derya, Ârif Biçer.

⁹⁸ Bu fotoğraf 20.10.2012’de İzmir, Hatay’da Fâruk Eşlik’den t min edilmiştir..

ESERLER

Usûl: Fâhîte

ACEM KÂRÇE
Bir yüzü meh eyledi bak şem'ine

Güfte: Reşat Özpırınççı
Beste: Bekir Sıdkı Sezgin
(1.7.1936-10.9.1996)

1. TEN Nİ TEN Nİ TE NE Nİ TEN EN NÂ TE Nİ TEN Nİ TE NE Nİ TEN Nİ TA Nİ TA Nİ TE NE NEN Nİ

2. BİR YÜ ZÜ MEH EY LE Dİ BAK ŞEM İ NE PER VÂ NEBE Nİ

3. YÂ LÂ VEL LEL LEL LE Lİ DOST YÂ LÂ YELELEL LELEL LE LELİ DOST

4. GÖR NE HARÂB EY LE Dİ BİR GÖZ LE Rİ MES TÂ NEBE Nİ

5. Mİ RİM TE RELEL Lİ TEREL LE Lİ YÂR DOST YE LE LEL Lİ A MAN

6. BEN DE DEREK ZÜL Fİ Sİ VEH FÂ MİNA Dİ VÂ NE BE Nİ

7. YÂR YÂR DOST BE Lİ Mİ Rİ MEN

8. GÖR NE HARÂB EY LE Dİ BİR GÖZ LE Rİ MES TÂ NEBE Nİ

Bir yüzü meh eyledi bak şem'ine pervâne beni
Gör ne harâb eyledi bir gözleri mestâne beni
Bendederek zülf-i siyehfâmına divâne beni
Gör ne harâb eyledi bir gözleri mestâne beni

Beste 1

Usûl: Semâi

ACEMAŞIRAN ŞARKI

Bir o yana bir bu yana

Güfte: Emin R. Gürel
Beste: Bekir Sıdkı Sezgin
(1.7.1936 - 10.9.1996)

§

Aranağme

9

17

BİR O YA NA BİR BU YA NA AT LAR SIÇ RAR GÜ ZEL BE BEK
BİR O YA NA BİR BU YA NA DÜ ŞÜN ME DEN A TIL HOP LA
GÜL Gİ Bİ DİR YA NAK LA RİN KİR PİK LE DİN NE DE KA RA

25

2.

AT LAR SIÇ RAR GÜ ZEL BE BEK PEK DÜŞ KÜ NÜM BİL Kİ SA NA
DÜ ŞÜN ME DEN A TIL HOP LA BİR O YA NA BİR BU YA NA
KİR PİK LE RİN NE DE KA RA NEŞ E Sİ SİN KU CAK LA RİN

33

PEK DÜŞ KÜ NÜM BİL Kİ SA NA BE BEK DE MEK
BİR O YA NA BİR BU YA NA HER TA RAF TAN
NEŞ E Sİ SİN KU CAK LA RİN BİR O YA NA

39

EV LÂD DE MEK BE BEK DE MEK KV LÂD DE MEK
SE VİNÇ TOP LA HER TA RAF TAN SE VİNÇ TOP LA
BİR BU YA NA BİR O YA NA BİR BU YA NA

§

Bir o yana bir bu yana
Atlar sıçrar güzel bebek
Pek düşkünüm bilki sana
Bebek demek evlâd demek

Bir o yana bir bu yana
Düşünmeden atıl hopla
Bir o yana bir bu yana
Her taraftan sevinç topla

Gül gibidir yanakların
Kırpiklerin ne de kara
Neşesinin kucakların
Atla sığra atla sığra

Beste 2

Usûl: Aksak

BESTENİĞÂR ŞARKI

Solgun yine ayrıldığıın akşam gibi rengin

Güfte: İ.Şinâsi Göktürk

Beste: Bekir Sıdkı Sezgin

(1.7.1936-10.9.1996)

SOL GÜN Yİ NE AY RIL DI ĞİN AK ŞAM

Gİ Bİ REN ĞİN SAZ ĞİN SAZ

GÖZ LER VAK TİY Yİ NE YOR GÜN Yİ NE BİR BAŞ LE GÜ LER YÜZ LÜ ZA MAN BAŞ

KA BA KIŞ LI SAZ GÖZ LER VAK TİY KA BA KIŞ LI

Yİ NE YOR GÜN Yİ NE BİR BAŞ LÜ ZA MAN BAŞ KA BA KIŞ

LI SAZ BİR SAM YE Lİ VUR MUŞ

BE Nİ NEŞ EM Yİ NE ÖL GÜN SAZ

BİR SAM YE Lİ VUR MUŞ BE Nİ NEŞ EM

Yİ NE ÖL GÜN SAZ LI

Beste 3

Güfte: Zâkîrzâde Abdullâh

Usûl: Durak Evferi

Şol demdeki can çeşmîme sultan göründü

Beste: Bekir Sıdkı Sezgin
(1.7.1936-10.9.1996)

DOST ŞO ŞOL DEM
 MA MAK SÜ
 BA BAŞ DAN

3
 DE Kİ CAN CAN
 DÜ MA ER ER
 BAŞDAN BA ŞA

4
 ÇE ÇE ÇES Mİ NE SUL TAN
 ME ME MEK YO LU ĞA SAN
 NEM VA VAR İ SE CÂ NÂN

5
 GÖ RŪN DŪ CÂ NİM

6
 DOST E ER DİM

8
 YÜ CE Nİ Nİ

9
 Nİ ME MET LE Rİ NE

10
 OL U LU RAB RAB BİN CÂ NİM

Şol demde ki can çeşmîme sultan göründü
Maksûduma ermek yolu âsân göründü
Erdim yüce ni'metlerine ol ufu Rabbin
Baştan başa nem var ise cânân göründü

Beste 4

BEYÂTÎ TEVŞÎH

Usûl: Fahre

Ey risâlet tahtının hurşîd ü mâh-ı enveri

Güfte: Gazâlî

Beste: B.Sıtkı Sezgin

1
EY RÎ SÂ LET TAH TININ

2
HUR ŞÎ DÜ MÂ HI EN VE RÎ

3
EY NÜ BÜV VET MEB DE İ

4
Â HİR ZAMAN PEY GAM BE RÎ

5
HAK SE NİN ŞÂ NİN DALEV

6
LÂK O KÜ DÜ YA MÜS TA FA

7
YA Nİ SEN SİN YA MUHAM

8
MED KÂ İ NÂ TIN SER VE RÎ

Beste 5

9

 ES SA LÂ TÛ VES SELÂM A LEY KEYÂ HA BÎ

11

 BEL LAH ES SA LÂ TÛ VES SELÂM

13

 A LEY KE YÂ RE SÛ LAL LAH

15

 ES SA LÂ TÛ VES SELÂM A LEY KEYÂ SEY VİDELEV VE

17

 Lİ NE VEL Â Hİ RİN

*Ey risâlet tahtının hurşid ü mâh-ı enveri
 Ey nübüvvet bebdei âhîr zaman peygamberi
 Hak senin şânın da levlâk okudu ya Mustafa
 Yani sensin ya Muhammed kâinâtın serveri
 Es salât ü ve's selâm aleyke yâ habîballah
 Es salât ü ve's selâm aleyke yâ resulallah
 Es salât ü ve's selâm aleyke yâ seyyidel evveline vel âhîrin*

Beste 5a

Usûl: Devr-i Hindî

BÛSELİK ÂŞİRÂN ŞARKI
Öyle bir âlemdeyim ki gam nedir

Güfte: Halûk Recâi
Beste: B. Sıdkı Sezgin
(1.7.1936-10.9.1996)

ÖY LE BİR Â LEM DE YİM Kİ GAM NE DİR KAS VET NE DİRSAZ.....

5
ÖY LE BİR Â LEM DE YİM Kİ GAM NE DİR KAS VET NE DİR

9
MES TÛ Bİ TÂ Bİ TÛ VÂ NİM ÇEK Dİ GİM FİR KAT DE GİL
BİL ME DİM GÖN LÛM CE BİR DEM VÂR İ LE SOH BET NE DİR

13
MES TÛ Bİ TÂ Bİ TÛ VÂ NİM ÇEK Dİ GİM FİR 3 KAT DE GİL ...SAZ...
BİL ME DİM GÖN LÛM CE BİR DEM VÂR İ LE SOH BET NE DİR

17
BİR SE REN CÂ MI HA ZÎ NİM Kİ SE RÂ PÂ HAS RE TİM

21
BİR SE REN CÂ MI HA ZÎ NİM Kİ SE RÂ PÂ HAS RE TİM

Öyle bir âlemdeyim ki gam nedir kasvet nedir
Mest ü bîâtâb-ı tüvânım çektiğim firkat değil
Bir serencâm-ı hâzînîm ki serâpâ hasretim
Bilmedim gönlümce bir dem yâr ile sohbet nedir

Beste 6

Usûl: Nim Sofyan

ÇARGAH İLÂHİ
Ey bunca nimetler veren

Güfte: Nûri Baş
Beste: Bekir Sıdkı Sezgin
(1.7.1936-10.9.1996)

§

EY BUNCA Nİ MET İERVE REN Bİ Zİ HER AN Bİ LİPGÖ REN
Bİ Zİ KO RU GA ZÂ BIN DAN O ŞİD DET Lİ A ZÂ BIN DAN

9

RAH ME TİY LE DOĞ RU YO LU Bİ ZE LUT FE DİP GÖSTE REN
RAH MAN RA HİM YŪ CERAB BİM A MANRED DET ME BÂ BIN DAN

17

MEVLÂM İİŪ İİŪ MEVLÂM İİŪ İİŪ MEVLÂMDÂ İM İİŪ

§

*Ey bunca ni'metler veren
Bizi her an bilip gören
Rahmetiyle doğru yolu
Bize lutfedip gösteren*

*Bizi koru gazabından
O şiddetli azâbından
Rahman Rahim yüce Rabbim
Aman reddetme bâbından*

Beste 7

Usûl: Aksak Semâi

EVCÂRÂ AĞIR SEMÂİ
Eyâ dîlber cemâlin şem'ine

Güfte: A.Behçet Akgüneş
Beste: Bekir Sıdkı Sezgin
(1.7.1936-10.9.1996)

AH E YÂ DİL BER CEMÂ LİN SEM İ NE PER VÂ
AH E FEN DİM ZÜL FÜNÜN ZEN Cİ Rİ NE Dİ VÂ
AH FE DÂ Yİ Â RŪ NÂ MÜS EY İ EYEN MİS TÂ
NE LER LÂ ZİM CÂ NİM YÂ LELEL LELELELELELE Lİ
MİRİM TE RE LELE LELE LELEL Lİ A MAN PER VÂ
NE LER LÂ ZİMSAZ..... ZİMSAZ.....
AH SENİN LÂ LİN HAYÂ LİY LE OLUR Â ŞŪ F
TE SAH BÂ LAR CÂ NİM YÂ LELEL
VELELELELELELE Lİ MİRİM TE RE LELE LELE LELEL Lİ AMAN Â ŞŪ F
TE SAH BA LARSAZ..... ZİM

Eyâ dîlber cemâlin şem'ine pervâneler lâzım
Efendim zülfünün zencirine divâneler lâzım
Senin lâ'lin hayâliyle olur âşüfte sahbâlar
Fedây-ı âr-ü nâmus eyleyen mestâneler lâzım

Beste 8

Güfte: Şeyhülislâm Âsım Ef.
Beste: Bekir Sıdkı Sezgin

EVCÂRÂ BESTE

Usûl: Devr-i Kebir Dil mi var kim, anda yoktur dağ-ı (1.7.1936-10.9.1996)

DİL
HER
VÂ

Mİ
KE
Vİ

VAR
SİN
BİR

KİM
GÖN
KEZ

AN
LÜN
GÖ

DA
DE
RÜ

YOK
VAR
NE

TUR
DIR
RÜ

DA
DER
Yİ

Gİ
Dİ
PİN
RAH

ZÂ
HÂ
ŞÂ

NİN
NİN
NİN

SE
SE
SE

NİN

VAY

AH CÂ

NİM E FEN

DİM

AH

TÂ ZE Nİ HÂ LİM

DİL DE Nİ HÂ

NİM

AH DA

Gİ

SÜ

ZÂ

ZÂ

NİN

SE

NİN

VAY

SAZ

VAY

VAY

SAZ

HEP

BU

Â

Hİ

NÂ

Beste 9

31
LE LER Â VÂ VÂ ZE İ

35
HÜS Nİ LE DİR VAY

39
AH CÂ NİME FEN DİM AH TÂ ZE Nİ HÂ LİM DİL DE Nİ HÂ

43
NİM AH Â VÂ ZE İ

47
HÜS NÜN LE DİR VAYSAZ.....

*Dil mi var kim anda yoktur dâğ-ı sîzânın senin
Herkesin gönlünde vardır derd-i pinhânın senin
Hep bu âh-ü nâleler âvâze-i hüsnünledir
Vay bir kez görüne, rûy-i dirahşânın senin*

Beste 9a

Usûl: Aksak Semâi

EVCÂRÂ ŞARKI
Biz ol âşıkınız kim dağımız

Güfte: Râmi Paşa
Beste: Bekir Sıdkı Sezgin
(1.7.1936-10.9.1996)

1 AH BİZ OL Â ŞIK LA RIZ KİM DA

3 Gİ MİZ MER HEM KA BUL ET MEZ

5 AH O GÜL ZÂ RİZ Kİ Â TEŞ DİR
AH Dİ Lİ ZEV KA Şİ NA BA Rİ

7 GÜ LÜ ŞEB NEM KA BUL ET MEZ
Gİ RÂ NA GAM KA BUL ET MEZ

9 O GÜL ZÂ RİZ Kİ Â TEŞ DİR
Dİ Lİ ZEV KA Şİ NA BA Rİ

11 GÜ LÜ ŞEB NEM KA BUL ET MEZ
Gİ RÂ NA GAM KA BUL ET MEZ

13 AH NO LA Dİ GİM CEV RÜ

15 CE FÂ Yİ YÂR BİL MEZ İ SE

Biz ol âşıkınız kim dağımız merhem kabul etmez
O gülzârız ki ateşdir gülü şebnem kabul etmez
Nola ben çekdiğim cev-r-ü cefâyı yâr bilmez ise
Dil-i zevk âşinâ bârı girâna gam kabul etmez

Beste 10

Usûl: Yürük Semâi

EVCÂRÂ YÜRÜK SEMÂİ
Yak sînemi âteşlere efgânıma bakma

Güfte: M.Kadir Geceoğlu
Beste: Bekir Sıdkı Sezgin
(1.7.1936-10.9.1996)

YAK Sİ NE Mİ Â TEŞ LE RE EF GÂ Nİ MA BAK

MASAZ..... RÛ HUM DA YA NAN Â TE Şİ Nİ

RÂ Nİ MA BAK MASAZ..... CÂ NİM YE LE LEL Lİ

LE LE LE LEL Lİ Mİ RİM TE RE LE LEL LEL Lİ AH

AH Â TE Şİ Nİ RÂ Nİ MA BAK

MASAZ..... HİÇ SÖN ME YE CEK AŞ KI MA İ

MÂ Nİ MA BAK MASAZ..... AĞ LAT MA DA YAK

HÂ Lİ PE Rİ ŞÂ Nİ MA BAK MASAZ.....

CÂ NİM YE LE LEL Lİ LE LE LEL Lİ Mİ RİM TE RE LE LEL LEL

Beste 11

28
Lİ AH AH HÂ Lİ PE Rİ

31
ŞÂ Nİ MA BAK MASAZ..... YAŞ LAR A KA RAK

34
BEL Kİ U ÇAR ZER RE Sİ AŞ KİNSAZ.....

37
Â TEŞ LE YA ŞAR YAŞ LA DE ĞİL YÂ RE Sİ AŞ

40
KİNSAZ..... CÂ NİM YE LE LEL Lİ LE LE LEL Lİ

43
Mİ RİM TE RE LEL LEL LEL Lİ AH AH

46
YAŞ LA DE ĞİL YÂ RE Sİ AŞ KİN

*Yak sînemi âteşlere efgânıma bakma
Rûhumda yanan âteş-i nirânıma bakma
Hiç sönmeyecek aşkıma imânıma bakma
Ağlatmada yok hâl-i perişânıma bakma
Yaşlar akarak belki uçar zerresi aşkın
Âteşle yaşar yaşla değil yâresi aşkın*

Beste 11a

GERDÂNİYE İLÂHİ

Usûl: Sofyan

Ârif olur dervîş olan

Güfte: Ahmed Yardım
Beste: Bekir Sıdkı Sezgin
(1.7.1936-10.9.1996)

§

Â RÎF O LUR DER VÎ ŞO LAN ZÂ RÎ FO LUR DER VÎ ŞO LAN
GÖZ LE RİN DE YOK DURPER DE BA ŞI GIR MIZ İİÇ BİR DER DE
A GİR O LUR DER VÎ ŞO LAN SA GİR O LUR DER VÎ ŞO LAN

5

EL HÂ Sİ Lİ HER ŞE YO LUR MEVLÂ Sİ NA VÂ Sİ LO LUR
YÜ CE MEVLÂ DE YU DE YU GEZER YÜ RÜR O HER YER DE
EL SİZ BEL SİZ DİL Sİ ZO LUR HA KÎ KAT RA İİ Nİ BU LAN

9

AL LAH AL LAH YÂ AL LAH HAKLÂ İ LÂ İİ İL LÂL LAH

§

Ârif olur dervîş olan
Zarîf olur dervîş olan
El hâsılı herşey olur
Mevlâsına vâsıl olur

Gözlerinde yokdur perde
Başı girmez hiç bir derde
Yüce Mevlâ deyu deyu
Gezer yürür o her yerde

Mangır için lokma için
Mintan ceket hırka için
Şu dünyâda bir cân için
Çekmez elem dervîş olan

Ağır olur dervîş olan
Sağır olur dervîş olan
Elsiz belsiz dilsiz olur
Hakikat râhını bulan

Beste 13

HİCAZ DÛRAK

Usûl: Durak Eyferi Güfte: Molla Câmî Beste: Bekir Sıdkı Sezgin
Ben bîlmez idim gizli ayân hep sen imişsin (1.7.1936-10.9.1996)

1 DOST BEN BİLMEZ İ DİM

3 GİZLİ A A YÂN

4 HEP SEN İ MİŞ SİN

5 TEN Â LER İHR DE BU YÜ NÜ CÂN BİL

6 LAR DİM DA Kİ Nİ Cİ Nİ Cİ HÂN HÂN

7 HEP HEP SEN SEN İ İ MİŞ MİŞ SİN SİN

8 SEN DEN BU Cİ HÂN

9 İÇ RE Nİ ŞÂ ŞÂN

10 İS TER İ DİM BEN

Beste 14

Usûl: Nim Sofyan

HİCAZ İLÂHİ

Ben bu yolu bilmez idim

Güfte: Yûnus Emre Hz.
Beste: Bekir Sıdkı Sezgin
(1.7.1936-10.9.1996)

§

BEN BU YO LU' BİL ME Zİ DİM BEN BU YO LU BİL ME Zİ DİM
AŞK O DU NA YAN MAYAN LAR AŞK O DU NA YAN MAYAN LAR
BU AŞK BA NA BİR DÜ Şİ Dİ BU AŞK BA NA BİR DÜ Şİ Dİ

9

AŞK GÖNLÜ ME DÜŞ DÜ Gİ DER AŞK GÖNLÜ ME DÜŞ DÜ Gİ DER
Ö LE CE ÇİN SAN MAYAN LAR Ö LE CE ÇİN SAN MAYAN LAR
HAK MÜYES SER KİL Mİ Şİ Dİ HAK MÜYES SER KİL Mİ Şİ Dİ

17

AŞK E LİN DEN DERT Lİ YÜ REK AŞK E LİN DEN DERT Lİ YÜ REK
GÖZ ZA ÇIP U YAN MAYAN LAR GÖZ A ÇIP U YAN MAYAN LAR
DER VİŞ YU NUS BİR KU Şİ Dİ DER VİŞ YU NUS BİR KU Şİ Dİ

25

KAY NA YU BEN TAŞ TI Gİ DER KAY NA YU BEN TAŞ TI Gİ DER
ŞÖY LE GAF LET BAS TI Gİ DER ŞÖY LE GAF LET BAS TI Gİ DER
HAL Kİ ÇİN DE UÇ TU Gİ DER HAL Kİ ÇİN DE UÇ TU Gİ DER

33

ALLAH AL LAH İL LÂL LAH ALLAH AL LAH İL LÂL LAH §

Ben bu yolu bilmez idim
Aşk gönlüme düştü gider
Aşk elinden dertli yürek
Kaynayı ben taşı gider

Aşk oduna yanmayanlar
Öleceğin sanmayanlar
Göz açıp uyanmayanlar
Şöyle gaffet bastı gider

Bu aşk bana bir düş idi
Hak müyesser kılmış idi
Derviş Yûnus bir kuş idi
Halk içinde uçu gider

Beste 15

Usûl: Devr-i Hindî

HİCAZ İLÂHİ

Ey gönül her ne dîlersen

Güfte: İ.Hakkı Erzûrûmî Hz.
Beste: Bekir Sıdkı Sezgin
(1.7.1936-10.9.1996)

§

EY GÖNÜL HER NE Dİ LER SEN SEN DE İS TE SEN DE BUL ALLAH
HAK KI HAK DAN GÂ FİL OL MA HÂ ZİROL EY LE HU ZÜR ALLAH

5

EY GÖNÜL HER NE Dİ LER SEN SEN DE İS TE SEN DE BUL ALLAH
HAK KI HAK DAN GÂ FİL OL MA HÂ ZİROL EY LE HU ZÜR ALLAH

9

GER SA Â DET MEN Dİ SEN KEN DİN DEBUL OL DOS TA YOL AL LAH
DİL NAZAR GÂ HI HÜ DÂ DIR SAF KIL KİM DO LA NÜR AL LAH

13

GER SA Â DET MEN Dİ SEN KEN DİN DEBUL OL DOS TA YOL AL LAH
DİL NA ZÂR GÂ HI HÜ DÂ DIR SAF KIL KİM DO LA NÜR AL LAH

17

BÂ Bİ HAY RET DE HU ZÜ RI HAZ RE TE EY LE DU HÜL AL LAH
ŞAH DAMAR LAR DAN YA KIN DIR HAK SA NA SEN OL MA DÜR AL LAH

21

BÂ Bİ HAY RET DE HU ZÜ RI HAZ RE TE EY LE DU HÜL AL LAH
ŞAH DAMAR LAR DAN YA KIN DIR HAK SA NA SEN OL MA DÜR AL LAH

25

MÂ Sİ VÂ DAN FÂ RİĞ OL AŞ KİN DE MİN DEN PÜR DE MOL ALLAH
VEH MÜ FEH Mİ FİK Rİ KOY DAL HAY RE TE OL PÜR SÜ RÜR ALLAH

29

MÂ Sİ VÂ DAN FÂ RİĞ OL AŞ KİN DE MİN DEN PÜR DE MOL ALLAH
VEH MÜ FEH Mİ FİK Rİ KOY DAL HAY RE TE OL PÜR SÜ RÜR

Beste 16

33

HÂ ZI RI HÂK OL HU ZÛR ET GÂ FİL OL MA HER ZA MAN AL LAH

37

HÂ ZI RI HÂK OL HU ZÛR ET GÂ FİL OL MA HER ZA MAN

*Ey gönül her ne diler sen sende iste sende bul
 Ger saâdet-mend isen kendinde bul ol dostu yol
 Bâb-ı hayrette huzûr-ı hazrete eyle duhûl
 Mâsivâdan fâriğ ol aşkın deminden pür-dem ol
 Hâzır-ı Hak, ol huzûr et gâfil olma her zeman*

*Hakkı Hak'dan gâfil olma hazır ol eyle huzûr
 Dil nazargâh-ı Hudâdır sâf kıl kim dola nûr
 Şahdamarlardan yakındır Hak sana sen olma dîr
 Vehm ü fehîm ü fikri koy dal hayrete ol pür-sürûr
 Hâzır-ı Hak ol huzûr et gâfil olma her zeman*

Beste 16a

Usûl: Değişmeli

HİCAZ İLÂHİ

Hak'dan inen şerbeti içtik

Güfte: Yûnus Emre Hz.
Beste: Bekir Sıdkı Sezgin
(1.7.1936-10.9.1996)

HAK DAN İ NEN ŞER BE Tİ İÇ DİK İÇ DİK EL HAM DÜ LİL LAH AL LAH

5 DÜ LİL LAH AL LAH ŞOL KUD RET DE Nİ Zİ Nİ GEÇ DİK GEÇ DİKEL HAM

9 DÜ LİL LAH ALLAH DÜ LİL LAH KURU İ DİK YAŞ OL DUK

13 A YA Ğİ DİK BAŞ OL DUK KANATLAN DİKKÜŞ OL DUK UÇ DUK

17 UÇ DUKEL HAM DÜ LİL LAH ALLAH UÇ DUKEL HAM DÜ LİL LAH

Hak'dan inen şerbeti içtik Elhamdülillah
Şol kudret denizini geçdik Elhamdülillah
Kuru idik yaş olduk ayağ idik baş olduk
Kanatlandık kuş olduk uçduk Elhamdülillah

Beste 17

Usûl: Düyek

HİCAZ İLÂHİ

Hudâ Rabbim nebim

Güfte: İ.Hakkı Erzurûmî Hz.
Beste: Bekir Sıdkı Sezgin
(1.7.1936-10.9.1996)

HUDÂ RAB BİM NEBİM HAK KA MUHAM MED DİR RA SÛ LUL LAH

5 Hİ DÂ RAB BİM NE BİM İHAK KA MUHAM MED DİR RA SÛ LUL LAH

9 HEMİS LÂM Dİ Nİ DİR Dİ NİM Kİ TÂ BİM DİR KE LÂ MUL LAH

13 HEMİS LÂM Dİ Nİ DİR Dİ NİM Kİ TÂ BİM DİR KELÂ MUL LAH

17 CE MÎ İ EN Bİ YÂ NİN EV VE Lİ DİR İLAZ RE Tİ Â DEM

21 CE MÎ İ EN Bİ YÂ NİN EV VE Lİ DİR HAZ RE Tİ Â DEM

25 KA MÛ DAN EF DA LÛ Â HİR MUHAM MED DİR HÂ Bİ BUL LAH

29 KA MÛ DAN EF DA LÛ Â HİR MUHAM MED DİR İLA Bİ BUL LAH

33 RASÛ LUL LAH İLA Bİ BUL LAH ŞE FÂ AT YA RASÛ LUL LAH

Beste 18

Usûl: Sofyan

HİCAZ İLÂHİ
İsm-i Sübhân virdin mi var

Güfte: Yûnus Emre Hz.
Beste: Bekir Sıdkı Sezgin
(1.7.1936-10.9.1996)

§

İS Mİ SÜB HÂN VİR DİN Mİ VAR BAH ÇE LER DE YUR DUN MU VAR
Bİ Lİ RİM Â ŞİK SIN GÜ LE SE NİN HÂ LİN DEN KİM Bİ LE
YÜ NUS VÜ CÜ DUM PAK DER KEN Cİ HÂNDÂ MİS LİN YOK DER KEN

5

BEN Cİ LE YİN DER DİN Mİ VAR GARİB GA RİB ÖT ME BÜL BÜL
BAH ÇE LER DE Bİ ZİM GÜ LE DO LA ŞİP DİL AT MA BÜL BÜL
SE HERVAK Tİ HAKHAK DER KEN Bİ Zİ DE U NUT MA BÜL BÜL

9

HAKLÂ İ LÂ HE İL LÂL LAH HAK LÂ İ LÂ HE İL LÂL LAH

§

İsm-i Sübhân virdin mi var
Bahçelerde yurdun mu var
Bencileyin derdin mi var
Garib garib ötme bülbül

Bilirim âşıksın güle
Senin halinden kim bile
Bahçelerde bizim güle
Dolaşıp dıl atma bülbül

Yûnus vücûdun pâk derken
Cihânda mislim yok derken
Seher vakti Hak Hak derken
Bizi de unutma bülbül

Beste 19

Usûl: Nim Sofyan

HİCAZ İLÂHİ

Mevlâm sana ersem diye

Güfte: Ali Ulvi Kurucu
Beste: Bekir Sıdkı Sezgin
(1.7.1936-10.9.1996)

MEV LÂM SA NA ER SEM Dİ YE MEV LÂM SA NA ER SEM Dİ YE
DER DİN LE AG LAR İN LE RİM DER DİN LE AG LAR İN LE RİM
KEV Nİ TE MÂ ŞA EY LE RİM KEV Nİ TE MÂ ŞA EY LE RİM

5

AŞ KA DÜ ŞEN PER VÂ NE YİM AŞ KA DÜ ŞEN PER VÂ NE YİM
AR ŞA ÇI KAR E NİN LE RİM AR ŞA ÇI KAR E NİN LE RİM
NE VÂ YI AŞ KI SÖY LE RİM NE VÂ YI AŞ KI SÖY LE RİM

9

CE MÂ Lİ Nİ GÖR SEM Dİ YE CE MÂ Lİ Nİ GÖR SEM Dİ YE
BÜL BÜL ŞA KIR BEN DİN LE RİM BÜL BÜL ŞA KIR BEN DİN LE RİM
SEN SİZ Cİ HÂ Nİ NEY LE RİM SEN SİZ Cİ HÂ Nİ NEY LE RİM

13

AŞ KA DÜ ŞEN PER VÂ NE YİM AŞ KA DÜ ŞEN PER VÂ NE YİM
AŞ KA DÜ ŞEN PER VÂ NE YİM AŞ KA DÜ ŞEN PER VÂ NE YİM
AŞ KA DÜ ŞEN PER VÂ NE YİM AŞ KA DÜ ŞEN PER VÂ NE YİM

Mevlâm sana ersem diye
Aşka düşen pervâneyim
Cemâlini görsem diye
Aşka düşen pervâneyim

Derdinle ağlar inferim
Arşa çıkar eninlerim
Bülbül şakır ben dinlerim
Aşka düşen pervâneyim

Göz yaşlarım durmaz taşar
Seller gibi çağlar coşar
Vuslat ümidiyle yaşar
Aşka düşer pervâneyim

Kevn'i temâşâ eylerim
Nevây-ı aşkı söylerim
Sensiz cihânı neylerim
Aşka düşen pervâneyim

Beste 20

Usûl: Sofyan

HİCAZ İLÂHÎ

Susuzluktan kavruktan

Güfte: Vedîa Dereoğlu
Beste: Bekir Sıdkı Sezgin
(1.7.1936-10.9.1996)

SUSUZ LUK DAN KAVRULMA DAN SUYUN KAD RI Bİ Lİ NİR Mİ

Bİ Lİ NİR Mİ AL LAHAL LAH İHAS RETİN LE KAH ROLMA DAN

DOST BAĞ RI NA E Rİ LİR Mİ E Rİ LİR Mİ AL LAHAL LAH

HAKET Tİ ĞİN Çİ LE LER DE İS YANLA RIN SAY MAYA BAK

SAY MA YA BAK AL LAHAL LAH AC ZİN İD RAK ET MEDİK CE

İN CE SIR LAR SE Zİ LİR Mİ SE Zİ LİR Mİ AL LAHAL LAH

KAR ŞI LİK SİZ LÜ TUF LA RI ÖL ÇE BİL MEK Kİ MİN HAD

Dİ KİMİN HAD Dİ AL LAHAL LAH Şİ KÂ YE Tİ Bİ TİR ME DEN

ŞÜK RE ME CÂL VE Rİ LİR Mİ VE Rİ LİR Mİ MEDEDAL LAH

Beste 21

Usûl: Düyek

HİCAZ ŞARKI
Ben seni ellere verdim vereli

Güfte: R.Tevfik Bölükbaşı
Beste: Bekir Sıdkı Sezgin
(1.7.1936-10.9.1996)

BEN SE Nİ EL LE RE VER DİM VE RE LİSAZ.....

5
GİT Tİ ĞİN VOL LA RA BAKAR AĞ LA RİMSAZ.....

9
SÂ Zİ MA SON TE Lİ GER DİM GE RE LİSAZ.....

13
AY RI LİK SE Sİ Nİ ÇALAR AĞ LA RİMSAZ.....

17
TÂ Lİ İM O LUN CA ZÜL FÜN DEN KA RASAZ.....

21
UĞ RA DI AŞ KI MIZ BİR KEM NA ZA RASAZ.....

25
ÇI KAR DİM GÖN LÜ MÜ ŞİM Dİ PA ZA RASAZ.....

29
ES Kİ BİR MAL Gİ Bİ SATAR AĞ LA RİMSAZ.....

Beste 22

33 (Serbest)

BU SA ZİM AŞ KIN LA DAĞ LAN MIŞ Dİ YESAZ.....

34

YIL LAR CA ĞS TÜN DE AG LAN MIŞ Dİ YESAZ.....

35

SA ÇIN DAN KOP MUŞ DA BAĞ LAN MIŞ Dİ YESAZ.....

36

ŞİM Dİ BEN ON LA RI TARAR AG LA RİM

Ben seni ellere verdim vereli
Gittiğin yollara bakar ağlarım
Sazıma son teli gerdim gereği
Ayrılık sesini çalar ağlarım

Talihim olunca zülfünden kara
Uğradı aşkımız bir kem nazara
Çıkardım gönlümü şimdi pazara
Eski bir mal gibi satar ağlarım

Bu sazım aşkımla bağlanmış diye
Yıllarca üstünde ağlanmış diye
Saçından kopmuş da bağlanmış diye
Şimdi ben onları tarar ağlarım

Beste 22a

Usûl: Curcuna

HİCAZ ŞARKI

Bütün sözler yarım kalmış

Güfte: Ümit Güreşman
Beste: Bekir Sıdkı Sezgin
(1.7.1936-10.9.1996)

Bİ TÜN SÖZ LER YA RIM KAL MIŞ TE BES SÜM YOK

4 DUDAK LAR DASAZ..... DUDAK LAR DASAZ.....

8 BAHAR BİT MİŞ Ö MÜR GEÇ MİŞ HAYÂL LER HEY

11 U ZAK LAR DASAZ..... BAHAR BİT MİŞ

14 Ö MÜR GEÇ MİŞ HAYÂL LER HEY U ZAK LAR DASAZ.....

18 Ü MİT SİZ LİK VE FÂ SİZ LİK NE DİR BİL MEMİ

21 Dİ YOR SAM DASAZ..... SA FÂ BUL MAK

24 NE ZOR ŞEV MİŞ MUHAB BET SİZ KUCAKLAR DASAZ.....

Bütün sözler yarım kalmış tebessüm yok dudaklarda
Bahar bitmiş ömür geçmiş hayâller hep uzaklarda
Ümitsizlik vefâsızlık nedir bilmem diyorsam da
Safâ bulmak ne zor şeymiş muhabbetsiz kucaklarda
Bahar bitmiş ömür geçmiş hayâller hep uzaklarda

Beste 23

HİCAZ YÜRÜK SEMÂİ Beste: Bekir Sıdkı Sezgin
Usûl: Yürük Semâî Yok dîlde tehammül elemi firkate artık (1.7.1936-10.9.1996)

(1.7.1936-10.9.1996)

Beste 24

Usûl: Aksak

HİCAZKÂR ŞARKI

Arıyor kaç senedir yâr-i dîl-ârâyı gönül

Güfte: Reşat Özpırınçcı

Beste: Bekir Sıdkı Sezgin

(1.7.1936-10.9.1996)

A RI YOR KAÇ SE NE DİR YÂ Rİ Dİ LÂ RÂ

YI GÖ NÜL YI GÖ NÜLSAZ..... ÇÖ ZE MEZ KAÇ

SE NE DİR HİC Rİ MU AM MÂ YI GÖ NÜLSAZ.....

..... ÇÖ ZE MEZ KAÇ SE NE DİR HİC Rİ MU AM MÂ

YI GÖ NÜLSAZ..... ÇE Kİ YOR KAÇ SE NE DİR BU

KA RA SEV DÂ YI GÖ NÜLSAZ..... GÖ RE MEZ KAÇ

SE NE DİR SEV Gİ Lİ CÂ NÂ Nİ GÖ NÜLSAZ.....

Arıyor kaç senedir yâr-ı dîl-ârâyı gönül
Çözemez kaç senedir hicr-i muammâyı gönül
Çekiyor kaç senedir kara sevdâyı gönül
Göremez kaç senedir sevgili cânânı gönül
Çözemez kaç senedir hicr-i muammâyı gönül

Beste 25

Güfte: Ali Ulvi Kurucu
Beste: Bekir Sıdkı Sezgin

HİCAZKÂR ŞARKI
Hicranla sönen demleri yâd ettiren âhın (1.7.1936-10.9.1996)

Usûl: Aksak

HİC RÂN LA SÖNEN DEM LE Rİ YÂ DET TİREN Â HİNSAZ.....

HİC RÂN LA SÖNEN DEM LE Rİ YÂ DET TİREN Â HİNSAZ.....

RÛ HUM DA YA NAR HAS RE Tİ HÂ LÂ O SA BA
EN TAT LI VE EN HİS Lİ Şİ İR LER DU YU LUR

HİNSAZ..... RÛ HUM DA YA NAR HAS RE Tİ HÂ
DU EN TAT LI VE EN HİS Lİ Şİ İR

LÂ O SA BA HİNSAZ..... BEN SEN DE A ÇAN
LER DU YU LUR

BİR Çİ ÇEK OL SAM NE O LUR DUSAZ.....

BEN SEN DE A ÇAN BİR Çİ ÇEK OL SAM NE O LUR DUSAZ.....

Hicranla sönen demleri yâd ettiren âhın
Rûhumda yanar hasreti hâlâ o sabâhın
Ben sende açan bir çiçek olsam ne olurdu
En tatlı ve en hisli şiirler duyulurdu

Beste 26

Güfte: Fuzûlî

HİSARBÜSELİK YÜRÜK SEMÂİ Beste: B. Sıdkı Sezgin

Usûl: Yürük Semâî *Ah eylediğim serv-i hırâmânın içindir* (1.7.1936-10.9.1996)

MEF LE Dİ GİM SER Vİ Hİ RÂ MÂ NİN İ ÇİN DİRSAZ.....

5 KANAĞ LA DI GİM GON CA İ HAN DÂ NİN İ ÇİN DİRSAZ.....

9 TER DİL Lİ TENE NEN TER DİL Lİ TE NENEN NÂ TE NE DİR NEYSAZ.....

13 TER DİL Lİ TER DİL Lİ TER DİL Lİ TENE NEN NA TE NE DİR NEYSAZ.....

17 KANAĞ LA DI GİM GON CA İ HAN DÂ NİN İ ÇİN DİRSAZ.....
Â ŞÜF TE Lİ GİM ZÜL Fİ PE Rİ ŞÂ NİN İ ÇİN DİR

21 SERGEŞ TE Lİ GİM KÂ KÜ Lİ MİŞ Kİ NİN U CUN DANSAZ.....

25 Â ŞÜF TE Lİ GİM ZÜL Fİ PE Rİ ŞÂ NİN İ ÇİN DİRSAZ.....

*Ah eylediğim serv-i hırâmânın içindir
Kan ağladığım goncâ-i handânın içindir
Sergeşteliğim kâkül-i müşkînin ucundan
Âşüfeliğim zülf-i perîşânın içindir*

Beste 27

Usûl: Aksak

HÜSEYİNİ AŞÎRÂN ŞARKI

Bana bir atf-ı nazâr eyle ki ihsân göreyim

Güfte: Reşat Özpırınçcı

Beste: Bekir Sıdkı Sezgin

(1.7.1936-10.9.1996)

BA NA BİR AT FI NA ZAR EY LE Kİ İH SÂN

GÖ RE YİMSAZ..... GÖ RE YİMSAZ..... BA NA GÜL ÇEH VE RE YİM CÂ

RE Sİ GÜL MİH Rİ Dİ RAH SÂN GÖ RE YİMSAZ.....
NI Mİ TEK CÂ NI MA CÂ NÂN GÖ RE YİM

..... BA NA GÜL ÇEH RE Sİ GÜL MİH Rİ Dİ RAH SÂN
VE RE YİM CÂ NI Mİ TEK CÂ NI MA CÂ NÂN

O LA YİMSAZ..... SA NA BEN KUL O LA YİM
O LA YİM

LUT Fİ LE SUL TÂN GÖ RE YİMSAZ..... SA NA BEN KUL

O LA YİM LUT Fİ LE SUL TÂN GÖ RE YİMSAZ.....

Bana bir atf-ı nazâr eyle ki ihsân göreyim
Bana gül çehresi gül mihir-i dırahşân göreyim
Sana ben kul olayım lutf ile sultân göreyim
Vereyim cânımı tek cânıma cânân göreyim

Beste 28

Usûl: Düyek Güfte: Nedim
HÜSEYİNİ ŞARKI Beste: Bekir Sıdkı Sezgin
Aşka düştüm cân ü dil müft-i civânân oldu (1.7.1936-10.9.1996)

AŞ KADÜŞ TÛM CÂ N' DİL MÜF

5 Tİ Cİ VÂ NÂN OL DU HEPSAZ..... HEPSAZ.....

10 SAB RÛ TÂ KAT MAS RA FI CÂ CÛM LE SİN DEN NEY LEYİM KÂ

14 Kİ GİRİ BÂN OL OL DU HEPSAZ..... HEPSAZ..... FİR PE Şİ MÂN

19 LEB LERİN DEN Sİ NESİN DEN BÜ SELER

24 ET MİŞ Dİ VÂ'DSAZ..... VÂ'DSAZ..... HEP

*Aşka düştüm cân ü dil müft-i civânân oldu hep
 Sabr ü tâkat masraf-ı çâk-i giribân oldu hep
 Leblerinden sinelerinden bûseler va'd etmişdi hep
 Cümlesinden neyleyim kâfir peşimân oldu hep*

Beste 29

HÜSEYİNİ ŞARKI

Usûl: Müsemmen Bâğ-ı dehrin hem hazânın hem bahârın Güfte: Nâbi
Beste: B. Sıtkı Sezgin
(1.7.1936-10,9,1996)

BÂ GİDEH RİN HEM HA ZÂ NİN HEM BA HÂ RİN GÖR MÜ ŞÜZSAZ....

5 BÂ GİDEH RİN HEM HA ZÂ NİN HEM BA HÂ RİN GÖR MÜ ŞÜZSAZ.....

9 BİZ NE ŞÂ TIN DA GA MİN DA RÛ Zİ GÂ RİN GÖR MÜ ŞÜZSAZ.....
BİZ HE ZÂ RÂN MES Tİ MAĞ RÛ RÛN HU MÂ RİN GÖR MÜ ŞÜZ

13 BİZ NE ŞÂ TIN DA GA MİN DA RÛ Zİ GÂ RİN GÖR MÜ ŞÜZSAZ.....
BİZ HE ZÂ RÂN MES Tİ MAĞ RÛ RÛN HU MÂ RİN GÖR MÜ ŞÜZ

17 ÇOK DAMAĞ RÛR OL MA KİM MEY HÂ NE İ İK BÂL DESAZ.....

21 ÇOK DA MAĞ RÛR OL MA KİM MEY HÂ NE İ İK BÂL DESAZ.....

Bâğ-ı dehrin hem hazânın hem bahârın görmüşüz
Biz neşâtında gamında rûzigârın görmüşüz
Çok da mağrûr olma kim meyhâne-i ikbâlde
Biz hezâran mest-i mağrûrun humârin görmüşüz

Beste 30

Usûf: Curcuna

HÜSEYİNİ ŞARKI
Sular çağlar öter kuşlar şakır gülşen

Güfte: Ali Ulvi Kurucu
Beste: Bekir Sıdkı Sezgin
(1.7.1936-10.9.1996)

SULAR ÇAĞ LAR ÖTER KUŞ LAR ŞAKIR GÜL

ŞEN DE BÜL BÜL LERSAZ..... LERSAZ.....

HAAZAN SIZ BİR BA HÂ RIN NEŞ E SİN DEN

GAŞ YOLUR GÜL LERSAZ..... LERSAZ.....

HAYÂ LİMİYAN DIAL LÂ HİM NE Â LEM Dİ

O Â LEM LERSAZ..... O Â LEM LERSAZ.....

YE ŞİL GÜL ŞEN LERİN UF KUN DAMES UD

OL. DUĞUM DEM LERSAZ..... LER

Sular çağlar öter kuşlar şakır gülşende bülbüller
Hazansız bir bahârın neş'esinden gasyolur güller
Hayâlim yandı Allah'ım ne âlemdi o âlemler
Yeşil gülşenlerin ufkunda mes'ud olduğum demler

Beste 31

Usûl: Nim Sofyan

HÜZZÂM İLÂHÎ
Yönelelim Allâh'a Veysel Karânî gibi

Güfte: Ahmet Arıtürk
Beste: Bekir Sıdkı Sezgin
(1.7.1936-10.9.1996)

YÖ NE LE LİM AL LA İLA VEYSEL KARA Nİ Gİ Bİ
OL MA YIP NEF SE KÖ LE AG LA YALIM GEL İİE İE
A BID BO ŞA DÜN YA YI TERKET BUMÂ Sİ VÂ YI

9 GELİNDÜ SE LİM RÂ İLA VEYSEL KARA Nİ Gİ Bİ
AŞ KI MU HAM ME Dİ LE VEYSEL KARA Nİ Gİ Bİ
A RA YA LİM MEV LÂ YI VEYSEL KARA Nİ Gİ Bİ

17 ALLAH AL LAHİ ALLAHİ AL LAHİ HAKLÂ İ LÂ İİE İL LÂL LAHİ

Yönelelim Allâh'a Veysel Karânî gibi
Gelin düşelim râhâ Veysel Karânî gibi
Olmayıp nefse köle ağlayalım gel hele
Aşk-ı Muhammed ile Veysel Karânî gibi
Gönül günahdan pâk ol iki gözüm ırmak ol
Muhammede müştâk ol Veysel Karânî gibi
Âbîd boşa dünyayı terket bu mâsivâyı
Arayalım mevlâı Veysel Karânî gibi

Beste 32

Usûl: Düyek

HÜZZÂM İLÂHİ
Hak eğer yardım murâd eylerse

Güfte: Nûri Baş
Beste: Bekir Sıdkı Sezgin
(1.7.1936-10.9.1996)

HAK EĞER YAR DIM MURÂD EY LER SE BİZ Â CİZ LE RE

5 YOL A ÇAR KALB DEN TAZAR RÛ LUT FEDER HER BİR E RE

9 HAK İ ÇİN AG LAR SA HER KİM ŞÜB HE SİZ AL GEL E GER AR ZÜ E DER SEN SEN DE AY NEN

12 LAH Bİ LİR AŞ KI HAK DAN Sİ NE Sİ ZÂN MER HA MET NER DE BİR AG LAR GÖ RÜR SEN

15 OL SA BİR KUL YÜK SE LİR ALLAH AL LAH AG LA VAN LAR MER HA MET ET

18 MUT LA KA BİR GÜN GELİR MES RÜR O LUR KİM ÜMİD KES

22 MEZ SE HAK DAN ŞÜB HESİZ NUS RET BU LUR YÜK SE LİR

Hak eğer yardım murâd eylerse biz âcizlere
Yol açar kalbden tazarrû lutfeder her bir ere
Hak için ağlarsa her kim şübhesiz Allah bilir
Aşk-ı Hak'dan sine-süzân olsa bir kul yükselir
Ağlayanlar mutlaka bir gün gelir mesrûr olur
Kim ümid kesmezse Hakk'dan şübhesiz nusret bulur
Gel eğer arzû edersen sen de aynen merhamet
Nerde bir ağlar görürsen merhamet et merhamet

Beste 33

Usûl: Aksak

HÜZZÂM ŞARKI
Dilerim bûse olup kalmayı her an

Güfte: Fâzıl Ahmet Aykaç
Beste: Bekir Sıdkı Sezgin
(1.7.1936-10.9.1996)

Dİ LE RİM Bİ SE O LUP KAL MA YI HER AN

DU DA GIN DASAZ..... DASAZ.....

..... YA ŞAMAK İS TE Yİ ŞİM ÖL MEKİ ÇİN DİR

KU CA ĞIN DASAZ..... KU CA ĞIN DASAZ.....

..... ŞU FE LÂ KET DO LU ÖM RİN BU KA DAR GAM

LI ÇA ĞIN DASAZ..... DA

Dilerim bûse olup kalmayı her an dudağında
Yaşamak isteyişim ölmek içindir kucağında
Şu felâket dolu ömrün bu kadar gamlı çağında
Yaşamak isteyişim ölmek içindir kucağında

Beste 34

Usûl: Aksak

HÜZZÂM ŞARKI
Diyemem sen yok iken ağlıyorum

Beste
Bekir Sıdkı Sezgin
(1.7.1936-10.9.1996)

Dİ YE MEM SEN YOK İ KEN AĞ LI YO RUM

AĞ LI YO RUMSAZ..... SE Nİ GÖR DÜK CE NE DEN

AĞ LI YO RUM AĞ LI YO RUMSAZ..... BEZ MİAYŞ

DE DA Hİ EY GÜ Lİ TER EY GÜ Lİ TERSAZ.....

.... SEN GÜLER KEN Yİ NE BEN AĞ LI YORUM

AĞ LI YO RUMSAZ..... SE Nİ GÖR SEM BU LA MAM

SÖY LE YE ÇEK SÖY LE YE ÇEKSAZ..... BU TE HAS SÜR

BE Nİ MAH VEY LE YE ÇEK EY LE YE ÇEKSAZ.....

Beste 35

25
..... GÖR MEDEN SAK LI YO RUM BİN Dİ YE ÇEK

28
BİN Dİ YE ÇEKSAZ..... Bİ Rİ Nİ SÖY LE ME DEN

31
AĞ LI YO RUM AĞ LI YO RUMSAZ..... SEN GÜLER KEN

34
Yİ NE BEN AĞ LI YO RUM AĞ LI YO RUM

*Diyemem sen yok iken ağlıyorum
Seni gördükçe neden ağlıyorum
Bezın-i ays de dahî ey gül-i ter
Sen gülerken yine ben ağlıyorum*

*Seni görsem bulamam söyleyecek
Bu tehassür beni mahv eyleyecek
Görmeden saklıyorum bin diyecek
Birini söylemeden ağlıyorum*

Beste 35a

Usûf: Aksak

HÜZZAM ŞARKI
Herkes sana gönlüm gibi bir bende midir

Güfte: Ümit Gürelman

Beste: B. Sıdkı Sezgin

(1936 - 11.9.1996)

HİER KES SA NA GÖN LÜM Gİ Bİ BİR BEN DE Mİ DİR

OF OF BEN DE Mİ DİR

VAY SAZ

SEN YOK SAN E GER SÖY LE BU CÂN OF OF
ÖM RÜN YA ŞA TAN SİR RI A CEB OF OF

OF OF TEN DE Mİ DİR VAY VAY
SEN DE Mİ DİR VAY VAY

TEN DE Mİ DİR VAY VAY SAZ

İHAS RET YAŞA DIMİ SEV GİYE YIL LAR YILI BEN OF

OF YIL LAR YI LI BEN OF SAZ

Beste 36

Usûl: Aksak

HÜZZAM ŞARKI
Sonbahârın bizi daldırdığı rû'yâ geçici

Güfte: Mehmed Çınarlı

Beste: B. Sıdkı Sezgin

(1.7.1936 - 10.9.1996)

SON BAHÂ RIN Bİ Zİ DAL DIR DI Ğİ Rû YÂ

GE Çİ CİSAZ..... GE Çİ CİSAZ.....

SA RA RAN DAL LA RI NIN ÇİZ Dİ Ğİ DÜN YÂ
O I ŞIK KAY NA Ğİ GÖZ LER DE Kİ MÂ NÂ

GE Çİ CİSAZ..... SA RA RAN DAL LA RI NIN ÇİZ

Dİ Ğİ DÜN YÂ GE Çİ CİSAZ.....

..... EL LERİN BÖY LE SO KUL GAN NE FE SİN BÖY

LE YA KINSAZ..... BA NA DÜN YÂ LA RI VÂ DET

SE DE İÇ DEN BA KI ŞINSAZ.....

Sonbahârın bizi daldırdığı rû'yâ geçici
Sararan dallarının çizdiği dünyâ geçici
Ellerin böyle sokulgan nefesin böyle yakın

Bana dünyâları vâ'detse de içden bakışın
O ıstık kaynağı gözlerdeki mânâ geçici
Sararan dallarının çizdiği dünyâ geçici

Beste 37

Usûl: Aksak

KÜRDİLİHİCAZKÂR ŞARKI

Misaldır dîlde dünyânın bu hâlî

Beste

Bekir Sıdkı Sezgin

(1.7.1936-10.9.1996)

MİSÂL DİR DİL DEDÜN YÂ NİN BU HÂ LİSAZ.....

5 MİSÂL DİR DİL DEDÜN YÂ NİN BU HÂ LİSAZ.....

9 CÜDÂ EY LER Nİ CE EH Lİ VEFÂ YİSAZ.....
VE FÂ Sİ KİM SE YE YOK TUR Cİ HÂ NİN

13 CÜDÂ EY LER Nİ CE EH Lİ VEFÂ YİSAZ.....
VE FÂ Sİ KİM SE YE YOK TUR Cİ HÂ NİN

17 YİSAZ..... O LUR HER BİR SA FÂ NİN BİR
NİN

20 Mİ LÂ MELÂ LİSAZ..... NİN

Misaldır dîlde dünyânın bu hâlî
Cüddâ eyler nice cihl-i vefâyı
Olur her bir safânın bir melâlî
Vefâsı kimseye yoktur cihânın

Beste 38

Usûl: Düyek

MÂHÛR ÎLÂHÎ

Hüsn ile cânânlar içre cân-ı cânândır Üveys (1.7.1936-10.9.1996)

Güfte: F. Sultan Mehmed

Beste: Bekir Sıdkı Sezgin

HÜS Nİ LE CÂ NÂN LAR İÇ RE CÂ Nİ CÂ NÂN DIR Ü VEYS

5
ŞER BE Tİ LÂ LİY LE DİL DER Dİ NEDER MÂN DIR Ü VEYS
Nİ CE MÂ MÜR OL MA SUN DİL MÜL Kİ AD LÜ DÂD İ LE

9
ŞER BE Tİ LÂ LİY LE DİL DER Dİ NEDER MÂN DIR Ü VEYS
BUN CA YIL DIR KİM GÖ NÜL TAH TIN DASUL TAN DIR Ü VEYS

13
AĞ LAMAZ CÂN BÜL BÜ LÜ ŞİM DEN GE RÜ FER YÂD İ DÜP

17
BÂ GİDİL DE HÜS Nİ LE BİR VİR Dİ HAN DÂN DIR Ü VEYS

Hüsn ile cânânlar içre cân-ı cânândır Üveys
Şerbet-i lâliyle dîl-derdine dermandır Üveys
Ağlamaz cân-bülbülü şimden geru feryâd idüb
Bâğ-ı dîlde hüsn ile bir vird-i handândır Üveys
Nice mâ'mûr olmasun dîl-mülki adl ü dâd ile
Bunca yıldır kim gönül tahtında sultândır Üveys

Beste 39

MUHAYYER SÜNBÜLE
ÂYİN-İ ŞERİF

Güfte: Hz. Mevlânâ
Beste: Bekir Sıdkı Sezgin
(1.7.1936-10.9.1996)

Usûl: Devr-i Revân

1.SELÂM

AN HE ME GOF TİM LİK EN DER BE SİC
Bİ İ NÂ YÂ Tİ HU DÂ Hİ Çİ MU HİÇ

3 HEY Yİ HEY Yİ HEY RÂ NÂ Yİ MEN

5 HEY Yİ HEY Yİ HEY YÂR Zİ BÂ Yİ MEN

7 Bİ İ NÂ YÂ Tİ HA KÜ HA SÂ NI HÂK
GER ME LEK BÂ ŞED Sİ YÂ HES TEŞ VE RÂK

9 HEY Yİ HEY Yİ HEY RÂ NÂ Yİ MEN

11 HEY Yİ HEY Yİ HEY YÂR Zİ BÂ Yİ MEN

13 HEY RÂ NÂ Yİ MEN CÂ NI MEN

15 YÂR RÂ NÂ Yİ MEN HEY Yİ HEY HEY

17 YÂR YÂR CÂ NI MEN

Beste 40

19 MI RI MEN CĂ NI MEN

21 DOST Zİ BÂ Yİ MEN HEY

23 HEY SUL TÂ NI MEN HEY HEY

25 HEY HÛN KÂ RI MEN VAY

27 EY HU DÂ EY FAZ LI TÛ HÂ CET RE VÂ
İN KA DER İR ŞÂD TÛ BAH Şİ DE İ

29 CÂ NI MEN DOST Zİ BÂ Yİ

31 MEN HEY Yİ HEY HEY CÂ NI MEN

33 BÂ TU YÂ Dİ HİÇ KES NEB VED RE VÂ
TÂ BE DİN BES AY Bİ MÂ PÛ Şİ DE İ

35 Zİ BÂ Yİ MEN YÂR YÂR YÂR
Zİ BÂ Yİ MEN

37 CÂ NI MEN AH

Beste 40a

39 AH HEY HEY HEY HEY HEY

41 1. SUL TÂ NI MEN VAY VAY VAY

43 2. SUL TÂ NI MEN VAY VAY VAY

45 SAZ

47

49

51

Usûl: Evfer

2.SELÂM

53 AH KAT RE Î DÂ DÂ
AH KAT RE Î IL IL

55 NIŞ Kİ BAH Şİ Şİ Şİ Dİ PİŞ
MİST EN DER CÂ CÂ Nİ MEN

Beste 40b

57

MUT VÃ TA SIL GER DÂN
VÃ RE HÃ NEŞ EZ

59

DÂN EZ BE DER YÃ YÃ HÃ Yİ HİŞ
EZ İİE VÃ VE VEZ HÃ Kİ TEN

61

AH HEY SÜL TÂ NİMEN

63

MEN HEY HÜN KÂ Rİ MEN

65

HEY RÂ NÂ Yİ MEN

67

HEY Zİ BÂ Yİ MEN VAY

69

SAZ

71

73

Beste 40c

Usûl: Devr-i Kebir

3.SELÂM

75 PİŞ EZ ÂN KİN HÂK HA HAS
KAT RE İ KÜ DER HE VÂ ŞÜD

76 FEŞ KÜ NED BE Lİ YÂ Rİ MEN VAY
YÂ Kİ RİHT BE Lİ YÂ Rİ MEN VAY

77 PİŞ EZ EZ ÂN Kİ BÂD HÂ NES
EZ HA Zİ NE KUD RE Tİ TÛ

78 FEŞ KÜ NED BE Lİ YÂ Rİ MEN VAY
KEY Gİ RİHT BE Lİ YÂ Rİ MEN VAY

79 GER DE RÂ YED DER A DEM YÂ

80 SÂD A DEM BE Lİ YÂ Rİ MEN VAY

81 ÇÜN Bİ HÂ Nİ ŞÛ KÜ NED EZ

82 SER KA DEM BE Lİ BE Lİ YÂ Rİ

83 *Aksak Semâi*
MEN VAYSAZ.....

Beste 40d

86

90

94

98

101

105

Yürük Semâi

EY Kİ HEZÂR Â FERİN BÜ Nİ CESUL TÂN O LUR DOST DOST

111

EY Kİ HEZÂR Â FERİN BU Nİ CESUL TÂN O LUR DOST DOST

117

KU LU O LAN Kİ Şİ LER CÂ NİM HÛS RE VÛ HÂ KÂN O LUR

123

HÛS RE VÛ HÂ KÂN O LUR HER Kİ BUGÛN VE LE DE

129

İ NA NU BEN YÛZ SÛ RE DOST DOST HER Kİ BUGÛN VE LE DE

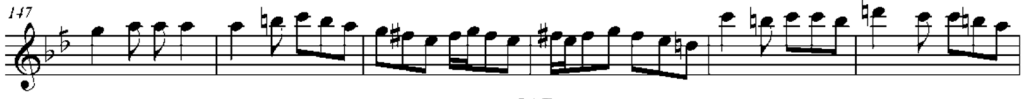
Beste 40e

135

 İ NANUBEN YŪZ SŪ RE DOST YOK SU Lİ SE BÂ YO LUR CÂ NİM

141

 BÂ Yİ SE SUL TÂ NOLUR BÂ Yİ SE SUL TÂ NOLUR

147

 SAZ

153

 SAZ

159

 SAZ

165

 SAZ

171

 SÂD HE ZÂ RÂN ZİD Dİ ZİD RÂ Mİ KŪŞED BÂZ ŞÂN FÂZ Lİ TŪ

177

 Bİ RŪN Nİ KE ŞED HAS SAHER ŞEB CŪMİ LE EF KÂ Rİ U KŪL

183

 GARK Mİ KER DEND DER BAH Rİ NŪ GŪL SAZ

189

 SAZ

Beste 40f

195 BÂZ VAK TÎ SUBHÎ ÂN AL LÂ HÎ YÂN BER ZENEND EZ BAHÎR

201 SER ÇÛN MÂ HÎ YÂN DER HAZÂN ÂN SÂD HE ZÂ RÂN ŞÂ HUBERG

207 DER HE ZÎ MET REF TE EZ DER VÂ YIMERG EY BERÂ DER AKÎ

213 YEK DEM BÂ HOD RÂR DEM BEDEM DER TÛ HA ZÂ NES TÛ BEHÂR

219SAZ.....

225 BÂ ÇÎ DÎL RÂ SEB ZU TER RÛ TÂ ZE

231 BÎN PÛR ZÎ GÛN CE VER DÛ SER VÛ YÂ SE MÎN ÎN SÛ HÂN HAY

237 YÎ KÎ EZ AK LÎ KÛ LEST BÛ YÎ AN GÛL ZÂ RUSER VÛ SÛN BÛ

243 LEST NÂZ RÂ RÛ YÎ BÎ BÂ YED HEM ÇU VERD ÇÛN NE DÂ RÎ

249 GER DÎBED HÛ YÎ ME GERD ZÎŞT BÂ ŞED RÛ YÎ NÂ ZÎ BÂ VU

Beste 40g

255
ZERD SAHT BÂ SED ÇEŞ MÎ NÂ BÎ NÂ VU DERTSAZ.....

261

267
..... EZ BA HÂ RÂN KEY ŞE VED SER SEBZ SENG HÂK ŞEV TÂ

273
GÜL BÎ RÛ YED RENG RENG SÂL HÂ TÛ SENG BÛ

278
DÎ DÎL İİ RÂŞ Â ZÛ MÛN KÛN YEK ZA MÂ NÎ HÂK

Usûl: Evfer

4.SELÂM

283
BÂŞ AH SUL DER TÂ MÎN NÎ BÎ BE NÎ DE MÎ

285
AH AH SUL MÎN TÂ ZÎN NÎ DE MÎ NÎ ŞEVEM A A

287
MAN MAN EN DER CÂN AH DÎ LÛ CÂN
MAN YEK CÂN AH ÇÎ ŞE VED

289
CÂN VED İ SÂD MÂ CÂ NÎ NÎ MÎ NÎ MÎ NÎ

Beste 40h

Usûl: Sofyan

SON PEŞREV

Usûl: Yürük Semâî

SON YÜRÜK SEMÂÎ

Beste 40ı

Beste 40j

Beste
Bekir Sıdkı Sezgin
(1.7.1936-10.9.1996)

Usûl: Devr-i Kebir **MUHAYYER SÜNBULE PEŞREV**

1.Hâne

5

9

13 *§ Teslim*

17

21

25 *2.Hâne*

29

33 *§*

Beste 41

37 *3. Hâne*

41

45 §

49 *4. Hâne*

53

57 §

Beste 41a

Usûl: Curcuna

MÜSTEÂR ŞARKI
Yâ Rab beni sen hâf-i perîşâna düşürme

Güfte: M. Nâfiz Irmak
Beste: Bekir Sıdkı Sezgin
(1.7.1936-10.9.1996)

VÂ RÂB BENİ SEN HÂF İLİ PERİ ŞÂ NA DÜ ŞÜR MESAZ.....

6
BİN DER DE DÜ ŞÜR GAM ZE İ FET TÂ NA DÜ ŞÜR MESAZ.....

11
BİN DER DE DÜ ŞÜR GAM ZE İ FET TÂ NA DÜ ŞÜR MESAZ.....

16
Tİ Gİ E LE Mİ HAS Mİ LE VUR BAĞ RI Mİ HÜN ETSAZ.....

21
Tİ Gİ E LE Mİ HAS Mİ LE VUR BAĞ RI Mİ HÜN ET

26
Â VÂ RE Dİ LİM FİT NE İ MÜ GÂ NA DÜ ŞÜR MESAZ.....

31
Â VÂ RE Dİ LİM FİT NE İ MÜ GÂ NA DÜ ŞÜR ME

36
.....NEY..... YORGUN VE Ü MİDSİZ KU RUYOLLAR DA

Beste 42

38
SÎ RÛN DÛRNEY..... BÎR NAGME İ DİL SÛ

41
Zİ LEHİRÂ NA DÛŞÛR MENEY.....

43
PEYKÂ NIKÂ ZÂ UĞRUNA SEVLÂ BADÛŞÛR DENEY.....

45
BİRÇEŞMİ DİLÂ RÂ DAKİ UM MÂ NA DÛŞÛR MEBÛT'ÜN SAZLAR.....

47
RAH MEY LE İ LÂ Hİ BE Nİ BİR KAH RA E SİR ETSAZ.....

52
EF GÂ NA DÛ ŞÛR DÂ ME Nİ HÛ BÂ NA DÛ ŞÛR ME

Yâ Rab beni sen hâl-i perişâna düşürme
 Bin derde düşür gamze-i fettâna düşürme
 Tîr-i sitemi hasm ile vur bağrımı hûn et
 Âvâre dilim fitne-i müjgâna düşürme
 Yorgun ve ümitsiz kuru yollarda süründür
 Bir nağme-i dîl-sûz ile hicrâna düşürme
 Peykân-ı kaza uğruna seylâba düşür de
 Bir çeşm-i dîl-ârâdaki ummâna düşürme
 Rahm eyle ilâhi beni bir kahra esir et
 Efgâna düşür dâmen-i hûbâna düşürme

Beste 42a

Usûl: Aksak

NEVÂ-AŞÎRÂN ŞARKI
Beni kul etti de bir gözleri âhûya felek

Güfte: Reşat Özpırınçcı
Beste: Bekir Sıdkı Sezgin
(1.7.1936-10.9.1996)

BE Nİ KUL ET Dİ DE BİR GÖZ LE Rİ Â HÜ

4 YA FE LEK...SAZ.. 2 YA FE LİKSAZ..... SA ÇI SÜN BÜL

7 SÖ ZÜ BÜL BÜL YÜ ZÜ GÜL KEN Dİ ME LEK

10 SA ÇI SÜN BÜL SÖ ZÜ BÜL BÜL YÜ ZÜ GÜL

13 KEN Dİ ME LEKSAZ..... ŞU GÖ NÜL GÖR ME SE BİR GÜN

16 KE DE RİN DEN Ö LE ÇEKSAZ..... ŞU GÖ NÜL GÖR

19 ME SE BİR GÜN KE DE RİN DEN Ö LE ÇEK...SAZ..

Beni kul etti de bir gözleri âhû'ya felek
Saçı sümbül, sözü bülbül, yüzü gül kendi melek
Şu gönül görmese birgün kederinden ölecek
Saçı sümbül, sözü bülbül, yüzü gül kendi melek

Beste 43

Usûl: Sofyan

NEVÂ İLÂHİ
Gelmişdir o lutfeylediğin nağme

Güfte: Fâruk Nâfîz Çamlıbel
Beste: Bekir Sıdkı Sezgin
(1.7.1936-10.9.1996)

GEL MİŞ DİR O LUT FEY LE DİĞİN NAG ME GÖ NÜL DEN

5
GEL MİŞ DİR O LUT FEY LE DİĞİN NAG ME GÖ NÜL DEN

9
BİR BÜ Yİ ŞE FÂ AT Gİ Bİ SUL TÂ Nİ RU SÜL DEN
RÛ HEN BE DE NEN HER İ Kİ Â LEM DE O GÜL DEN

13
BİR BÜ Yİ ŞE FÂ AT Gİ Bİ SUL TÂ Nİ RU SÜL DEN
RÛ HEN BE DE NEN HER İ Kİ Â LEM DE O GÜL DEN

17
DÜR OL MASEN EY BÜL BÜ Lİ GÜL ZÂ RI ME Dİ NE

21
DÜR OL MASEN EY BÜL BÜ Lİ GÜL ZÂ RI ME Dİ NE

25
SAL LÛ SAL LÛ SAL LÛ A LÂ MUHAM MED SAL LÛ SAL

29
LÛ SAL LÛ A LÂ MUHAM MED SAL LÛ SAL LÛ SAL LÛ A LÂ MUHAM MED

Gelmişdir o lutfeylediğin nağme gönülden
Bir bûy-i şefâ'at gibi sultân-ı rusülden
Dür olma sen ey bülbül-i gül-zâr-ı Medine
Rûhen bedenlen her iki âlem de o gülden

Beste 44

Usûl: Aksak Semâi

NEV-ESER SAZ SEMÂÎ

Beste: Bekir Sıdkı Sezgin
(1.7.1936-10.9.1996)

1.Hâne

3

6

8

11

13

16

19

2. Hâne

3. Hâne

§

§

§

Beste 45

21 *4. Hâne*

26

32

38

Beste 45a

Usûl: Ağır Aksak

NEV-ESER ŞARKI
Nev-eser bir şarkı yazdım

Güfte: Ümit Gürelman
Beste: Bekir Sıdkı Sezgin
(1.7.1936-10.9.1996)

NEV E SER BİR ŞAR KIVAZ DİM

YÂ DE DİN DOST LAR BE NİSAZ.....

..... VÂ RE LİN DEN YÂ RE LEN DİM

ŞÂ DE DİN DOST LAR BE NİSAZ.....

LAR BE NİSAZ..... SİZ VE FÂ SİZ

OI MAYIN Â BÂ DE DİN DOST

LAR BE NİSAZ..... LAR BE Nİ

Nev-eser bir şarkı yazdım yâd edin dostlar beni
Yâr elinden yârelendim şâd edin dostlar beni
Siz vefâsız olmayın âbâd edin dostlar beni
Yâr elinden yârelendim şâd edin dostlar beni

Beste 46

Usûl: Nîm Sofyan

NİHÂVEND ÇOCUK ŞARKISI

Kağıt kalem silgiyi güzel şeye ilgiyi

Güfte ve Beste
Bekir Sıdkı Sezgin
(1.7.1936-10.9.1996)

Aranağme

7

13

KA ĞİT KA LEM SİL Gİ Yİ GÜ ZEL ŞE YE İL Gİ Yİ

19

ÇE ŞİT ÇE ŞİT BİL Gİ Yİ ÖĞ RE TİR O KU LU MUZ

25

ÖĞ RE TİR O KU LU MUZ TOP LA MA ÇI KAR MA YI

31

BİR BİR SA VI SAY MA YI Bİ ZE Sİ POR YAP MA YI

37

ÖĞ RE TİR O KU LU MUZ ÖĞ RE TİR O KU LU MUZ

43

SAZ

49

Beste 47

35
KÜ ÇÜK BÜ YÜK DAĞ LA RI OR MAN O VA BAĞ LA RI

61
YE Nİ ES Kİ ÇAĞ LA RI ÖĞ RE TİR O KU LU MUZ

67
ÖĞ RE TİR O KU LU MUZ SAZ

73

79
BİK MA DAN ÇA LIŞ MA YI

85
EN GEL LE Rİ AŞ MA YI BA ŞA RI YA KOŞ MA YI

91
ÖĞ RE TİR O KU LU MUZ ÖĞ RE TİR O KU LU MUZ

*Kağıt kalem silgiyi
Güzel şeye ilgiyi
Çeşit çeşit bilgiyi
Öğretir okulumuz*

*Toplamayı çıkarmayı
Bir bir sayı saymayı
Bize spor yapmayı
Öğretir okulumuz*

*Küçük büyük dağları
Orman ova bağları
Yeni eski çağları
Öğretir okulumuz*

*Bıkmadan çalışmayı
Engelleri aşmayı
Başarıya koşmayı
Öğretir okulumuz*

Beste 47a

Usûl: Semâî

NİHÂVEND ÇOCUK ŞARKISI

Ninni söyler uyutursun

Güfte ve Beste
Bekir Sıdkı Sezgin
(1.7.1936-10.9.1996)

NİN Nİ SÖY LER U YU TUR SUN TAY TAY DE YİP YÜ RÜ TÜR SÜN

9 OK ŞAR SE VER BÜ YÜ TÜR SÜN BE NİM GÜ ZEL AN NE Cİ GİM

17 AN NE Cİ GİM AN NE Cİ GİM ŞEF KAT SE NİN SU CA GİN DA

25

33 SAZ

41 O KU LU MA GÖN DE RİR SİN İ LİM İR FAN VER Dİ RİR SİN

49 İN SAN LA RI SEV Dİ RİR SİN BE NİM GÜ ZEL AN NE Cİ GİM

57 AN NE Cİ GİM AN NE Cİ GİM DU Â SE NİN DU DA GİN DA

65 SAZ

73 E Gİ TİR SİN ÖĞ RE TİR SİN DOĞ RU VO LU GÖS TE RİR SİN

81 İYİ KI SÖY LER BİL Dİ RİR SİN BE NİM GÜ ZEL AN NE Cİ GİM

AN NE Cİ GİM AN NE Cİ GİM CEN NET SE NİN A YA GİN DA

Beste 48

Usûl: Nim Sofyan

RAST İLÂHÎ
Bu dervîşlik yoluna sıdk ile gelen gelsin (1.7.1936-10.9.1996)

Güfte: Eşrefoğlu Rûmî Hz.

Beste: Bekir Sıdkı Sezgin

§

BU DER VİŞ LİK YO LU NA SİD Kİ Lİ GE LEN GEL SİN
DER Vİ ŞİN GÖ ZÜ A ÇIK DÜ NÜ GÜ NÜ U YA NIK
DER VİŞ LER HAK KIN DOS TU CAN LA RI E ZEL MES Tİ

5

BU DER VİŞ LİK YO LU NA SİD Kİ LE GE LEN GEL SİN
DER Vİ ŞİN GÖ ZÜ A ÇIK DÜ NÜ GÜ NÜ U YA NIK
DER VİŞ LER HAK KIN DOS TU CAN LA RI E ZEL MES Tİ

9

HAK DAN ÖZ GE NE Kİ VAR GÖN LÜN DEN Sİ LEN GEL SİN
BU SÖ ZE MEV LÂM TA NIK BAK MA DAN GÖ REN GEL SİN
AŞK ŞEM İ Nİ YAK Tİ LAR PER VÂ NE O LAN GEL SİN

13

HAK DAN ÖZ GE NE Kİ VAR GÖN LÜN DEN Sİ LEN GEL SİN
BU SÖ ZE MEV LÂM TA NIK BAK MA DAN GÖ REN GEL SİN
AŞK ŞEM İ Nİ YAK Tİ LAR PER VÂ NE O LAN GEL SİN

17

LÂ İ LÂ HE İL LÂL LAH LÂ İ LÂ HE İL LÂL LAH LÂ İ LÂ HE

22

İL LÂL LAH HÜ HÜ HÜ HÜ İL LÂL LAH

§

Beste 49

Usûl: Nim Sofyan

RAST İSTİĞFÂR
Estafirullah el-âzîm

Beste: Bekir Sıdkı Sezgin
(1.7.1936-10.9.1996)

ES TAĞ Fİ RUL LAH ES TAĞ Fİ RUL LAH ES TAĞ Fİ RUL LAH

7 EL A ZİM EL KERİM EL LE Zİ LÂ İ LÂ HİE İL LÂ HÜ

13 EL HAY VEL KAY YU MU VE E TÛ BU İ LEYH TEV BE TEN AB DÛN

19 ZÂ LİMÛN BÎ NEF Sİ Hİ MEV TEN VE LÂ İA YÂ TEN VE LÂ NÛ ŞÛ RA

25 ES TAĞ Fİ RUL LAH ES TAĞ Fİ RUL LAH ES TAĞ Fİ RUL LAH

*Estâğfirullah, estâğfirullah, estâğfirullah
El-Âzîm, El-Kerîm, Ellezî lâ ilâhe illâ Hû
El Hayye'l-Kayyûm ü veetûbü ileyh
Tevbeten, abdûn, zâlimûn bî-nefsihi mevtan
velâ hayâten, velâ nüşûrâ estâğfirullah*

Beste 50

Usûl: Düyek

RAST ŞARKI
Gitti başımdan hümanın sâyesi

Güfte: Reşat Özpırlınçı
Beste: Bekir Sıdkı Sezgin
(1.7.1936-10.9.1996)

GİT Tİ BA ŞİM DAN HÜ MÂ NİN SÂ YE SİSAZ.....

5 GİT Tİ BA ŞİM DAN HÜ MÂ NİN SÂ YE SİSAZ.....

9 DER Dİ Bİ PÂ YÂ Nİ MİN YOK ÇÂ RE SİSAZ.....

13 DER Dİ Bİ PÂ YÂ Nİ MİN YOK ÇÂ RE SİSAZ.....

17 ÇÂ REBUL MAZ GÖN LÜ MİN MEH PÂ RE SİSAZ.....

21 ÇÂ REBUL MAZ GÖN LÜ MİN MEH PÂ RE SİSAZ.....

Gitti başımdan hüma'nın sâyesi
Derd-i bi-pâyânımın yok çâresi
Çâre bulmaz gönlümün meh-pâresi
Derd-i bi-pâyânımın yok çâresi

Beste 51

Usûl: Aksak

RAST ŞARKI
Gönlüm yine bir âteş-i hicranla yanarken

Güfte ve Beste
Bekir Sıdkı Sezgin
(1.7.1936-10.9.1996)

GÖN LÜM YİNE BİR 3 Â TE Şİ HİC RAN LAYA NAR KENSAZ.....

5 GÖN LÜM YİNE BİR 3 Â TE Şİ HİC RAN LAYA NAR KENSAZ.....

9 KAL BİM KA NI YOR İS Mİ Nİ HAS RET LE A NAR KENSAZ.....

13 KAL BİM KA NI YOR 3 İS Mİ Nİ HAS 3 RET LE A NAR KENSAZ.....

17 KAL DIM YİNE BEN SEN DENU ZAK LAR DAGA Rİ BİMSAZ.....

21 KAL DIM YİNE BEN SEN DENU ZAK LAR DAGA Rİ BİMSAZ.....

Gönlüm yine bir âteş-i hicrânla yanarken
Kalbim yanıyor ismini hasretle anarken
Kaldım yine ben senden uzaklarda garibim
Kalbim yanıyor ismini hasretle anarken

Beste 52

Usûl: Ağır Aksak

SABÂ ŞARKI
Âşiyân-ı mürî dil zülf-i perişânındadır

Güfte: Fuzûlî
Beste: Bekir Sıdkı Sezgin
(1.7.1936-10.9.1996)

1. Â Şİ YÂ Nİ MÛR Gİ DİL ZÛL.

3. Fİ PE Rİ ŞÂ NİN DADIRSAZ.....

5. KAN DE OL SAM EY PE Rİ GÖN

7. LÛM SENİN YA NİN DADIRSAZ.....

9. NİN DA DIRSAZ..... ÇEK ME DÂ MEN

11. NÂ ZE DİP ĞF TÂ DELER DEN

13. KİL HAZERSAZ..... ÇEK ME DÂ MEN

15. NÂZ E DİP ĞF TÂ DE LER DEN

17. KİL HAZERSAZ..... NİN DA DIR

Beste 53

Usûl: Aksak

SABÂ ŞARKI
Dil-i mahzûnunu şâd eyle bir gün

Beste: Bekir Sıdkı Sezgin
(1.7.1936-10.9.1996)

Dİ Lİ MAH ZÜ NU MU ŞÂD EY LE BİR GÜN

NE O LUR AH NE O LURSAZ.....

NE O LURSAZ..... AH O ZÂ LİM BE Nİ YÂD EY

LE BİR GÜN NE O LUR AH

NE O LURSAZ..... Yİ Kİ LAN KAL Bİ Mİ Â BÂD

EY LE BİR GÜN NE O LUR AH

NE O LURSAZ..... NE O LURSAZ..... NE O LUR

Dil-i mahzûnunu şâd eyle bir gün ne olur
Ah o zâlim beni yâd eyle bir gün ne olur
Yıkılan kalbimi âbâd eyle bir gün ne olur
Ah o zâlim beni yâd eyle bir gün ne olur

Beste 54

Usûl: Nim Sofyan

SEGÂH İLÂHÎ
Gâflet ile Hakk'ı buldum diyenler

Güfte: Yûnus Emre Hz.
Beste: Bekir Sıtkı Sezgin
(1.7.1936-10.9.1996)

§

GAF LET İ LE HAK KI BUL DUM Dİ YEN LER
Kİ MİN A Dİ SO RU Kİ Mİ NİN DER VİS
DEV LET Lİ YİM DE YU FA Kİ RE GÜL ME

5

ER YA RIN HAK Dİ VÂ NİN DA BEL LO LUR
DER VİS İ SEN KAR DEŞ TAK VA YA ÇA LIŞ
GÜ LÜP GÜ LÜP KAR DEŞ KEM NA ZAR KİL MA

9

AH RET TE DÂ Rİ KİN GÖR DÜM Dİ YEN LER
GİZ Lİ CE YOL LAR DAN SEN HAK KA E RİŞ
Ö LÜMİ VAR DIR YA HU SEN GÂ FİL OL MA

13

ER YA RIN HAK Dİ VÂ NİN DA BEL LO LUR

17

YA AL LAH YA AL LAH AL LAH AL LAH AL LAH

§

Gâflet ile Hakk'ı buldum diyenler
Er yarın Hakk divânında bellolur
Ahret tedârikini gördüm diyenler
Er yarın Hakk divânında bellolur
Kiminin adı sofî kiminin dervîş
Dervîş isen kardeş takvâyâ çalış
Gizlice yollardan sen Hakk'a eriş
Er yarın Hakk divânında bellolur
Devletliyim deyu fakire gülme
Gülüp gülüp kardeş kem nazar kılma
Ölüm vardır yâ hû sen gâfil olma
Er yarın Hakk divânında bellolur

Beste 55

Usûl: Sofyan

SEGÂH SALÂT
Es-salâtü ve's-selâm ey Hâdîi râh-ı Hudâ

Beste: Bekir Sıdkı Sezgin
(1.7.1936-10.9.1996)

ES SALÂ TÛ VES SELÂM EY HÂ DÎ Î RÂ İİ HU DÂ

5 KÛN TÛ Â SÎ VÂ ŞE FÎ AL MÛZ Nİ BİN İŞ FÂ LE NÂ

9 ES SALÂ TÛ VES SELÂM A LEY KE YÂ RESÛ LÂL LAH

13 ES SALÂ TÛ VES SELÂM A LEY KE YÂ HA BÎ BAL LAH ES SALÂ TÛ

18 VES SELÂM A LEY KE YÂ SEY Yİ DEL EY VE LÎ NEVEL Â İİ RÎN

Es-salâtü ve's-selâm ey Hâdîi râh-ı Hudâ
Küntü âsî yâ şefîa'l-müznibîn işfâ lenâ
Es-salâtü ve's-selâm aleyke yâ Resûlallah
Es-salâtü ve's-selâm aleyke yâ Habîballah
Es-salâtü ve's-selâm aleyke yâ
Seyyide'l erveline ve'l âhrîn

Beste 56

Usûl: Ağır Aksak

SEGÂH ŞARKI
Kendi gönlümdür tehiyye eyleyen

Güfte: Kıymet Hanım
Beste: Bekir Sıdkı Sezgin
(1.7.1936-10.9.1996)

KEN Dİ GÖN LÜM DÜR TE HİY YE

EY LEYEN BER BÂ Dİ MİSAZ.....

..... AN LAMAZ KİM SE BE NİM MÂ

NÂ Yİ İS TİM DÂ Dİ MİSAZ.....

DÂ Dİ MİSAZ..... İN LEYEN AH

EY LEYEN AL LAH Dİ YEN FER

VÂ Dİ MİSAZ..... DÂ Dİ Mİ

Kendi gönlümdür tehiyye eyleyen berbâdımı
Anlamaz kimse benim mânây-ı istimdâdımı
İnleyen âh eyleyen Allah diyen feryâdımı
Anlamaz kimse benim mânây-ı istimdâdımı

Beste 57

Usûl: Düyek

SEGÂH TEVŞİH

Bende sıklet sende letâfet Allah'ım

Güfte: N. Fâzıl Kısakürek
Beste: Bekir Sıdkı Sezgin
(1.7.1936-10.9.1996)

BEN DE SIK LET SEN DE LE TÂ FET BEN DE SIK LET SEN DE LE TÂ FET

5 AL LAHIM AF FET AL LAHIM AF FET AL LAHIM AF FET LATİF DEN

9 NE BEK LER KE SÂ FET LATİF DEN NE BEKLER KE SÂ FET AL LAHIM AF FET

13 AL LAHIM AF FET AL LAHIM AF FET LÂ İ LÂ HE İLLÂ LAH LÂ İ LÂ HE İLLÂ LAH

17 LÂ İ LÂ HE İLLÂ LAH ŞA NINDIR AÇ LA RA Zİ YÂ FET ŞA NINDIR AÇ

21 LA RA Zİ YÂ FET AL LAHIM AF FET AL LAHIM AF FET AL LAHIM AF FET

25 HA KÎ RE İM DÂ DIN ŞE RÂ FET HA KÎ RE İM DÂ DIN ŞE RÂ FET

29 AL LAHIM AF FET AL LAHIM AF FET AL LAHIM AF FET LÂ İ LÂ HE İLLÂ LAH

Beste 58

33 LÂ İLÂHE İLLÂLÂH LÂ İLÂHE İLLÂLÂH SENMUTLAK SIN BENDE İ ZÂ FET

37 SENMUTLAK SIN BENDE İ ZÂ FET AL LAHIMAF FET ALLAHIMAF FET

41 AL LA HIM AF FET YA RAH MAN YA RA ĞF YA RE FET

45 AL LA HIM AF FET AL LA HIM AF FET AL LA HIM AF FET

48 (Ağırlaşarak)
LÂ İ LÂ HE İL LÂL LAH LÂ İ LÂ HE İL LÂL LAH LÂ İ LÂ HE İL LÂL LAH

*Bende sıklet sende letâfet Allah'ım afvet
 Latîfden ne bekler kesâfet Allah'ım afvet
 Şânındır açlara ziyâfet Allah'ım afvet
 Hakîre imdâdın şerâfet Allah'ım afvet
 Sen mutlaksın bense izâfet Allah'ım afvet
 Ya Rahmân, Yâ Raûf, Yâ Re'fet Allah'ım afvet*

Beste 58a

Usûl: Devr-i Hindî

SEGÂH TEVŞİH
Yâ ilâhî ism-i âzâm hakk'ıçün

Beste: Bekir Sıdkı Sezgin
(1.7.1936-10.9.1996)

YÂ İ LÂ Hİ İS Mİ Â ZÂM HAK KI ÇÜN

4 MAT LA İ NÜ Rİ MU HAM MED HAK KI ÇÜN

7 HÂ Mİ DÜ MAH MÜ DÜ AH MED HAK KI ÇÜN

10 NÜ Rİ KUR AN SIR RI FUR KÂN HAK KI ÇÜN

13 VAH YO LU NAN EN Bİ YÂ NIN HAK KI ÇÜN

16 MÜS TECÂB KIL KÂF FE İ DÂ VÂ TIMİZ Bİ Hİ SÂBDİR BİZ DE Kİ CÜR

21 MÜ GÜNÂH SÂD HE ZÂ RÂN TEV BE OL SUN YÂ İ LÂH

25 YÂ İ LÂ Hİ KIL MA Bİ Zİ DÂL LÂN

28 BU DU Â YA CÛM LE NİZ DE YİN Â MİN

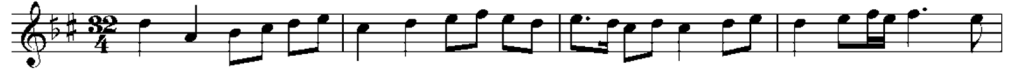
Beste 59

Usûl: Hafif

SULTÂN-İ YEGÂH PEŞREV

Beste
Bekir Sıdkı Sezgin
(1.7.1936 -10.9.1996)

1.Hâne

Beste 60

Usûl: Düyek

SULTÂNİYEGÂH ŞARKI
Bütün sözler yarım kalmış

Güfte: Ümit Gürelman
Beste: Bekir Sıdkı Sezgin
(1.7.1936-10.9.1996)

BÜTÜN SÖZ LER YARIM KAL MIŞ TE BES SÜM YOK DUDAK LAR DA

5 SAZ SAZ 2.

9 BAHAR BİT MİŞ ÖMÜR GEÇ MİŞ HAYÂL LER HEY UZAK LAR DA

13 SAZ BA HAR BİT MİŞ ÖMÜR GEÇ MİŞ

17 HAYÂL LER HEY UZAK LAR DA SAZ

21 ÜMİT SİZ LİK VE FÂ SİZ LİK NE DİR BİL MEM DİVOR SAM DA

25 SAZ SA FÂ BUL MAK NEZOR ŞEY MİŞ

29 MUHAB BET SİZ KUCAK LAR DA SAZ

Bütün sözler yarım kalmış tebessüm yok dudaklarda
Bahar bitmiş ömür geçmiş hayâller hep uzaklarda
Ümitsizlik vefâsızlık nedir bilmem diyorsam da
Safâ bulmak ne zor şeymiş muhabbetsiz kucaklarda
Bahar bitmiş ömür geçmiş hayâller hep uzaklarda

Beste 61

Usûl: Aksak Semâi

SÛZİDÎL AĞIR SEMÂİ
Gönül geçdi hevâdan kalmadı

Güfte: Râşîd
Beste: Bekir Sıdkı Sezgin
(1.7.1936-10.9.1996)

1/8

4

7

10

13

17

20

§

§

AH GÖNÜL GEC Dİ HEVÂ DAN KAL MA DI BİR NES
AH ME Yİ GÜL GÜ NİDER SEN MEY Sİ AH A LÂM
AH SÜ KÜ TUN MED İ DÂ NÂ HAS MI NI İL ZÂM

NE YE MEY Lİ AH TE NEN NEN Nİ TENENENENENEN NEN Nİ
İ CİN SAK LAR İ CİN SAK LAR

AH TEREL LEL LEL LELELEL LELELELELEL Lİ A MAN A MAN A

MAN A MAN BİR NES NE YE MEY Lİ AH CE DEL KÂ RÂ

NEHÂ MÛ Şİ KA DAR REN GİN CEVÂB OL MAZ AH TENENEN Nİ

TENENENENENENEN Nİ AH TEREL LEL LEL LELE LEL LELELELELEL

Lİ A MAN A MAN A MAN A MAN BİR NES NE YE MEY Lİ

Gönül geçti hevâdan kalmadı bir nesneye meylî
Mey-i gülgün-i dersin mevsim-i âlâm için saklar
Cedelkârâne hâmuşi kadar rengin cevâb olmaz
Sükûtun merd-i daha hasmını ilzâm için saklar

Beste 62

Usûl: Fâhte

SÛZİDÎL BESTE
Tutuşdu gam oduna şâd gördüğün

Güfte: Fuzûlî
Beste: Bekir Sıdkı Sezgin
(1.7.1936-10.9.1996)

YÂR TUTUŞ DU
YÂR MUKAY YED
YÂR FE ZÂ Yİ

GAM O DU NA
OL DU OL Â
AŞK DA Â BÂD

ŞÂD GÖ GÖR DÜ GÜN GÖN LÜM
ZÂD GÖ GÖR DÜ GÜN GÖN LÜM
BÂD GÖ GÖR DÜ GÜN GÖN LÜM

TİR YELEL LEL LEL LEL LEL LEL LEL LEL LÂ NÂ DİR Dİ RİTEN NÂ

YÂR YELEL LEL LEL LEL LEL Lİ AH GÖ GÖR DÜ GÜN GÖN

AH Dİ VÂ Rİ HİCR DE SEY

Lİ Sİ TEM DEN OL DU İLA RÂB

TİR YELEL LEL LEL LEL LEL LEL LEL LEL LÂ NÂ DİR Dİ RİTEN NÂ

YÂR YELEL LEL LEL LEL LEL Lİ AH GÖ GÖR DÜ GÜN GÖN LÜM

Tutuşdu gam oduna şâd gördüğün gönlüm
Mukayyed oldu ol azâd gördüğün gönlüm
Diyâr-ı hicrde seyf-i sitemden oldu harâb
Fezây-ı aşkda âbâd gördüğün gönlüm

Beste 63

Usûl: Ağır Aksak

SÜZİDÎL ŞARKI
İnce kirpiklerinin sînede bin yâresi var

Güfte: N. Hilmi Özeren
Beste: Bekir Sıdkı Sezgin
(1.7.1936-10.9.1996)

İN CE KİR PİK LE Rİ NİN Sİ
NE DE BİN YÂ RE Sİ VARSAZ.....
YA LI NIZ BİR DE Lİ OL MAK
Gİ BİSON ÇÂ RE Sİ VARSAZ.....
RE Sİ VARSAZ..... ÇÜN Kİ GENÇ LİK
DE Ö L'İM GÜÇ GE Lİ YOR ZOR
GE Lİ YORSAZ..... RE Sİ VAR

İnce kirpiklerinin sînede bin yâresi var
Yalnız bir deli olmak gibi son çâresi var
Çünkü gençlikde ölüm güç geliyor zor geliyor
Yalnız bir deli olmak gibi son çâresi var

Beste 64

Usûl: Curcuna

SÛZİDÎL ŞARKI
Senin cevvin benim âhım bugün

Güfte: Ümit Gürelman
Beste: Bekir Sıdkı Sezgin
(1.7.1936-10.9.1996)

SE NİN CEV RİN BE NİM Â HIM

5 BU GÜN BUN LAR Bİ RER RÜ YÂ

9 BU GÜN BUN LAR Bİ RER RÜ YÂSAZ.....

13 GÖ NÜL VER DİM SE NİN TAV RİN SABİR DER DİN BENİM HA LİM

17 BU GÜN BUN LAR LAR HAYÂL HÜL YÂ BÜ TÜN BUN LAR LAR Ö MÜR CÜ YÂ

21 BU GÜN BUN LAR LAR HAYÂL HÜL YÂ BÜ TÜN BUN LAR LAR Ö MÜR CÜ YÂSAZ.....

25 Sİ TEM ET SEM A MÂN DER DİN

29 YA RİN LAR HEP Bİ ZİM DER DİN

33 YA RİN LAR HEP Bİ ZİM DER DİNSAZ.....

Beste 65

Güfte: Nedim
Beste: Bekir Sıdkı Sezgin
(1.7.1936-10.9.1996)

SÜZİDİL YÜRÜK SEMÂİ

Usûl: Yürük Semâî Ey şûh-i kerem-pişe dil-i zâr senindir

5

EY ŞÜ Hİ KE REM Pİ ŞE Dİ Lİ ZÂR
EY KÂ Nİ GÜ HER AN DA NE KİM VÂR
GÜL GON CA SI SIN GÜ ŞE İ DES TÂR

9

SE NİN DİR YOKMİN NE TİN AS LA
SE NİN DİR PİN HÂ NÜ HÜ VEY DÂ
SE NİN DİR GEL EY GÜ Lİ RÂ NÂSAZ.....

13

VELLEL Lİ VELE LÂ VELLEL Lİ VELELEL Lİ VELLELLİ VELELÂ TER DİL Lİ TER DİL Lİ

17

TER DİL Lİ TENENEN TENİ TEN NİTÂ NÂ GEL CÂNINI GEL ÖMRÜM GEL MİRİM A MAN

21

GEL CÂ NİM GEL ÖMRÜM GEL MİRİM A MAN YOKMİN NE TİN AS LASAZ....

25

PİN HÂ NÜ HÜ VEY DÂSAZ.... SEN KİM GE LE SİN MEC Lİ SE BİR
GELE Y GÜ Lİ RÂ NÂ

29

VER Mİ BU LUN MAZ BAŞ ÜZ RE VE RİN VARSAZ.....

VELLEL Lİ VELE LÂ VELLEL Lİ VELELEL Lİ VELLELLİ VELELÂ TER DİL Lİ TER DİL Lİ

Beste 66

33

TER DİL Lİ TENENEN TENİTEN NİTÂ NÂ GELCÂ NİM GELÖMRÜM GEL Mİ RİM AMAN

37

GEL CÂ NİM GEL ÖMRÜM GEL Mİ RİM AMAN BAŞ ÜZRE YE RİN VARSAZ....

*Ey şûh-i kerem-piş dîl-i zâr senindir yok minnetin asla
 Ey kân-ı güher anda ne kim var senindir pinhân ü hüveydâ
 Sen kim gelesin meclise bir yer mi bulunmaz baş üzre yerin var
 Gül goncasısın gûşe-i destâr senindir gel ey gül-i rânâ*

Beste 66a

Usûl: Aksak

SÛZİNÂK İLÂHÎ
Bir dîlde ki zâhîr ola

Güfte: O.Şems Nureddîn Hz.
Beste: Bekir Sıdkı Sezgin
(1.7.1936-10.9.1996)

BİR DİL DEKİ ZÂ Hİ ROLA EN VÂ Rİ MUHAM MED ALLAHAL LAH

5 BİR DİL DEKİ ZÂ Hİ RO LA EN VÂ Rİ MUHAM MED ALLAHAL LAH

9 ZÂ HİR GÖRÜNÜR ÇEŞ Mİ NE Dİ DÂ Rİ MUHAM MED ALLAHAL LAH
DİL DEN Dİ LEMEN KÛL O LURES RÂ Rİ MUHAM MED ALLAHAL LAH

13 ZÂ HİR GÖRÜ NÜR ÇEŞ Mİ NE Dİ DÂ Rİ MUHAM MED ALLAHAL LAH
DİL DEN Dİ LE MEN KÛL O LURES RÂ Rİ MUHAM MED ALLAHAL LAH

17 MİR A TI MUKÂ BİL DE Kİ SÛ RET Gİ Bİ HÂ MUŞ ALLAHAL LAH

21 MİR Â TI MUKÂ BİL DE Kİ SÛ RET Gİ Bİ HÂ MUŞ ALLAHAL LAH

*Bir dîlde ki zâhîr ola envâr-ı Muhammed
Zâhîr görünür çeşmine didâr-ı Muhammed*

*Mir'at-ı mukâbildeki sûret gibi hâmuş
Dilden dile menkûl olur esrâr-ı Muhammed*

*Elbet olur Allah evi kâşâne-i kalbi
Bir dîlde ki takrir ola ikrâr-ı Muhammed*

Beste 67

Usûl: Müsemmen

SÛZİNÂK ŞARKI
Bir günüm âsûde geçmez

Güfte: Eşref
Beste: Bekir Sıdkı Sezgin
(1.7.1936-10.9.1996)

BİR GÜNÜM Â SÛ DE GEÇ MEZ Â HÛ EF GÂN ET ME DENSAZ.....

5 BİR GÜNÜM Â SÛ DE GEÇ MEZ Â HÛ EF GÂN ET ME DENSAZ.....

9 BİR GECEM BUL MAZ SA BA İHİ GAM LA İT MÂM ET MEDENSAZ.....
KUD RE TİM CE BOŞ BI RAK MAM BEN DE İHİ SÂN ET MEDEN

13 BİR GECEM BUL MAZ SA BA İHİ GAM LA İT MÂM ET MEDENSAZ.....
KUD RE TİM CE BOŞ BI RAK MAM BEN DE İHİ SÂN ET MEDEN

17 HER FE LÂ KET BAŞ VU RUR BİR KER RE BÂ BI LÛT FU MASAZ.....

21 HER FE LÂ KET BAŞ VU RUR BİR KER RE BÂ BI LÛT FU MASAZ.....

Bir günüm âsûde geçmez âh ü efgân etmeden
Bir gecem bulmaz sabahı gamla itmâm etmeden
Her felâket başvurur bir kerre bâb-ı lûtfuma
Kudretimce boş bırakmam ben de ihsân etmeden

Beste 68

Usûl: Ağır Aksak

SÛZİNÂK ŞARKI
Her nefesde bir tebessüm almak ister

Güfte: Gönül Gezmiş
Beste: Bekir Sıdkı Sezgin
(1.7.1936-10.9.1996)

HER NEFES DE BİR TEBES SÜM

AL MAK İS TER GÖN LÜMÜZSAZ.....

..... ŞEN GÖ NÜL LER DE TESEL Lİ
SAN Kİ BU Â LEMİ DE DÂ İMİ

BUL MAKİS TER GÖN LÜMÜZSAZ.....
OL MAKİS TER GÖN LÜMÜZ

GÖN LÜ MÜZSAZ..... BİR E LİF MİK

TÂ RİYER VAR CÜM LE Mİ ZE

HÂ Sİ LİSAZ..... GÖN LÜ MÜZ

Her nefesde bir tebessüm almak ister gönlümüz
Şen gönüllerde teselli bulmak ister gönlümüz
Bir elif mikdârı yer var cümlemize hâsılı
Sanki bu âlemde dâim olmak ister gönlümüz

Beste 69

Usûl: Aksak

ŞEDARABÂN ŞARKI
Sevemem akşamı artık duduğın yok

Güfte: Rüşti Şardağ
Beste: Bekir Sıdkı Sezgin
(1.7.1936-10.9.1996)

SEVEMEM AK ŞA MI AR TIK DUDA ĞIN DU DA ĞIN

DU DA ĞIN YOK GÜ ZE LİMSAZ..... YOK GÜ ZE LİMSAZ.....

..... Ü ŞÜYEN RÎ İHUM SAR MIŞ KU CA ĞIN KU CA ĞIN

KU CA ĞIN YOK GÜ ZE LİMSAZ..... YOK GÜ ZE LİMSAZ.....

..... NEKADEH LER DETE SEL Lİ NE DEDOST NE DEDOST

NE DEDOST LAR DAVE FÂSAZ..... NE DEDOST LAR DAVEFÂSAZ.....

Sevemem akşamı artık duduğın yok güzelim
Üşüyen rûhumu sarmış kucağın yok güzelim
Ne kadehlerde teselli ne de dostlarda vefâ
Üşüyen rûhumu sarmış kucağın yok güzelim

Beste 70

Usûl: Sofyan

ŞEHNÂZ-BÛSELİK PEŞREV

Beste
Bekir Sıdkı Sezgin
(1.7.1936-10.9.1996)

1.Hâne

6

10

§ Teslim

...Tanbur...Ud...Kanun... ...Ney...Kemençe... ...Tanbur...Ud...Kanun... ...Ney...Kemençe...Bütün sazlar.....

15

19

2.Hâne

23

28

3.Hâne

33

37

4.Hâne

40

43

Beste 71

ŞEHNÂZ ŞARKI

Usûl: Ağır Aksak Sanma şâhım herkesi sen sâdikâne yâr olur Güfte: Y. Sultan Selim
Beste: Bekir Sıdkı Sezgin
(1.7.1936-10.9.1996)

SAN MA ŞÂ HIM HER KE Sİ SEN

SÂ DI KÂ NE YÂR O LURSAZ.....

..... HER KE Sİ SEN DOST MU SAN DİN YÂR O LUR DİL

BEL Kİ OL AĞ SIR YÂR O LURSAZ..... DÂR O LUR

YÂR O LURSAZ..... SÂ DI KÂ NE

BEL Kİ OL Â LEM DE BİR DİL

DÂR O LURSAZ..... DÂR O LUR

Sanma şâhım herkesi sen sâdikâne yâr olur
Herkesi sen dost mu sandın belki ol ağyâr olur
Sâdikâne belki ol âlemde bir dîl-dâr olur
Yâr olur ağyâr olur dîl-dâr olur sırdâr olur

Beste 72

Usûl: Aksak

ŞEVKEFZÂ ŞARKI
Hicrânımı söyler bana

Güfte: Ali Ulvi Kurucu
Beste: Bekir Sıdkı Sezgin
(1.7.1936-10.9.1996)

11C RÂ NİMİSÖY İLER BANA İHAS RET DOLU BİR NEY

5SAZ.....SAZ.....

9 AN DİK ÇAGÖ NÜL DEN SE Nİ GÜL YÜZ LÜ E MEL EY
İHAS RET DÖKÜ LÜR RÜ HUMA YIL DİZ LA RA BAK SAM

13SAZ..... AN DİK ÇAGÖ NÜL DEN SE Nİ GÜL
İHAS RET DÖKÜ LÜR RÜ HUMA YIL

17 YÜZ LÜ E MEL EY
DİZ LA RA BAK SAM

21 MEH TÂ BA SORAR KEN SE Nİ GUR BET DEHERAK ŞAM

25SAZ..... MEH TA BA SORAR KEN SE Nİ GUR

29 BET DEHERAK ŞAMSAZ.....

Hicrânımı söyler bana hasret dolu bir ney
Andıkça gönülden seni gül yüzlü emel ey
Mehtâba sorarken seni gurbetde her akşam
Hasret dökülür rûhuma yıldızlara baksam

Beste 73

Usûl: Düyek

ŞEVKEFZÂ ŞARKI
Ne olmuş ansızın cem meclisinde

Güfte: Mûnis F. Ozansoy
Beste: Bekir Sıdkı Sezgin
(1.7.1936-10.9.1996)

NE OL MUŞ AN SI ZIN CEM MEC Lİ SİN DESAZ.....

5 NE OL MUŞ AN SI ZIN CEM MEC Lİ SİN DESAZ.....

9 KADEH LER BOŞ GÖNÜL LER HEP Şİ KES TESAZ.....

13 PE Rİ SÂN YER DE GÜL LER DES TEDES TESAZ.....
BÜTÜN AR ZÜ LA RİN İM KÂ NİVAR KEN

17 BU AH BÂ BİN KA BÂ İHAT İHAN GİSİN DESAZ.....
BUDÜN VÂ YI SARAN SÖN MEZ Â TEŞ NE

21 KADEH BAK TIM ŞA RÂ Bİ LÂ LETEŞ NESAZ.....

25 GÖNÜL BİR HOŞ NAZÂR BEK LER GÜZEL DENSAZ.....

Ne olmuş ansızın cem meclisinde
Kadehler boş gönüller hep şikeste
Perişân yerde güller deste deste
Bu ahbâbım kabahat hangisinde

Kadeh baktım şarâb-ı lâ'le teşne
Gönül bir hoş nazar bekler güzelden
Bütün arzuların imkânı varken
Bu dünyâyı saran sönmez âteş ne

Beste 74

Usûl: Sofyan

ŞİVENÜMÂ PEŞREV

Beste: Bekir Sıdkı Sezgin
(1.7.1936-10.9.1996)

1.Hâne

5

9

13

17

21

25

29

33

37

2.Hâne

3.Hâne

4.Hâne

Beste 75

Usûf: Raksan

TÂHİR İLÂHİ
Yûnus sensiz gönül taşmaz

Güfte: Emine Erten
Beste: Bekir Sıdkı Sezgin
(1.7.1936-10.9.1996)

YÛ NUS SEN SİZ GÖ NÜL TAŞ MAZ NE FE SİN DEN AY RI DÜŞ MEZ

SEN DE MEZSEN YÛ REK PİŞ MEZ SÖY LE KO CA YÛ NUS SÖY LE

ÇAĞ LA YAN GI Bİ A KAR SIN HAK KA YÛ REK DEN BA KAR SIN

GÖ NÜL LE RE GÜL TA KAR SIN SÖY LE KO CA YÛ NUS SÖY LE

KUR DA KU ŞA SÖ ZE DER SİN EĞ Rİ LE Rİ DÜ ZE DER SİN

NEF Sİ E ĞİP TO ZE DER SİN SÖY LE KO CA YÛ NUS SÖY LE

GÖ NÜL VER DİN YA RA DA NA AŞ KI İÇ TİN KA NA KA NA

CEN NE Tİ Nİ VE RE SA NA SÖY LE KO CA YÛ NUS SÖY LE

Yûnus sensiz gönül taşmaz	Çağlayan gibi akarsın	Kurda kuşa söz edersin	Gönül verdin yaradana
Nefesinden ayrı düşmez	Hakk'a yürekden bakarsın	Eğrileri düz edersin	Aşkı içtin kana kana
Sen demezszen yürek pişmez	Gönüllere gül takarsın	Nefsi ezip toz edersin	Cennetini vere sana
Söyle koca Yûnus söyle	Söyle koca Yûnus söyle	Söyle koca Yûnus söyle	Söyle koca Yûnus söyle

Beste 76

Usûf: Müsemmen

UŞŞÂK ÇOCUK ŞARKISI
Tanrı senden râzı olsun (Anne duâsı)

Güfte ve Beste
Bekir Sıdkı Sezgin
(1.7.1936-10.9.1996)

§

TAN RI SEN DEN RÂ ZI OL SUN RÂ ZI OL SUN TUT TU GÜN HEY
DOĞ RU YOL DAN AY RI DUR MA AY RI DUR MA YOK SU LU HIÇ
ŞER DE OL MAK KAY GIN OL SUN KAY GIN OL SUN YAR DİM ET MEK

5

AL TIN OL SUN AL TIN OL SUN GÖN LÜ NÜ SEN DOS TA BAĞ LA
DAR DA KOY MA DAR DA KOY MA KUL LA RIN DA HAK KIN AL MA
HAY RIN OL SUN HAY RIN OL SUN MUT LÜ LÜ GÜN DÖRT DÜ VAR DA

9

DOS TA BAĞ LA HER MU RÂ DİN GER ÇEK OL SUN GER ÇEK OL SUN
HAK KIN AL MA HAK SE NİN İE DÂ İM OL SUN DÂ İM OL SUN
DÖRT DÜ VAR DA YAV RU LA RIN GÜL GÜL OL SUN GÜL GÜL OL SUN

13

NE GÜ ZEL ŞEY NE GÜ ZEL ŞEY AN NE DÜ Â Sİ

19

VAR MI BUN DAN VAR MI BUN DAN DA HA Â LÂ Sİ

25

.....SAZ.....

§

Tanrı senden râzı olsun
Tuttuğun hey altın olsun
Gönlünü sen dosta bağla
Her murâdın gerçek olsun
Ne güzel şey anne duâsı
Var mı bundan daha âlâsı

Doğru yoldan ayrı durma
Yoksulu hiç darda koyma
Kulların da hakkın alına
Hak seninle dâim olsun
Ne güzel şey anne duâsı
Var mı bundan daha âlâsı

Şerde olmak kaygın olsun
Yardım etmek hayrın olsun
Mutluluğun dört duvarda
Yavruların gül gül olsun
Ne güzel şey anne duâsı
Var mı bundan daha âlâsı

Beste 77

Usûl: Sofyan

UŞŞÂK İLÂHİ
Ente'l Hâdî ente'l Hak

Güfte: Yûnus Emre Hz.
Beste: Bekir Sıdkı Sezgin
(1.7.1936-10.9.1996)

EN TEL HÂ Dİ EN TEL HAK LEY SEL HÂ Dİ İL LÂ HÜ

5
DÜN YA FÂ Nİ BÂ Kİ HÜ LÂ İ LÂ HE İL LÂ HÜ

9
İS TER İ DİM AL LA HI BUL DU İ SEM NE OL DU
E REN LER MEC Lİ SİN DE DES TE Kİ ZİL GÜL İ DİM
İ ŞİT YÜ NU SU İ ŞİT ÜŞ Yİ NE DE Lİ OL DU

13
AĞ LAR İ DİM DÜ NÜ GÜN GÜL DÜ İ SEM NE OL DU
A ÇIL DE ME GE GEL DİM SOL DU İ SEM NE OL DU
E REN LER MÂ Nİ Sİ NE DAL Dİ İ SEM NE OL DU

17
E TEL İLÂ Dİ EN TEL HAK LEY SEL HÂ Dİ İL LÂ HÜ

21
DÜN YA FÂ Nİ BÂ Kİ HÜ LÂ İ LÂ HE İL LÂ HÜ

İster idim Allah'ı
Buldu isem ne oldu
Ağlar idim dünü gün
Güldü isem ne oldu

Erenler meclisinde
Deste kızıl gül idin
Açıl demeğe geldim
Soldu isem ne oldu

İşit Yûnus işit
Üş yine deli oldu
Erenler mânîsine
Daldı isem ne oldu

Ente'l Hâdî ente'l Hak
Leyse'l Hâdî illâ Hû
Dünyâ fânî bâkiye Hû
Lâ ilâhe illâ Hû

Ente'l Hâdî ente'l Hak
Leyse'l Hâdî illâ Hû
Dünyâ fânî bâkiye Hû
Lâ ilâhe illâ Hû

Ente'l Hâdî ente'l Hak
Leyse'l Hâdî illâ Hû
Dünyâ fânî bâkiye Hû
Lâ ilâhe illâ Hû

Beste 78

Usûl: Düyek

UŞŞÂK TEVŞİH
Vâsıl olmaz Hakk'a kimse

Güfte: Şemseddin Sivâsî Hz.
Beste. Bekir Sıdkı Sezgin
(1.7.1936-10.9.1996)

VÂ SİLOL MAZ HAK KA KİM SE CÜM LEDEN DÜR OL MA DAN

5 VÂ SİLOL MAZ HAK KA KİM SE CÜM LEDEN DÜR OL MA DAN

9 KENZ A ÇIL MAZ ŞOL GÖ NÜL DE TÂ Kİ PÜR NÜR OL MA DAN...SAZ...

13 KENZ A ÇIL MAZ ŞOL GÖ NÜL DE TÂ Kİ PÜR NÜR OL MA DAN

17 SÜR ÇIKAR AĞ YÂ RI DİL DEN TÂ TECEL Lİ E DEHAK

21 PÂ Dİ ŞÂH KON MAZ SA RA YA HÂ NE MÂ MÜR OL MA DAN

25 BİR A CEB SEV DÂ YA DÜŞ MİŞ TU TU ŞUR ŞEM Sİ Mİ DÂM...SAZ...

29 HAK KAMAK BÜL OL MAK İS TER HAL KA MEN FÜR OL MA DAN

Vâsıl olmaz Hakk'a kimse cümleden dür olmadan
Kenz açılmaz şol gönülde tâ ki pür-nür olmadan
Sür çıkar ağıyarı dilden tâ tecelli ede Hak
Pâdişâh konmaz sarâya hâne mâ'mûr olmadan
Bir aceb sevdâyâ düşmüş tutuşur Şemsi müdâm
Hakk'a makbûl olmak ister halka menfûr olmadan

Beste 79

Usûl: Sofyan

YEGÂH ŞUĞUL

Beleşâ'l ulâ bi-kemâlihi

Beste: Bekir Sıdkı Sezgin
(1.7.1936-10.9.1996)

BE LE GÂL U LÂ Bİ KE MÂ Lİ Hİ

5 KE ŞE FED DÜ CÂ Bİ CE MÂ Lİ Hİ

9 HA SÜ NET CE Mİ U Hİ SÂ Lİ Hİ

13 SAL LÜ A LEY Hİ VE Â Lİ Hİ

Beleşâ'l ulâ bi-kemâlihi
Keşefe'd dücâ bi-cemâlihi
Hasünet cem'u hısâlihi
Sallû aleyhi ve âlihi

Beste 80

Usûl: Aksak

ZÂVİL ÇOCUK ŞARKISI
Doğduk büyüdük yurdumuzun her bucağında

Güfte ve Beste
Bekir Sıdkı Sezgin
(1.7.1936-10.9.1996)

Aranagme

5

9

13

17

21

25

35

DOĞ DUK BÜ YÜ DÜK YUR DU MUZUN HER BU CA ĞIN DASAZ.....
AY LAR VE ĞÜ NEŞ LER BU YE ŞİL TAB LO YAMEF TUN

ŞEF KAT BU LU RAK ÜL KE Mİ ZİN SAF KU KA ĞIN DASAZ.....
CEN NET VA TA NİN İN SA Nİ ET MEK TE DİR EF SÜN

Nİ MET LE DO LAN TOP RA ĞI MIZ ET ME DE İİİ SÂNSAZ.....
ET RÂ FI Nİ SAR MIŞ YA RA TAN ZİRH Lİ DU VAR LA

ŞÜK RET ME Lİ DİR BUN CA GÜZEL LİK LE RE İN SAN
ÜÇ BİR YA Nİ MİZ ÇEV Rİ Lİ DİR MÂ Vİ SULAR LA

KI RA RAK DÖ KEREK YI KARAK KESEREK HOR GÖRME VATA Nİ

E LE LE VE RE RAK GÜL LE Rİ DEREREK SE VE LİM VA TA Nİ

Doğduk büyüdük yurdumuzun her bucağında Aylar ve güneşler bu yeşil tabloya meftûn
Şefkat bularak ülkemizin saf kucaklarında Cennet vatanın insanı etmektedir efsûn
Ni'metle dolan toprağımız etmede ihsan Etrafını sarmış yaradan zırhlı duvarla
Şükretmelidir bunca güzelliklere insan Üçbir yanımız çevrilidir mavi sulara

Beste 81

Usûl: Sofyan

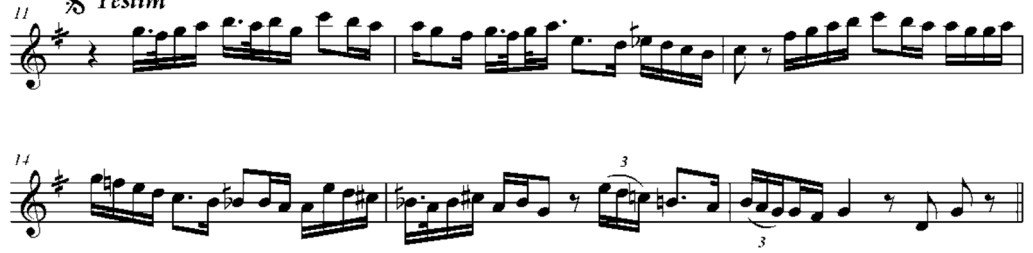
ZÂVİL PEŞREV

Beste: Bekir Sıdkı Sezgin
(1.7.1936-10.9.1996)

1.Hâne

§ Teslim

2.Hâne

Beste 82

27 *3. Hâne*

30

34

37 *4. Hâne*

41

44

The image displays two musical pieces, '3. Hâne' and '4. Hâne', each consisting of three staves of music. The first staff of each piece begins with a measure number (27 for '3. Hâne' and 37 for '4. Hâne'). The music is written in a single melodic line on a five-line staff. The key signature for both pieces is one sharp (F#), and the time signature is 4/4. The notation includes various note values, rests, and accidentals. The first piece, '3. Hâne', ends with a double bar line and a repeat sign (a double bar line with two dots) at measure 34. The second piece, '4. Hâne', ends with a double bar line and a repeat sign at measure 44.

Beste 82a

Usûl: Sofyan

HÜZZAM İLÂHÎ

Hoşgeldin Ramazan

Güfte ve Beste
Hüseyin Koroğlu

HÜ AL LAH HÜ AL LAH LÂ İ LÂ HE İL LÂL LAH

5 HÜ AL LAH HÜ AL LAH LÂ İ LÂ HE İL LÂL LAH

9 HOŞ GEL DİN HOŞ GEL DİN EY MÜ BÂ REK RA MA ZAN
HOŞ GEL DİN HOŞ GEL DİN EY MÜ BÂ REK RA MA ZAN

13 HOŞ GEL DİN HOŞ GEL DİN O RUÇ A YI RA MA ZAN
HOŞ GEL DİN HOŞ GEL DİN RAHMET A YI RA MA ZAN

Hoşgeldin Hoşgeldin
Ey mübârek Ramazan
Hoşgeldin Hoşgeldin
Oruç ayı Ramazan
Hû Allâh Hû Allâh
Lâ ilâhe illâllâh

Hoşgeldin Hoşgeldin
Ey mübârek Ramazan
Hoşgeldin Hoşgeldin
Rahmet ayı Ramazan
Hû Allâh Hû Allâh
Lâ ilâhe illâllâh

Beste 83

Usûl: Sofyan

MÂHÛR İLÂHÎ
"Kutlu Doğum İlâhisi"

Güfte ve Beste
Hüseyin Köroğlu

AL LA HÛ EK BER AL LA HÛ EK BER AL LA HÛ EK BER AL LA HÛ EK BER

5 MÛ DE LÎ DO ĞUM GEL Dİ Cİ HÂ NA ME LEK LER HAY RAN O KUT LU A NA

*Melekler hayrân o kutlu âna
Geldi Muhammed müjdeler olsun
Âlemler şimdi nûr ile dolsun
Allahü Ekber Allahü Ekber
Allahü Ekber Allahü Ekber*

*Kutlu doğumdur nûr-u nübüvvet
Muhammed Ahmed Rahmetdir Rahmet
Âlemler şimdi nûr ile dolsun
Allahü Ekber Allahü Ekber
Allahü Ekber Allahü Ekber*

*Tekbirler Hakk'a sâlatlar sana
Kutlu doğumla geldin cihâna
Âlemler şimdi nûr ile dolsun
Allahü Ekber Allahü Ekber
Allahü Ekber Allahü Ekber*

Beste 84

Usûl: Nim Sofyan
(Marş Tempo)

MÂHÛR MARŞ
"Hâfızlar Şöleni Marşı"

Güfte ve Beste
Hüseyin Köroğlu

Aranağme

9

17

25

33

41

CAN GİBİ A ZİZ DİR MÜ BÂ REKTOP RAK ZİK REDER HERCAN LI A GAÇLARYAP RAK

Î MÂNİM GİBİDİR E ZAN LA BAY RAK VA TA NIN BAĞ RIN DA DALGA LA NI YOR

HÂ FIZ LAR GÜ NÜ NE SA FÂ GEL Dİ NİZ E ZAN LA KURAN LA CÛ ŞAER Dİ NİZ

BİZ LE RE EY DOST LAR HU ZUR VER Dİ NİZ MA Nİ SA BU GÜN DE BAYRAM E Dİ YOR

Can gibi azizdir mübârek toprak
Zikreder her canlı ağaçlar yaprak
İmânım gibidir ezanla bayrak
Vatanın bağrında dalgalanıyor

Hâfızlar gününe safâ geldiniz
Ezanla Kur'anla cûş'a erdiniz
Bizlere ey dostlar huzur verdiniz
Manisa bugün de bayram ediyor

Dağlarda, taşlarda Allâhü Ekber
Secdede, başlarda Allâhü Ekber
Gözlerde, yaşlarda Allâhü Ekber
Manisa bugün de bayram ediyor

Beste 85

Usûl: Düyek

RAST İLÂHÎ
Gönüllerin sultânısın rahmetenlîl âlemin

Güfte ve Beste
Hüseyin Köroğlu

§

GÖ NÜL LE RİN SUL TA Nİ SİN RAH ME TEN LİL Â LE MİN
İİA Bİ BUL LAH SİN E FEN DİM İİA İİ KİN SEV Gİ İİ Sİ

5

ŞE FÂ AT SİN MER İİA MİT SİN İİEM ŞE Fİ AL MÜZ Nİ BİN
NE Bİ UL LAH SİN E FEN DİM Â LEM LER E FEN Dİ Sİ

9

VE MA ER SEL NÂ KE İL LÂ RAH ME TEN LİL Â LEMİN

13

VE MA ER SEL NÂ KE İL LÂ RAH ME TEN LİL Â LEMİN

§

Gönüllerin sultânısın rahmetenlîl âlemin
Şefâatsin merhametsin hem şefîal müznibin
Vema erselnâke illâ rahmetenlîl âlemin

Habîbullahsın efendim hâlîkın sevgilisi
Nebîullahsın efendim âlemler efendisi
Vema erselnâke illâ rahmetenlîl âlemin

Enbiyâlar sultanısın hem şefîal müznibin
Müctebâsın Mustafâsın rahmetenlîl âlemin
Vema erselnâke illâ rahmetenlîl âlemin

Beste 86

BİBLİYOGRAFYA

- AK, Ahmet Şâhin, **‘Türk Din Mûsikîsi’**, Akçağ Yayınları, Ankara 2011.
- AKDAĞ, Soner, **‘A.Ü. Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Dergisi’**, Erzurum 2008.
- AKDOĞAN, Bayram, **‘Türk Din Mûsikîsi Dersleri’**, Ankara 2010.
- AKKUŞ, Mehmet- DERMAN, Uğur, Diyânet İşleri Başkanlığı, **‘Mevlid-i Şerif’**, Diyânet İşleri Başkanlığı Yayınları, Ankara 2009.
- ATEŞ, Ahmed, **‘Vesîletü’n Necât’**, Türk Tarih Kurumu Basımevi, Ankara 1954.
- ATEŞ Erdoğan, **‘Geçmişten Günümüze Mevlid İcrâları ve Önemli Mevlidhânlar’** Süleyman Çelebi ve Mevlid’in Yazılışı, Yayılışı ve Etkileri Sempozyumu, Bursa Osmangazi Belediyesi Yayınları, Ekim 2007.
- ATEŞ,Erdoğan,http://www.erdoganates.net/index.php?option=com_content&view=article&id=65&Itemid=80, Erişim tarihi: 21.11.2012.
- ATEŞ, Erdoğan, **‘Mevlid İcrâsında Farklı Bir Yöntem: Cumhûr Mevlid’**, Yazılışının 600. Yılında Bir Kutlu Doğum Şaheseri Uluslararası Mevlid Sempozyumu, Türk Diyânet Vakfı Yayınları, Bursa 2009.
- AYMUTLU, Ahmed, **‘Süleyman Çelebi ve Mevlid-i Şerif’**, Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları, İstanbul 1995.
- AYMUTLU, Bedri, **‘Besteli Mevlid Meselesi’**, Süleyman Çelebi ve Mevlid’in Yazılışı Yayılışı ve Etkileri Sempozyumu, Bursa Osmangazi Belediyesi Yayınları, Ekim 2007.
- BAYKAL, Kâzım, **‘Süleyman Çelebi ve Mevlid’**, Bursa Eski Eserleri Sevenler Kurumu Yayınları No:20, Bursa 1999.
- BELVİRANLI, Ali Kemal, **‘Mûsikî Rehberi Dinî Mûsikî’**, Nedve Yayınları, Konya 1975.
- BÜYÜKER, Kâmil, **‘Mevlid’i Okuyan Adam: Hâfız Kemâl’** Peygamberimiz’e, Türkiye Diyânet Vakfı Yayınları, Ankara 2007.
- ÇABRAT, Hacı Başkim, **‘Mevlid’**, Burak Kitap Yayınları, Prizren-Kosova 2008.

ERGUN, Sadettin Nüzhet, **‘Türk Mûsikîsi Antolojisi’**, İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yayınları, İstanbul 1942.

EŞLİK, Fâruk, ‘Cumhuriyetten Günümüze İzmir’li Neyzenler’, **SDÜ SBE İslâm Tarihi ve Sanatları ABD Yayınlanmamış Yüksek Lisans Seminer Ödevi**, 2012.

IŞIK, Emin, **‘İstanbul’da Mevlid Geleneğinin Dünü-Bugünü’** Peygamberimiz’e, Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, Ankara 2007.

IŞIK, Emin, **‘Mevlid Nasıl Okunur ve Nasıl Okunmalı’**, Yazılışının 600. Yılında Bir Kutlu Doğum Şâheseri Uluslararası Mevlid Sempozyumu, Türk Diyânet Vakfı Yayınları, Bursa 2009.

İNANÇER, Ö. Tuğrul, http://www.semazen.net/yazar_yazi.php?id=692, Erişim Tarihi: 21.11.2012.

İNANÇER, Ö. Tuğrul, **‘Osmanlı Tarihinde Dinî Mûsikî’** Mûsikî Mecmuası, Haziran 1999.

KAPLAN, Zekâî, **‘Dinî Mûsikî’**, Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları, İstanbul 1991.

KARADENİZ, M. Ekrem, **‘Türk Mûsikîsi’nin Nazariye ve Esasları’**, Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, Ankara 1983.

KEMİKLİ, Bilal – ÇETİN, Osman, **‘Yazılışının 600. Yılında Bir Kutlu Doğum Şâheseri Uluslararası Mevlid Sempozyumu’**, Türk Diyânet Vakfı Yayınları, Bursa 2009.

KÖKSAL, Fâtih, **‘Mevlid-nâme’**, Türkiye Diyânet Vakfı Yayınları, Ankara 2011.

OKTAY, Ali, http://www.yeniasya.com.tr/yazi_detay.asp?id=3359 ,Erişim Tarihi: 10.10.2013.

ÖZALP, M. Nazmi, **‘Türk Mûsikîsi Beste Formları’**, TRT Genel Sekreterlik Basın ve Yayın Müdürlüğü Yayınları, Ankara 1992.

ÖZALP, M. Nazmi, **‘Türk Mûsikîsi Tarihi’**, M E B Yayınları, İstanbul 2000.

ÖZCAN, Nuri, **‘Mevlid’**, DİA, Ankara 2004.

ÖZCAN, Nuri, **‘Yüzyıllar Boyu Devam Eden Bir Dinî Mûsikî Geleneğimiz: Mevlid Peygamberimiz’e’**, Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, Ankara 2007.

ÖZDAMAR, Mustafa, **‘Doğumdan Ölüme Mûsikî’**, Kırk Kandil Yayınları, İstanbul 1997.

ÖZEL, Ahmet, **‘Mevlid’**, DİA, Ankara 2004.

ÖZER, Süleyman, www.suleymanozzer.com, Erişim Tarihi: 19.07.2013.

ÖZÜKAN, Bülent, **‘Türk Müziği Geleneğini Yaşatanlar, Kâni Karaca’**, Sesli ve Görüntülü Belgesel, Boyut Yayın Grubu, VCD, Kitap.

ÖZTUNA, Yılmaz, **‘Büyük Türk Mûsikîsi Ansiklopedisi II’**, Kültür Bakanlığı, Ankara 1990.

ÖZCAN Nuri, **‘Klâsik Mevlid Okuyuşları ve Tevşih İlâhileri’**, Yazılışının 600. Yılında Bir Kutlu Doğum Şâheseri Uluslararası Mevlid Sempozyumu, Türk Diyanet Vakfı Yayınları, Bursa 2009.

PALA, İskender, **‘Süleyman Çelebi Mevlid’**, Kapı Yayınları, İstanbul 2009.

SAĞMAN, Ali Rızâ, **‘Mevlid Nasıl Okunur ve Mevlidhânlar’**, Fakülteler Matbaası, İstanbul 1951.

SELİM, Mekkeli Hâfız, **‘Mevlidü’n Nebî’**, Şenyıldız Yayınevi, İstanbul 1991.

ŞEKER, Mehmet <http://www.sonpeygamber.info/osmanlilarda-mevlid-torenleri>, Erişim tarihi: 05.11.2012.

ŞEKER, Mehmet, **‘Mevlid’**, DİA, Ankara 2004.

ŞEN, Hasan Oral, **‘Saadettin Kaynak’**, T R T Yayınları, Ankara 2003.

TANRIVERDİ, Ahmet, **‘Mevlid-i Şerif’**, Toros Matbaası, Mersin 1949.

TEKİN, Mehmet, **‘Mevlid ve Hatay Mevlidi’**, Kültür Ofset Basımevi, Antakya 1990.

TİMURTAŞ, Fâruk K., **‘Mevlid’**, MEB Yayınları, İstanbul 1990.

YAVAŞÇA, Alâeddin, ‘**Türk Mûsikîsi’nde Kompozisyon ve Beste Biçimleri**’, Türk Kültürüne Hizmet Vakfı, İstanbul 2002.

YÜKSEL, Halil İbrâhim, ‘Bekir Sıdkı Sezgin Bey’in Hayâtı ve Eserleri’, **Ege Üniv. Türk Mûsikîsi Devlet Konservatuvarı Temel Bilimler Bölümü Yayınlanmamış Lisans Bitirme Tezi**, 1995.

Görüşmeler:

AKHİSARLI, Eşref, ‘Eşref Akhisarlı ve Mevlidhânlık’ konulu görüşme, İzmir, 12.09.2013.

ARMAĞAN, Yusuf, ‘Yusuf Armağan ve Mevlidhânlık’ konulu görüşme, İzmir, 08.07.2013.

BİLGİ, Hamdi, ‘Hamdi Bilgi ve Mevlidhânlık’ konulu görüşme, İstanbul, 31.07.2012.

BURS, Ahmet, ‘Ahmet Burs ve Mevlidhânlık’ konulu görüşme, İzmir, 22.07.2012.

KAYA, Nâim, ‘Nâim Kaya ve Mevlidhânlık’ konulu görüşme, İzmir, 16.06.2012.

KANEL, Fahri, ‘Fahri Kanel ve Mevlidhânlık’ konulu görüşme, Manisa, 30.08.2012.

KÖROĞLU, Hüseyin, ‘Hüseyin Köroğlu ve Mevlidhânlık’ konulu görüşme, Manisa, 05.07.2012.

ÖZARPACI, Vedat, ‘Vedat Özarpacı ve Mevlidhânlık’ konulu görüşme, İzmir, 10.08.2012.

ŞÂHİN, Ali Rızâ, ‘Ali Rızâ Şâhin ve Mevlidhânlık’ konulu görüşme, İstanbul, 30.07.2012.

YAZAR, İsmet, ‘İsmet Yazar ve Mevlidhânlık’ konulu görüşme, İzmir, 28.10.2012.

ÖZGEÇMİŞ

Kişisel Bilgiler:

Doğum Tarihi : 10.02.1983

Doğum Yeri : Kuşadası

Uyruğu : T.C.

Medenî Hâli : Bekâr

Eğitim Bilgileri:

2001 – 2006 İzmir, Ege Üniversitesi Devlet Türk Mûsikîsi Konservatuarı, Temel Bilimler Bölümü.

1997 – 2000 Kuşadası, Şehit Kaya Aldoğan Lisesi

Yabancı Dil Bilgisi:

İngilizce **Okuma:** İyi, **Yazma:** İyi, **Konuşma:** İyi

2 Mayıs 2010 KPDS: 55

İş Deneyimi:

2008 - İzmir, Karşıyaka Yamanlar Koleji Müzik Öğretmeni